1884 TIZENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM. 11. SZÁM. BUDAPEST, PÉNTEK, JANUÁR 11.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre ... 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 8 hóra Németországba 8 frt 30 kr.
Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADO-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Becsben: Főügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

A mi főrendeink.

Valami csodálatos képet tár fel most egyszerre a magyar főrendiház. Ma, hogy ujra összegyült a zsidó-keresztény házasság tárgyalására, mindjárt egy előzetes formai kérdés fölötti szavazásnál 122 volt a kormánypárti szavazat, 135 az ellenzéki szavazat. Ha tekintetbe veszszük, hogy az érdemleges tárgyalás napjáig mindkét részről sok uj szavazatot várnak, legkevesebb háromszáz lesz a jelenlevő főrendek száma, mely a fatális törvényjavaslat fölött másodszor fog itéletet mondani. Olyan rendkivüli szám, minőt históriánk egyetlen momentuma sem mutatott még fel és meg sem közelitett a főrendek asszisztencziája a koronázás nagy tényénél. Itt vannak világiak és egyháziak, országzászlósok és állami méltóságok, nábobok mesés jövedelmekkel, és inséggel küzködő uri proletárok, sőt ide készülnek külföldi urak is, kiket semmiféle érdek vagy tartozás nem köt a magyar földhöz és magyar társadalomhoz.

Ujra és ujra azt kell kérdeznünk magunktól, milyen is az az ügy, mely ezt a roppant érdekeltséget, az ellentéteknek lázas küzdelmét képes volt felidézni. Talán az országot és a trónt valami olyan nagy külső veszély fenyegeti, hogy az egybegyült rendek ujra a «Moriamur» egyhangu kiáltásával akarják áldozatkészségük ünnepélyes tanuságát a történelem könyvébe iktatni? Vagy valami uj eszmények hóditása, valami forradalmi kezdeményezés hirtelen átalakitással fenyegeti állami létünknek társadalmi szerkezetünknek minden alapját, ugy hogy összes konzervativ elemeink az önvédelem kétségbeesett erőfeszitéseire sorakoznak össze? Ujra és ujra ismételjük, magunknak, hogy ez a kérdés egy magában nagyon jelentéktelen, szegényes reform, az a törvényjavaslat a zsidó-keresztény házasságról, melyet a képviselőháznak óriási többsége, mint a liberalizmusnak alig számbavehető minimális követelését mint a müvelt államokban példátlan anachronizmusnak, és a gyakorlati élet minden szükségeibe ütköző visszás állapotoknak megszüntetését fogadta el. «Ezért hát az a nagy zaj?» kérdezhetné Faust itt is, ha végig tekintene a mi fiatal mágnásaink sürü csoportjain, kik legujabb szereplésök zaját elég hallhatóvá is tudják tenni. Ezért az a szertelen korteskedés heteken és hónapokon által, hatalomnak apparátusával, pénznek erejével, női csáb igézetével, benn az országnak minden elrejtett zugában, hol csak az ősi jog egy rokkant hordozója létezik és az ország határain tul, idegen világ kóbor lovagjai között? Az ilyen érdeklődés miatt kétségtelenül nagyon megbámulná minden külföldi a mi főrendiházunkat és nagyon megcsóválná a fejét. Mert némi szégyenkezéssel láttuk, hogy az angol és általán külföldi lapok már az első szavazás után ugy mutatták be a mi pairi testületünket, mint a melyik az országos ügyek tárgyalásánál rendesen csak hatvan tagja által van képviselve és egyedül a zsidókérdés kovászától tudott olyan csodálatos buzgóságra pezsdülni. Mi bizony világért sem akarnók elárulni nekik, hogy más országos ügyek tárgyalásánál csak husz tag jelenléte is ritkaság és ha ez a nevezetes zsidókérdés nem kerül elő, még csak megközelitő fogalmunk sincsen róla, mi is valójában a mi főrendiházunk!

Hát meg kell vallanunk, hogy nekünk rosszul is esik ez a kivételes természetü érdeklődés. Igaz, manapság akadnak olyanok, a kik épen ezt a kivételes jelenséget számitják be a főrendek legnagyobb érdeméül. Mig eddig mindenki axiomának tekintette azt, hogy főrendiházunk szervezete reformra szorul, ők most egyszerre fölfedezték, hogy a legtökéletesebb és legnemzetiesebb felsőházzal birunk, mert hát a zsidókérdéssel az antisemitizmusnak olaja megadja minden véteknek és minden mulasztásnak megváltását. De isten látja lelkünket, mi elfogadnók a mi főrendiházunkat, ugy a mint van, régiség mohával fedetten, korhadt szerkezetével, szivesen vennők még a legkonzervativebb szellemet is, ha legalább valódi állandó érdeket, bizonyos irányt, bizonyos politikai elvet és törekvést látnánk, mely a mi ősi arisztokracziánknak szerepét és feladatát az ország közéletében megteremti. Még gratulálnánk is rá, ha ez egyszer igazat mondanának h[illegible] i lapok szemfüles tudósitói, hogy a vegyes házasság kérdése megadja a lökést a főrendiháznak tovább ható, állandó konzervativ befolyására, a kormánynak megbuktatására, klerikal-feudalis uralom megteremtésére és egyéb borzasztó dolgokra. Csakhogy épen semmi bizalmat sem nyerünk iránta, ha azt látjuk, hogy alig mult le az első szenzáczionális szavazás a vegyes házasság kérdése fölött, már a következő napon, mikor az általános adófölemelés fontos, a nép érdekeit oly közvetlenül érintő, a kormánynak állására döntő befolyásu kérdés került szavazás alá, az egész fiatal ellenzék, mint a büvös vadász-csapat, a légben hirtelen eltünt és épen csak olyan három főrendi tag szólalt fel a sanyargatott adózok érdekében, kik előtte való nap hévvel védelmezték a kormány házassági javaslatát. Azt találjuk, hogy a mi fiatal arisztokrácziánk szereplése, mely a zsidókérdést találja alkalmasnak arra, hogy szokott nobilis passzióit és a sportnak mulatságait a törvényhozói tanácskozás termébe átvigye, a mi bár roskatag, de tiszteletreméltó pairi kamaránkat a komolyság minden látszatától megfosztja. Mert lehet bár, hogy a zsidókérdés ma sajátos divatokat is teremt, és ha még egész rendén találjuk azt is, hogy a fiatal arisztokráczia áll akár a kaszinóban, akár a boulevardon a napi divatok szinvonalán, a világ minden országában épen a főrendek háza lehet legkevésbbé az a testület, mely divatos áramlatokkal uszhatna. Minden arisztokrácziától, mely kormányozni akar, talán azt csak lehet kivánnunk, hogy szakálla megnőjjön és időtöltéseinek helyét és alkalmát megválogassa.

Budapest, jan. 10.

A keresztények és zsidók házasságáról, ugy a külföldön kötött házasságokról szóló törvényjavaslatot — mint biztos forrásból értesülünk — az esetre, ha a főrendek táblája azt ismét visszavetné, a kormány el van határozva a napirendről levenni, illetőleg visszavonni, s azt ujolag nem fogja a képviselőház elé se terjeszteni. Valamint *Tisza* Kálmán miniszterelnök megállapodott abban is — a mire egyébirant uj évi beszédében is czélzott már — hogy ez esetben a főrendiház reformjáról már készen levő törvényjavaslatot se fogja ezen országgyülés folyamában alkotmányos tárgyalás végett a képviselőház elé terjeszteni.

A telekkönyvi kölcsönös betétek szerkesztéséről és a telekkönyveknek a földadó-kataszterrel való egyidejüleges összhangzásba hozataláról szóló törvényjavaslat tárgyában egybehivott *szakértekezlet Berczelly* Jenő miniszteri tanácsos elnöklete alatt tegnap folytatta tanácskozásait. Az értekezlet tagjai teljes számmal jelentek meg. A multkori ülésen a szaktanácskozmány a 6. §-ig haladt. Jelentékenyebb mozzanatai a szaktanácskozmánynak a következők: Kimondatott, hogy több telekkönyvi jószágtestből, a mennyiben nyilvánkönyvi akadályok fön nem forognak, egy jószágtest alakitható, de különböző jogi természetü ingatlanok (pl. nemesi birtok és urbéri birtok) egy jószágtestet nem képezhetnek. Egy telekkönyvi betétbe azonban több jószágtest is foglalható és igy egy tulajdonosnak egy községben fekvő urbéri, nemesi stb. birtoka, egy telekkönyvi betét tárgyait képezheti. Annak indokául, hogy a különböző jogi természetü ingatlanok egy jószágtestet nem képezhetnek, különösen az hangsulyoztatott, hogy a legelőfelosztás, erdőelkülönités stb. kérdések a különböző jogi természetü ingatlanok egybefoglalása mellett sok bonyodalomra adnának okot. Azon inditványt, hogy a különböző jogi természetü ingatlanoknál az egybefoglalásnál azon elv érvényesüljön, hogy a mellékdolog oszsza a fődolog jogi sorsát, a szaktanácskozmány egyhangulag elvetette. Felmerült azon kérdés, hogy a + (crux) megjelölés, mely azt jelenti, hogy az azon jel alatt előfordult helyrajzi számok önálló jószágtestet képeznek — ne mellőztessék-e teljesen és pótoltassék a római számokkal. Ezen inditvány tisztán technikai természetü és egyszerüsitést czéloz, a mennyiben a két különböző megjelölés helyett egy megjelölést, t. i. a római számokat kivánja csak megtartani. A + (crux) mellőzése nem azt akarja jelenteni, hogy az azon jel alatt előforduló helyrajzi számok kötelezőleg egy jószágtestté alakittassanak, hanem csak a kettős megjelöléstől kivánta az A) lapot megszabaditani. A többség az inditványt elvetette. De egyuttal kivánatosnak tartja az értekezlet, hogy az eljárási utasitás az eljáró bizottságnak kötelességévé tegye lehetőleg oda törekedni, hogy a + (crux) alatti felvett és önálló jószágtesteket képező helyrajzi számokat a birtokosok, ha csak nyilvánkönyvi akadály fön nem forog, egy jószágtestté egyesitsék. Inditvány tétetett arra nézve, hogy az egy telekkönyvi hatóság alatt levő uradalmi és hitbizományi ingatlanok egy főtelekkönyvbe legyenek egyesithetők. A szaktanácskozmány többsége ellenkező iránynak adott kifejezést és inkább megtiltani kivánta az inditványozott összesitést, és abban állapodott meg, hogy a kérdést sem egyik, sem másik irányban nem vette fel a javaslatba, hanem az inditványt egyszerüen mellőzte. A javaslat feladatának egyik legnehezebb részét képezi az, minő eljárás követtessék akkor, ha a telekjegyzőkönyvben több h. r. számokkal jelölt valamely terület akár a közbejött tagositás alapján, akár a kataszteri törvény elveinél fogva a kataszteri munkálatban egy helyrajzi szám alatt egyesitve lett és azon terület előbbi birtok részletemek valamelyikére, vagy annak egy részére akár bejegyzés, illetőleg eldarabolás mellett, akár anélkül, külön nyilvánkönyvi jog bejegyezve találtatik. Erre nézve abban állapodott meg az értekezlet, hogy nemcsak a bejegyzési iratok helyszinelési kataszteri és esetleg tagositási térképek és kiosztási földkönyv segedelmével — miket a javaslat jelölt meg — lesz kipuhatolandó, hogy azon külön nyilvánkönyvi joggal terhelt terület az egyesitett területnek melyik részét képezi, hanem *a nyilvánkönyvileg érdekelt felek is mindig meghallgatandók.*

A legközelebbi ülés január 18-án lesz.

A Neue Freie Pressenek irják Budapestről: A magyar főrendiházba hirályi meghivóért folyamodó osztrák főuraknak nem «egészen önként» jutott eszükbe szavazati joguk. Tény, hogy Cziráky János gróf, az igazoló bizott ág elnöke, levelei által formalis agitácziót inditott meg. Tény, hogy Hunyady Imre gróf s Széchenyi Kálmán gróf ezt az agitácziót Bécsben személyesen folytatták. Tény, hogy az osztrák kormány legbensőbb barátainak s hiveinek (kik közt jobboldali végrehajtó bizottsági tagok is vannak) budapesti utitervei által a legkellemetlenebbül van érintve, anélkül, hogy befolyásának eddig sikerült volna megakadályozni az osztrák politikusoknak magyar belügyekbe való szándékolt heavatkozását.

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A képviselőház első ülése az uj esztendőben a pártok kölcsönös egyetértése mellett ment végbe. Egyetlen érdemleges tárgy az a jelentés volt, melyet *Szapáry* pénzügyminiszter a mult év végével az aldunai csángó telepesek állapotáról benyujtott volt. Senki sem beszélt ellene. Maga *Irányi* Dániel is, a ki az ügyet először szőnyegre hozta, csak felvilágositásokat kért, *Hoitsy* Pál pedig még segitett a pénzügyminiszternek eloszlatni azokat az alaptalan alarmhireket, melyek e kérdést illetőleg a közönség között el vannak terjedve. Midőn Irányi ennek daczára megszoritó intézkedéseket inditványozott a kormánynyal szemben, javaslatával egyedül maradt. A csendes ülésnek többi tárgyát némi bejelentések képezték, többek között sok képviselőnek lemondó levele, kik a legközelebb mult megyei választások alkalmával hivatalt vállaltak és nyertek. Oly nyugodt csöndben ment végbe minden, mintha a képviselőház legalább is ezer mértföldnyi távolságban feküdnék a muzeumtól — valahol a csöndes oczeán valamely szigetén — s oda át nem zugott volna a vihar.

II.

A képviselőház ülése január 10-én.

Elnök: Péchy Tamás, jegyzők: Tibád Antal, Zsilinszky Mihály, Duka Ferencz.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán miniszterelnök, Szapáry Gyula gr., Trefort Ágost, Pauler Tivadar, Széchényi Pál gr., Kemény Gábor b., Bedekovics Kálmán.

Az elnök: Megemlékezik ifj. Ráday Gedeon gr. elhunyt honvédelmi miniszterről; felsorolja az elhunyt érdemeit, végül inditványozza, hogy a ház ifj. Ráday Gedeon gr. elhalálozása feletti fájdalmas részvétének jegyzőkönyvileg adjon kifejezést, (Élénk helyeslés) és azt hiszi, abba is beleegyezik a t. ház, hogy a mélyen lesujtott családdal a háznak jegyzőkönyvileg kifejezett reszvéte tudassék (Általános helyeslés.) Bemutatja Beniczky Gyula Nógrádmegye füleki választókerület képviselőjének levelét, mely szerint pénzügyi közigazgatási biróság birájává lett kineveztetése folytán képviselői állásáról lemond; bemutatja továbbá: Antonescu István Krassó-Szörénymegye bogsányi, Gábor Péter Bereczk városa, Scitovszky János Nógrádmegye, nógrádi, Schurina Károly Árvamegye, alsókubini, Spóner Andor Szepesmegye, késmárki, Tassy Béla Fehérmegye, rácz-almási választókerületi képviselők leveleit, melyek szerint megyei tisztviselőkké történt megválasztatásuk folytán, képviselői állásukról lemondanak.

Az ekként üresedésbe jött képviselői állások betöltése iránt az elnökség részéről az intézkedés már megtörténvén, lemondásuk tudomásul vétetik.

Bemutatja Ráth Ferencz Pozsonymegye szempczi, Rácz Athanáz Temesmegye kisbecskereki — és Vadnay Andor Kecskemét szab. kir. város II. (felső) választókerületében megválasztott képviselők megbizó-leveleit. E megbizólevelek az állandó igazoló bizottságnak adatnak ki.

Bereczky Sándorné kérvényét, melyben gyógykezelés alatt levő férje Bereczky Sándor képviselő részére 4 havi szabadságidő engedélyezését kéri. Hg Odescalchy Arthur képviselő levelét, melyben háromheti szabadságidőt kér.

A ház a kért szabadságidőt mindkét képviselőnek megadja.

A miniszterelnök átiratát, mely szerint a királyné ő felsége születése napja alkalmából a képviselőház részéről nyilvánitott szerencsekivánatait elfogadta s királyi köszönetét kifejté.

A miniszterelnök átiratát, mely szerint a király, ugyszintén a királyné és a trónörököspár a képviselőház részéről az ujév alkalmából kifejezett szerencsekivánatokat elfogadván, azokért köszönetüket kifejezték.

A miniszterelnök átiratát, melyben arról értesit, hogy az 1884. év első negyedében viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról és a földadó, házadó, tőkekamat és járadékadó, valamint az általános jövedelmi potadó iránti törvények módositásáról szóló törvényjavaslatok ő felsége által Bécsben az 1883. évi deczember hava 23. napján legkegyelmesebben szentesittetvén, mint az idei XLV., illetve XLVI. törvényczikkek az Országos törvénytár utján az 1883. év deczember hó 25. napján kihirdettettek, s e törvényczikkeknek a legfelsőbb szentesitési záradékkal ellátott eredeti példányai az országos levéltárban helyeztettek el.

Bemutatja a miniszterelnök átiratát, melyben tudatja, hogy ő felsége a király f. hó 2-én kelt határozatával ifj. Ráday Gedeon gróf honvédelmi miniszter elhalálozása folytán a honvédelmi miniszterium ügyeinek ideiglenes vezetésével legmagasabb személye körüli magyar miniszterét Orczy Béla bárót bizta meg.

Bemutatja továbbá Borsod, Fejér, Komárom, Sáros, Trencsénmegyék, Komárom és Szatmár-Németi szab. kir. városok közönségeinek felterjesztéseit, melyben Hontmegyének feliratát pártolván, az 1874: 35. t. cz. módositása iránt beadott törvényjavaslat 20. §-ának mellőzését kérik. Pozsony, Szolnok-Doboka, Trencsénmegyék és Győr szab. kir. város közönségeinek felterjesztéseit, melyekben a tüzkárok ellen kötelező állami biztositás rendszerének törvényhozásilag való behozatala iránt kérelmeznek.

Pozsony, Trencsén és Vasmegyék közönségeinek feliratait, melyekben a gyógybetegápolási s szülházi költségeknek, valamint a katonabeszállásolási pótadónak egy országos alap létesitése által való fedezete tárgyában kérvényeznek.

Komárommegye közönségének feliratát, melyben a katonabeszállásolási pótadónak az államköltségvetésbe leendő felvétele és addig is a megye beszállásolási terhének könnyitése iránt esedezik.

Szepesmegye és Sopron szab. kir. város közönsége felterjesztésében Kolozsmegyének feliratát pártolván, a közigazgatási tisztviselőknek magánügyeikben vasuton való utazásuk alkalmával az állami tisztviselőkkel egyenlő kedvezményben való részeltetése iránt kérelmeznek.

Baja, Kecskemét, Komárom és Sopron sz. kir. városok közönségei feliratalkban Győr sz. kir. városnak feliratát pártolván, a kihágási esetekben befolyó büntetéspénzeknek a hatósági pénztárak javára fordithatása iránt törvényhozási intézkedést kérnek.

Sopron sz. kir. város közönsége feliratában a csángó magyarok ügyének állami kezelésbe való vételét és a visszatértek sorsának biztositását kéri.

Mind e kérvények és feliratok a kérvényi bizottságnak adatnak ki.

Bemutatja a házszabályok 168. §-a értelmében az elnöki előterjesztést.

Az előterjesztés tudomásul vétetik s megtekinthetés végett a ház irodájában letétetik.

Trefort Ágoston vallás és közoktatási miniszter: Bemutatja az ország különböző vidékein állitandó állami iskolai épületekre megkivántató költségek fedezéséről szóló törvényjavaslatot.

A beadott törvényjavaslat előzetes tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz utasittatik.

Következik a napirend **a pénzügy- és belügyminiszterek által a csángóügyben beadott jelentésnek tárgyalása.**

A jelentés felolvasottnak tekintetik.

Irányi Dániel: Utal arra az inditványra, melyet a mult tavaszszal a Bukovinából Pancsova tájékára letelepitett csángók ügyében beadott. A miniszterelnök kijelentette ez inditványra, hogy a kormány is ily szellemben szándékozik eljárni, s ezért szóló inditványát visszavette. De miután a nyár folytán ismételten hangzottak fel panaszok az alföldről, s miután a telepesek egyrésze — fájdalom számosan — ismét vándorbotot ragadt, hogy elhagyott bukovinai hazájába visszatérjen: szükségesnek tartotta uj határozati javaslatot benyujtani, melyben azt kérte, hogy a kormány nevezetesen a bel- és pénzügyminiszter arra utasittassék, hogy e visszaköltözés okait részrehajlatlanul kinyomozván, a bukovinai települők érdekében eddig tett intézkedésekről és ezek sikeréről, nemkülönben a jövőt illetőleg szándékáról mielőbb kimeritő jelentést terjeszszen elő. A jelentésből, mely most a képviselőház előtt fekszik, kitünik, hogy a kormány a multban elkövetett hibákat és mulasztásokat lehetőleg jóvátenni iparkodott. Szónok megelégedéssel veszi tudomásul a kormány intézkedéseit. De nem találja annak nyomát a jelentésben, vajjon épülnek-e már a községekben templomok, iskolák, községházak. Azonkivül nem lehet mellőzni az iskolák felállitását, annál inkább, mert immár egy esztendeje körülbelől, hogy székely atyánkfiai a Bukovinából oda Pancsova vidékére eljöttek és az egész idő alatt gyermekeik minden tanitás nélkül voltak. Kérdi továbbá, hogy az összes kiosztott földek be lettek-e vetve már ez őszszel, vagy pedig marad-e föld vetetlen a tavaszra. Azt sem mondja a jelentés, fog-e a kormány gondoskodni arról, hogy tavaszszal azoknak, kiknek szükségük lesz rá, vetőmag is jusson. Harmadik kérdése az egészségi viszonyokra vonatkozik, vajjon addig is, mig az egyik községet, a mint a kormány szándékozik, más egészségesebb helyre át nem telepitik, gondoskodott-e a kormány arról, hogy egészséges ivóvizzel láttassanak el a lakosok és az eddigi nagyszámu halálozásnak eleje vétessék? Negyedik kérdése az, hogy Nagygyörgyfalván a 125 őstelepes belsősége két részre osztatván, a régi ház s a belsőség felég felérő terület az őstelepesnek hagyatott meg, minden belsőség másik fele az uj telepeseknek osztatott ki. Attól tart, hogy az ily eljárás a telepesek közt viszálykodásra fog okot szolgáltatni, miután pedig azt gondolja, hogy van elegendő terület, talán gondoskodni lehetne arról, hogy azok, a kik igy kénytelenek voltak a mar meglevő telkeknek csak felével érni be, jövőre egész telkeket kapjanak. Kijelenti végül, hogy a jelentésről akkor fog nyilatkozni s inditványt tenni, ha kérdéseire feleletet kap. (Tetszés balról.)

Szapáry Gyula gr. p. ü. miniszter: Az iskolákra mindenekelőtt szükséges, hogy legyenek épületek és tanitók. Épületekről gondoskodva van, a mennyiben egyik községben állandó épület szereztetett meg az iskola számára, két helységben pedig ideiglenes helyiségről van gondoskodva. A tanitás ideiglenesen erre alkalmazott egyének által folytattatik, de ezek nem oly intézkedések, a melyek véglegeseknek tekinthetők és azért e tekintetben a tárgyalások folyamatban is vannak a vallás- és közoktatási miniszteriummal, hogy ez ügy végleges rendezése iránt intézkedések tétessenek. Azonban ezzel az ügygyel abban a stádiumban, a melyben az a mult nyáron és őszszel volt, oly sok volt a teendő, hogy minden szükséges intézkedést egyszerre megtenni nem volt lehetséges. (Igaz!) Ezen most érintett kérdéseket azonban nagy fontosságuaknak tartja a kormány is és mind a községházak, mind az iskolák, mind a tanitók iránt teendő intézkedések egyik sürgős föladatának fogja tekinteni és bizonyára nem fogja elmulasztani ez irányban kötelességét teljesiteni. A másik

---

A főrendiház és az indigenák.

(Jegyzetek a magyar közjog történetéből.)

EÖTVÖS KÁROLY-tól.

IV.

A *Blankenstein*-családot a főrendiházban most Károly gróf képviseli az idősebb ágból, melynek birtoka Battelán Morvaországban. Az indigenátust Ernő nyerte még mint báró 1792-ben. Ez vitéz katona volt mind a hét éves, mind az utolsó török háboruban, magyar huszárezredes volt s rokonszenvezett fajunkkal. Ez az Ernő altábornagyi minőségben 1796-ban nyerte a német birodalmi grófságot. Törvényes örökösei nem voltak, a magyar indigenátus János György testvérétől származott Henrik és Ernő unokaöcscseire szállt át országos törvény szerint. Joggal bir még a főrendiházban ez idő szerint a hobitschaui ifjabb ágból: József. Közjogunk szerint ők mint bárók birnak főrendiséggel, miután magyar grófságuk nincs. A család különben morva és semmiképen nem magyarosodott el.

A *Bissingen-Nippenburg*-családnak két ága van, ugymint a magyar és a sváb. A magyar ág birtokai Temes és Krassó-Szörény vármegyékben, a sváb ágé Württembergben vannak. Az indigenátust 1827-ben a sváb ágbeli Ferdinánd gróf nyerte. Most meg van hiva a főrendiházba a magyar ágbeli idősb Ferdinánd és Ernő s joggal birnak még ugyanezen ágból ifjabb Ferdinánd, Antal és Miksa, a sváb ágból pedig Kajetán, Ferdinánd és Sándor. Összesen tehát nyolczan.

Bolza Péter, mint báró 1792-ben nyerte az indigenátust a török háboru folyamán szerzett katonai érdemeiért. A család akkor már öregebb és ifjabb ágra volt szakadva, az öregebb ágat Mária Terézia 1761-ben ruházta fel a grófi ranggal, de ennek magyar indigenátusa nincs. Az ifjabb ág 1806-ban kapta meg az osztrák grófságot s ennek tagjai bárói minőségben birják a főrendi jogot. Birtokaik Békésben feküsznek. Most idősb József és Antal vannak meghiva, de joggal birnak még ez idő szerint ifj. József, Adalbert és Géza.

A *Breunner*-család őse Miksa Lajos Thököly Imre és a török ellen folytatott harczokban szerzett érdemeiért kapta a római sz. birodalmi grófságot I. Leopoldtól 1693-ban. Mint katona többnyire Magyarországon feküdvén, adományul megkapta a diószegi uradalmat s ekként honosittatott az 1715-iki országgyülésen. Mária-Terézia az *Enkevoirth*-család nevét és czimeit egyesité a régi névvel s a család neve most *Asparni gróf Breunner-Enkevoirth* s nagy urodalmai vannak Bars, Hont és Nyitramegyékben. A családban egyetlen férfi most Ágoston gróf, ki a főrendiházba meg van hiva. Férfi gyermekei nincsenek.

A *Butler-Clonebough-Haimhausen* bajor család is I. Leopold alatt 1681-ben nyerte a grófságot János Lajos személyében s ez is 1715-ben honfiusittatott. Bajor és cseh nemzetiségü család, melynek csak egy tagja: Sándor van meghiva, kinek neje *Barkóczy* Evelin bárónő. A meghivatás jogával birnak még Teobald, a bajor majoresko s ennek fia Artur, továbbá Móricz bajor ezredes s Aladár, Sándornak fia, ki már magyarrá vált.

Gróf *Chotek* János Mária Terézia alatt 1764-ben nyerte az indigenátust. A családnak két tagja van meghiva, ugymint *Ottó*, az osztrák birodalmi tanács urakházának tagja cseh főur és *Rudolf*, cseh majoresko és szintén tagja a birodalmi tanács urakházának. A cseh grófságot 1723-ban, a német birodalmi grófságot 1745-ben szerezte a család. Hazánkban a korompai uradalmat birják. A két meghivotton kivül még joggal birnak: Imre, Ferdinánd, Ernő, Károly követségi titkár Athénben, és Bohuslav brüsszeli követ. Összesen tehát heten.

A *Creneville-Folliot*-családból meg van hiva Ferencz táborszernagy s a birodalmi tanács urakházának tagja. Az indigenátust 1827-ben Lajos gróf nyerte, ki Rájner főherczegnek Lombard-Velencze alkirályának katonai helytartója volt. Indigenátusának elnyerése azonban sok nehézséggel járt. Ő a magyar indigenátust királyi adományként már 1810-ben megkapta, de a beczikkelyezés az 1812-iki rövid országgyülésen a háborus viszonyok miatt meg nem történhetett. Ez után alkotmányellenes korszak következvén be, országgyülés 1827-ig nem tartatott. Itt a beczikkelyezés ugyan megtörtént, de akkor meg a gróf a felére szabott honositási dijat, 1000 aranyat, elmulasztotta befizetni. Ez ok miatt az 1830. 17. törvényczikkel a honositottak sorából kitöröltetett. Gróf *Majláth* Antal kanczellár az 1840-iki országgyülésen kir. előterjesztést tett a dij elengedése s az indegenátusnak érvényesül kimondása végett, s maga is személyesen megkérte a többek közt *Deák* Ferenczet, az ellenzék vezérét, hogy ezt ne ellenezze, miután a gróf az udvarnak kedves embere s viszonszolgálatként a kormány elfogadja a rendek azon javaslatát, hogy a nemzeti szinház megalapitása országos költségen mielőbb megtörténjék. Igy lőn meghozva az 1840. 50. t. cz., mely elvégre a *Creneville-Folliot*-családot a magyar mágnások közé emelte. Maga Lajos gróf az 1844-iki országgyülésen Pozsonyban tényleg elfoglalta helyét a főrendek tábláján. A család különben franczia eredetü és sorsa a Habsburg-házhoz a nagy emigráczió által köttetett. Az osztrák grófságot 1844-ben kapta meg. Magyar mágnás-joggal birnak még ez idő szerint ifjabb Ferencz a majoresko, továbbá Viktor, Henrik és legifjabb Ferencz. Egy se magyarosodott el.

A *Czebrián*-család katonai érdemekért szintén 1827-ben honosittatott. Egy tagja van meghiva: Antal. A család elmagyarosodott.

Az *Eltz*-család osztrák és porosz. A birodalmi grófságot 1733-ban, a magyar indigenátust 1746-ban nyerte gróf *Eltz* Kempenich Anzelm személyében. Magyarországon a vukovári uradalmat birja. Két tagja van meghiva, ugymint: Károly vukovári majoresko és porosz főméltóság és unokaöcscse: Ferencz. Joga volna a meghivatáshoz még előbbi fiának, Jakabnak.

A *Harrach*-család egyike a legrégibb magyar indigenáknak. Báró *Harrach* Lénárd s két fia Lénárd és Teobald még I. Ferdinánd alatt 1563-ban honosittatott s mindezek az ezen évben tartott országgyülésen letették a hüségesküt. A birodalmi grófi állást Károly kapta 1627-ben, ki II. Ferdinándnak nagy kegyencze volt. Előkelő s nagy birtoku cseh-osztrák család, melyből Ferencz az osztrák birodalmi tanács urakházának örökös tagja, János pedig ugyan a birodalmi tanácsban a königgrätzi kerületet képviseli. Mindkettő meg van hiva ez idő szerint a magyar főrendiházba s rajtuk kivül még Antal is.

A *Khuen*-család ez idő szerint négy ágra van szakadva, ugymint a Belasi bajor, Nustári szlavón s a Gandeggi és Liechtenbergi tiroli ágakra. Mind a négy ágnak őse volt azon Belasi Khuen Mátyás, ki III. Ferdinánd alatt a harmincz éves háboruban szerzett érdemeiért 1647-ben a magyar honosságot s ezt megelőzőleg 1640-ben a grófságot megnyerte. Most a főrendiházba meg van hiva a nustári ágból idősb Antal s ugyanott helyet foglal ennek fia gróf *Khuen-Belasi-Hédervári* Károly volt, magyar országgyülési képviselő s most Horvát-Szlavon és Dalmátországok bánja. Ezt az utolsó Hédervári gróf Viczay Héder, a Zsigmond király idejéből nevezetes Hédervári Kont utódja 1873-ban végrendeletileg összes javaival megadományozta, sőt 1874-ben királyi jóváhagyással nevét s öröklött czimeit is ráruházta. A nustári ágból még joggal birnak ez idő szerint ifjabb Antal és Károly. S meghivhatók még a Belasi ágból Baptist és Eduárd, a Gandeggi és Altenburgi ágból: József, Eduárd, Egon és Bernát, végre a Liechtenbergi és Englári ágból Arbogast, Ernő, Rudolf, Oszkár és Leopold. Összesen tehát tizenöten.

A *Kinszky* herczegi házról, melynek másodszülöttei grófok, föntebb már beszéltünk. Van azonban e néven külön grófi család is, melynek nagyszámu tagjai két ágra vannak oszolva, öregebbre és ifjabbra. Mindkét ág birja a magyar indigenátust és pedig 1723 s illetőleg 1741 óta, a mikor őseink látszólag nagy örömmel és önként vették be magyaroknak e család őseit. Most meg vannak hiva az öregebb ágból Zdenko, kinek neje Festetich grófnő és Jenő, annak testvérje. Meghivhatók volnának még Oktavián, idősb és ifjabb Ágoston, Fülöp, Artur, Keresztély, Rudolf s az ifjabb ágból is többen.

A *Kulmer* bárói család 1790-ben nyerte a magyar indigenátust. Frigyes, ki 1877-ben halt meg, kapta 1860-ban az osztrák grófságot, mely magyar grófságnak nem tekinthető, miután az alkotmányos király által 1867 után — tudtunkkal — meg nem erősittetett. A grófi ágból csak egy van ez idő szerint meghiva, ez ágnak több nagykoru tagja nincs is. A bárói család horvát és stájer ágra oszlik s ez ágaknak összesen négy nagykoru tagja van, kik igényelhetik a királyi meghivót.

A *Lamberg* grófi család 1764-ben s 1790—91-ben nyerte meg a magyar indigenátust. E család négy ágra van oszolva, melyből azonban a bajor és morva ág fiágon már kihalt. Az életben levő másik két férfi ág többszörösen össze van házasodva magyar főuri családokkal s több uradalmat bir hazánkban. Most meg van hiva a főrendiházba Ferencz Imre, az ottensteini III. ágnak első szülöttje és testvérje Henrik. Mindkettő azon gróf *Lamberg* Ferencznek a fia, ki a bécsi udvar által 1848. évi szeptemberben Magyarország számára kir. biztosnak kineveztetett, de, a midőn fehérmegyei birtokáról szept. 28-án Pestre jött, itt az utczán fényes nappal a felzudult tömeg által meggyilkoltatott. A nagy függetlenségi harczban a nép részéről a legelső nyilt forradalmi tény e cselekményben nyilvánult. Kik személyesen ismerték, azt állitják (többek közt b. Fiáth F. is emlékiratalban) hogy érzelmeire nézve jó magyar ember volt, természetesen az akkori konzervativ értelemben. A család első, vagyis feistritzi ágában négyen vannak, kik ez idő szerint bent vannak abban az életkorban, hogy a kir. meghivót igényelhetik. Ez ág, noha egyes tagjai a Festetich, Mecséry, Jellasics főuri családokkal összeházasodvák, egészen osztrák.

A *Migazzy*-család egészen magyarrá vált. Egyetlen férfitagja Vilmos ez idő szerint országgyülési képviselő. Az osztrák grófságot a család 1698-ban kapta. A mult század közepén Kristóf bécsi érsek és bibornok volt s Mária Terézia a váczi püspökség haszonélvezetét is neki adományozta, noha erre közjogunk szerint nem lett volna joga. Azonban a rendek elnézték, sőt Kristófot, valamint testvérét Gáspárt 1765-ben honfiusitották, utóbbit örökösei-vel egyetemben.

Mittrovszky Károly kamaragróf 1791-ben nyerte meg a magyar indigenátust. A cseh grófságot 1769-ben kapta a család. Meg van hiva ez idő szerint Vladimir gróf, kinek magyarországi birtokai Békésben feküsznek. Meghivható volna még az ifjabb ágból Antal.

(Folytatjuk.)

A TÁRSALKODÓNŐ.

REGÉNY.

Irta XAVIER DE MONTÉPIN.

— 34 (Folytatás.)

A pontarméi rejtély.

XXVII.

A mily epedve várta Raoul a Geneviève-vel való találkozást, ép oly hőn óhajtotta a leány őt viszontláthatni; de minthogy meg volt győződve Challins gróf szerelmi vallomásának őszinteségéről, bizott benne; szeretve tudván magát, s igy türelemmel várta a történendőket.

Szegény leánynak nem csekély bátorságra és megadásra volt szüksége, mert ama párbeszéd óta, mely Raoul közt és Brennes marquisné s leánya közt lefolyt s melyet már olvasóink ismernek, a Saint-Dominique-utczában az élet türhetlenné vált.

Föleg Geneviève-vel éreztették ennek elviselhetlen voltát, mert Léonide, mióta vérmes reményeit füstbe menni látta, türelmetlen, ideges lett s rossz kedvét leginkább társalkodónőjével éreztette.

Geneviève, a Gilbert de Vadans és Jeanne de Viefville leánya, felforrni érezte ereiben a vért a szemtelen sértegetések hallatára, de nem mert sem feleselni, sem panaszkodni.

— Türelem, biztatá magát — ha a jövő gyönyöreire gondolok, elfelejtem a jelen gyötrelmeit . .

kérdés a telepeknek adandó tavaszi földre és a szükséges vetőmagra vonatkozik. A föld, a mely kiosztatni szándékoltatik, nem osztatott mind ki őszi vetés alá és tetemes része marad a tavaszi vetésre. Miként tudva van ama vidéken leghasznosabb, ha az ily földek kukoriczával vettetnek be. Erre aránylag csekély vetőmag szükséges. Nem jár tehát nagy költséggel ennek beszerzése. De ha mégis találkoznának a telepesek között olyanok, kik reá szorulnak arra, hogy a szükséges maggal ellássanak, a kormány mindenesetre ebben az irányban is meg fogja tenni az intézkedést. Az ivóviz kérdése igen fontos. Ez a kalamitás a legnagyobb azon a helyen, a mely még mély fekvésénél és rosz ivóvizénél fogva nem szándékoltatik állandóan megtelepittetni. A községet ezen a helyen me hagyni, mint a jelentés is mondja, teljesen lehetetlen s azért folyamatban is vannak a tárgyalások egy magasabb fekvésü helyre nézve. Kérdés, vajjon a megemlitett szürőkövek először megfelelnek-e a czélnak s másodszor előállithatók-e az ott megkivántatott szükséges mennyiségben. Van egy másik mód, az, hogy ha ideiglenesen szükségesnek mutatkozik, egyik-másik ott levő kut mélyebbre ásassék s esetleg jobb réteg találtassék. A miniszter kijelenti, hogy a szükséges intézkedések mindenesetre meg fognak tétetni.

Végre arra a kérdésre, hogy mennyi a régi telepes, és mennyi az egyes helyeken ott elosztott uj telepes és vajjon fog-e mindegyiknek elégséges belsőség és külsőség jutni, a miniszter nem adhat választ, mert a bonyolódott viszonyoknál a telepesek számát eddig nem lehetett megállapitani. Mindenek előtt a régi telepesek jogviszonyait kell tisztába hozni és ez még nincs meg. Az uj telepesek közül pedig sokan, a kik munkára mentek, csak most jönnek vissza, s azért mint a jelentésben is ki van fejtve, sem a régi sem az uj telepesek létszáma véglegesen megállapitva nincs, sem pedig az, hogy ezen egyének közül hányat lehet az alapitandó községekben ott hagyni. Minden esetre intézkedések fognak történni, hogy csak annyi maradjon minden községben, a mennyinek megélhetésére azon községben vagy közel annak határához elégséges föld van. A mi a belsőséget illeti a jelentésből látható, hogy 400 négyszög öle van az illetőknek, a melyre házaikat épitették, hogy azonban mennyi külsőséget képes mindenki vállalni, azt chablonszerüen megállapitani ma nem lehet; mert van, a ki családi viszonyainál, marhaállományánál, pénzerejénél fogva bérbe vállalhat több holdat, és van, a ki csak kevesebbet vállalhat, tehát a pozitiv szükség ma meg nem állapitható. Ismétli azonban, hogy mindenesetre meg fognak történni az intézkedések arra nézve, hogy csak annyi telepes maradjon ott, a mennyinek megélhetésére a terület elégséges.

Hoitsy Pál: Elmondja, hogy mindazon hirek, melyek az alvidéki telepesek állapotairól szóltak, merőben tulzottak; konstatálni kivánja, hogy olyanok a viszonyok, melyekben a képviselőház jelenleg tökéletesen megnyugodhatik. Mindazon hirek, melyek az ottani állapotokról szárnyaltak, mesterségesen voltak szitva és terjesztve. Egy olyan telepitést, a minő ott végbement, ugy egyszerüen megcsinálni, hogy semmi baj ne legyen, majdnem lehetetlen dolog. (Helyeslés.) Hogy más országból egy egész rakás embert, a kik otthon sem tudtak megélni, a kiknek otthon sem volt kenyerük, a kik otthon is könyöradományokra voltak szorulva, ide lehessen telepiteni ugy, hogy azoknak a fejük se fájjon: ez oly feladat, a melyre vállalkozni sem lehetett volna. (Ugy van!)

Elsorolja a telepités nehézségeit s az ennél elkövetett hibákat, melyeken, ugymond, még segiteni lehet. A mi a földnek árat illeti, elvárja a kormánytól, hogy nagy követelésekkel nem fog fellépni az illető telepesekkel szemben, s ezen embereket magasabban fekvő vidékre fogja telepiteni, mert ezt is megigérte. Lehetett volna őket oly helyekre is telepiteni, hol a telepités által a nemzeti érdekek mozdittatnak elő. (Helyeslés.) Csatlakozik a beadott jelentéshez és ajánlja a háznak, hogy a belügyi és pénzügyminiszter jelentéseit egyszerüen tudomásul vegye. (Helyeslés.)

Helfy Ignácz: Nem szeretné, hogy a Bukovinából jövőre haza térendő magyarok az aldunai vidéken ármentesitendő öblözetek helyére telepittessenek. Meggyőződése szerint ez a legrosszabb hely reájuk nézve. Jó lehet más telepesekre, de azokra nem. Ez sokak véleménye. Vannak, kik azt hiszik, helyesebb lenne Erdélyben elhelyezni őket, vannak, kik Máramaros vidékét ajánlják, vannak megint mások s ő is azok nézetét osztja, hogy a csángómagyarok legalkalmasabbak volnának iparüző helyekre, oly helyekre, hol különösen az apró házi ipar némi lendületnek indult. (Helyeslés.)

Több szónok nem jelentkezvén, Irányi Dániel a következő határozati javaslatot nyujtja be:

„A benyujtott jelentést a t. ház tudomásul vevén, elvárja a jelentést tevő miniszterektől, hogy az aldunai telepitést egyrészt kellő elővigyázat, másrészt erélylyel folytatva, annak előhaladásáról akár külön, akár pedig a költségvetéssel egyidejüleg évenkint jelentést tegyen s egyszersmind utasitja a kormányt, hogy ezentul bárhol létesitendő telepités czéljából szaktanácskozmányt hiván össze, annak javaslatai alapján törvényjavaslatot készitsen, mely a telepités feltételeit, módját s a nyujtandó állami kedvezményeket megállapitván, lehetővé tegye, hogy akár egyesek, akár társulatok, akár a kormány által létesitendő telepités akként vitessék végbe, hogy hazánk ne csak közgazdasági, hanem politikai érdekeinek is teljesen megfeleljen.

Bánffy Béla gr.: A következő határozati javaslatot adja be: «A képviselőház tudomásul veszi a belügyminiszter és pénzügyminiszter által az aldunai telepitvényesek ügyében beadott jelentést és egyszersmind a kormány azon nyilatkozatát, hogy ugy az aldunai, valamint általában a telepitési kérdéssel ezentul is foglalkozni fog és az ezen ügyben teendő intézkedéseiről a törvényhozásnak a jövő ülésszakban előterjesztést fog tenni.»

Szapáry Gyula gróf kijelenti Helfy fölszólitására, hogy az előterjesztett jelentés, a mi a telepités helyét illeti, nem praejudikál más telepeseknek, mert ez a jelentés csak a kérdéses telepesekre vonatkozik. Végül pártolja gr. Bánffy határozati javaslatát.

A ház ezután elfogadja Bánffy gr. határozati javaslatát, ellenben mellőzi az Irányiét.

Az elnök: A mai ülés napirendjére kitüzött tárgyak feletti tanácskozás be van fejezve. A legközelebbi teendőre nézve már kijelentette a ház, hogy az a bizottságilag már letárgyalt költségvetés tárgyalása lesz. Azt hiszem tehát, hogy a legközelebbi tárgynak az 1884. évi költségvetés és a pénzügyi bizottság arra vonatkozó jelentésének kell lenni. (Általános helyeslés.) Azt gondolom, hogy miután ily nagy tárgyhoz a képviselő urak készülni kivánnak, (Helyeslés!) talán méltóztatnak beleegyezni, hogy a költségvetés tárgyalása a hétfői d. e. 10 órakor tartandó ülésben kezdessék meg, addig pedig ülés ne tartassék. (Helyeslés.)

Az ülés végződik 12 óra 20 perczkor.

A magyar korona országainak 1878-tól **1882.** évig terjedő, öt évre szóló *zárszámadásának eredményét* összesitett kimutatással elkészitette s a közelebbi napokban fogja a ház elé terjeszteni *Lukács* László országgyülési képviselő, a képviselőház zárszámadási bizottságának előadója, ki ezen érdekes és nagy gonddal szerkesztett munkát a bizottság megbizása nyomán készitette,

III.

A főrendiház ülése január 10-én.

A főrendek küszöbön álló alkotmányos csatájának első napja érdekes és viharos volt. Az előleges összemérkőzés bátran komoly viadal számba sorozható. Az országszerte hetek óta folyó nagymérvü agitácziók még fokozták azt a rendkivüli érdeklődést, mely a főrendiháznak a házassági törvényjavaslat ügyében való müködését már a mult alkalommal kisérte, s ez már az ülés kezdete előtt nyilvánult. A muzeumi palota előtt már tizenegy órakor nagy néptömeg csoportosult, azok a kik a karzatokra jegyet nem kaphattak, legalább a főrendek gyülekezésében akartak gyönyörködin. Egymást érték a diszes magánfogatok és bérkocsik; a főrendek gyors egymásutánban, csaknem tömegesen siettek fel a muzeumi palota széles lépcsőzetén. Odafönt pedig a karzatok csakhamar megteltek, a képviselők külön karzatán, a Sándor-utczai palotából idemenekült képviselők szorongtak, az emeleti karzatokban nagy zajjal fészkelődött a fiatalság; a hirlapirók karzata tömve, a hölgyek karzatai szorongásig telve voltak. Ez utóbbiak padsoraiban a főrangu világ elegáns hölgyei feszült várakozással néztek eléje a bekövetkező tusának, mely iránt csodálatos érdeklődést tanusitottak. — Egyik-másik szép asszonynak arczára piros rózsákat fakasztott az izgalom, szemei ragyogtak és szélsebesen forgatta kezében tollas legyezőjét. Tizenkettedfél órakor kezdtek gyülekezni a házba a főrendek. A márványterem gyorsan megtelt, nagy zajjal keresték helyeiket az ifjabbak, mig a ház megszokott alakjai otthonosan foglalták el üléseiket. A kölcsönös üdvözlések zajából csak egy-egy hangosabb köszöntés vált ki. Az előrelátható viharnak egyetlen jelét sem lehetett észrevenni a gomolygó főuri sokaság körében. A főrendek ma még nagyobb számmal gyültek össze, mint a mult alkalommal s a márványterem szüknek bizonyult arra, hogy befogadhassa azokat, a kik alkotmányos jogaik gyakorlására most olyan feltünő kedvet mutatnak. Pedig kevesebben voltak, mint némelyek számitották. Szó volt róla, hogy a főrendek közel 400-an vesznek részt a közelebbi ülésekben, ma csak 257-en voltak. Ez is olyan szám, a milyen még sohasem volt együtt a muzeumi épület diszes márványtermében. Már az ülés elején konstatálták az ügy iránt különösen érdeklődők, hogy az indigenák közül egy sem jelent meg. A főpapok ma is a szélső jobboldalt foglalták el; élükön *Simor* herczegprimással, számra harminczegyen voltak, s igy többen mint a minap; diszes öltözékeiknek festői látványa élénken kivált a többi főrendek fekete tömegéből. Egy negyeddel tizenkét óra előtt *Szögyényi* László elfoglalta az elnöki széket s a jegyzők mellette foglaltak helyet; a főrendek közül sokan állva maradtak, habár a padsorok mögé karosszékeket állitottak a teremszolgák. Egyszerre megült a zaj, az elnök megnyitotta az ülést. Szögyényi László elnök megnyitó beszédében utalt a napirenden lévő tárgy nagyfontosságára, s apellált a főrendek bölcsességéhez és igazságszeretetéhez. Következtek az elnöki előterjesztések, a királyi meghivókért beérkezett kérvényekről szóló jelentések, majd meg a házassági törvény minapi elvetéséért a főrendiházhoz érkezett hálafeliratok és ujabb elvetést sürgető kérvények bemutatása. A miniszterelnök amaz átiratának felolvasása után, hogy ő felsége a honvédelmi miniszterium ideiglenes vezetésével Orczy Béla bárót bizta meg, az elnök megemlékezett ifj. Ráday Gedeon gróf elhunyt miniszterről, s érdemeinek felsorolása után a ház bánatának jegyzőkönyvbe való igtatását inditványozta. Ez inditvány elfogadása után *Cziráky* János gróf állott fel, s bemutatta a hozzá beérkezett hálafeliratok és kérvények lajstromát. Összesen 745 felterjesztést küldtek be hozzá az ország különböző községeiből. Egy ideig győzte a lajstrom olvasását, hanem azután ezt a tisztet *Cziráky* Béla jegyzőre ruházta. Majd *Károlyi* Gyula gr., *Zichy* Henrik gr. *Vécsey* József báró, *Józsika* Kálmán báró, *Zichy* Nándor gróf és *Apponyi* György gróf mutatták be az ugyan e tárgyban hozzájok beküldött felterjesztéseket. *Cziráky* János gróf beadta az igazoló bizottságnak a kir. meghivók kieszközlése iránt legutóbb beérkezett kérvényekről szóló jelentését, mely szerint csak Wolkenstein Oszvald báró kérvényét utasitották vissza, mivel a nevezett család nincsen benne a magyar indigenák lajstromában. Következett a képviselőház jegyzőjének jelentése a házassági törvény ügyében. *Rakovszky* István különös elfogultsággal mondta el rövid jelentését arról, hogy a képviselőház alkotmányos tárgyalás és hozzájárulás végett ujból visszaküldi a házassági törvényjavaslatot. Sajátszerü moraj támadt a házban e jelentésre, s csak ezután következtek az érdekes jelenetek. Az a kérdés merült fel, miképen vegye a ház a kérdést tárgyalás alá: a hármas bizottsághoz utasitassék-e a javaslat előleges tárgyalás végett, vagy pedig a bizottság mellőzésével tüzessék-e annak tárgyalása napirendre. *Zichy* Nándor gr. a jobb oldalról azt inditványozta, hogy mellőzze a ház a bizottságot, mert ennek előleges tárgyalása felesleges. Ezzel szemben *Vay* Miklós br. koronaőr a baloldalról a javaslatnak a bizottsághoz való utasitását hozta javaslatba. A kérdés körül heves vita támadt, melyben résztvettek: *Keglevich* István gr., *Majthényi* László br., *Gyürky* Ábrahám gr. Vay Miklós inditványa mellett; *Apponyi* György gr. pedig ellene. Nagy vihart idézett elő Keglevich István gr. második felszólalása; különösen beszédének az a része, melyben abbeli meggyőződésének adott kifejezést, hogy a többség, mely a minap a javaslatot elvetette, nem volt kellőképen orientálva a kérdés felől. Óriási zaj támadt e kijelentés nyomán. A jobb oldalon «ohó» «eláll» kiáltások hangzottak fel, a mibe a tul oldalról élénk helyeslés zaja vegyült. Az elnök hosszabb ideig csöngetett, végre a csend helyre állott s a szónok folytatta beszédét. Végre is a kérdést szavazás által kellett eldönteni. A felállás és ülvemaradás által való szavazás nem vezetett eredményre, mert a baloldalon csaknem mindenki állott, mig a jobboldal hátterében az ellenzékek nem ülhettek le, mert nem volt hova. A jegyzők nem tudták összeszámolni a szavazatokat. Erre azután az elnök névszerinti szavazást rendelt el. Tehát formális mérkőzés! Egyenes szembeállitása a két hadseregnek, hadd tünjék ki már ma, hogy körülbelül melyik lesz hatalmasabb a döntő ütközetben! Ez a felfogás kölcsönzött kiváló érdekességet a névszerinti szavazásnak, a mely egész csendben ment végbe. A tüntető éljenzések elmaradtak; hiszen ezuttal még nem az elvről, hanem csak a formáról volt szó. Azonban komikus jelenetek mégis voltak. Zajos derültséget keltett, mikor Apponyi György gr. «nem» helyett «igent» mondott s azután kijavitotta szavazatát. Hasonlóképen járt még más három főur is. Természetesen ezek a nyelvbotlások csipős megjegyzésekre is adtak okot. A jegyzők alig tudták összeszámlálni a szavazatokat, s végül kitünt, hogy a három jegyző nem volt képes egyformán megállapitani a szavazatok számát. Az eredmény következő: összesen szavaztak 257-en; *igennel*, vagyis a bizottsághoz való utasitás mellett, az egyik feljegyzés szerint 122-en, *nemmel* 135-en, a másik feljegyzés szerint igennel 119-en, nemmel 138, *s igy az ellenzék 13, vagy 19 szavazattöbbséggel győzött.* Most az a kérdés merült fel, mikorra tüzessék napirendre a javaslat tárgyalása? Az ellenzék részéről *Zichy* Nándor gr. azt inditványozta, hogy a tárgyalás már a holnapi napra tüzessék; mire a baloldalról hosszasabb indokolás kiséretében, tekintettel különösen arra, hogy a szavazásra jogositott főrendek közül sokan nem jelentek meg azért, mert azt hitték, hogy a tárgyalás csak 12-én vagy 14-én kezdődik. Andrássy gr. a házszabályokon kivül hivatkozott a lóversenyeknél divó szabályokra, melyek szerint a «keresztezés» nincsen megengedve, s a «nevezésre» is módot kell nyujtani a versenyezni akaróknak. A kérdéshez hozzászólottak még *Tisza* Kálmán miniszterelnök, a ki azt inditványozta, hogy a tárgyalás szombatra tüzessék, továbbá *Apponyi* György gr., *Vay* Miklós br., *Perczel* Miklós gr., *Zichy* Nándor gr. és *Szechen* Antal gróf. Végül az elnök kimondta a határozatot, mely szerint a képviselőház üzenetének tárgyalása a szombaton d. e. 10 órakor tartandó ülés napirendjére tüzetik ki. A jobb oldal még az elnöki enuncziáczió közben is közbe-közbe kiáltotta e szót: Holnapra! de a többség a határozatot helyesléssel fogadta.

IV.

Elnök: Szögyényi László, *jegyzők*: Sándor Béla, Zichy Ferraris Lajos.

A *kormány részéről* jelen vannak: Tisza Kálmán, Pauler Tivadar, Trefort Ágoston, Széchenyi Pál gróf, Orczy Béla b.

Az elnök: A mai ülés lévén az első, mely ez évben e nagyméltóságu házban tartatik, midőn az év küszöbén a főrendeket üdvözli, egyszersmind azon mély és erős meggyőződés mellett, hogy a főrendek ugy az előttük álló fontos tárgyalásbani, mint a következő tanácskozásokban magasztos küldetésüknek öntudatában szokott bölcsességükkel és igazságszeretetükkel fognak eljárni, az elnökségnek a főrendek részéről való támogatásáért esedezik. (Éljenzés.) Ezután bemutatja a miniszterelnöknek átiratait, melyek szerint ő felségeik és a trónörökös pár az évforduló alkalmából, valamint a királyné legmagasabb születésnapja alkalmából a főrendiház részéről nyilvánitott hódolatteljes üdv- és szerencsekivánatokat elfogadták s azokért köszönetöket kifejezték. Örvendetes tudomásul vétetik. Bemutatja a miniszterelnöknek átiratát, mely szerint: «az 1884. év első negyedében viselendő közterhekről és fedezendő államkiadásokról», továbbá: «a földadó, házadó, tőkekamat és járadékadó, valamint az átalános jövedelmi pótadó iránti törvények módositásáról» szóló törvényczikkek ő felsége által szentesittetvén, azok, mint az 1883. évi 45. és 46-iki törvényczikkek az országos törvénytár utján, mult évi deczember hó 25-én kihirdettettek. Tudomásul szolgál. Bemutatja az országos legfőbb fegyelmi biróság kuriai tagjainak az 1884-ik évre szóló névsorát. Jelenti, hogy a torontálmegyei gazdasági egyesület a főrendi irományok dijmentes megküldéséért folyamodott. Jelentéstétel végett a beérkezett kérvény az állandó igazolási bizottságnak kiadatni rendeltetett.

Bemutatja ezután az **ujabb kir. meghivó-leveleket.**

Antunovics János bozori cz. püspök, Szapáry Géza gr. kir. főudvarmester, gr. Batthyány Lajos győri főispán, id. Almássy Kálmán, Apponyi Antal, Bombelles Károly Albert Mária, idősb Batthyány Zsigmond, Dessewffy Egyed, Festetich Álfons, Festetich Elek, Forgách László, Mikes Miklós, Pallavicini Hipolyt őrgr., Porcia Lajos, Pálffy János Ferencz, Pejacsevics Gábor, Széchényi Sándor, Teleki Károly, Erdődy Ferencz, Staszách János, Csáky Kálmán Rudolf, ifj. Zay György, Balassa Sándor, Balassa István, Bornemissza Károly, Fechtig Armand, Huszár Ádám, Huszár Sándor, Maithényi Izidor, Piret Biham Béla, Prónay Aurél, Duka Péter és Emil, Duka György, Rudnyánszky Iván, Bánffy Kálmán, Maithényi József bárók kegyelmes királyi meghivó leveleiket az elnökségnél bemutatták. A bemutatott kir. meghivó-levelek jegyzékbe iktatás végett a ház állandó igazolási bizottságának kiadatnak.

A gyulafehérvár-becskó-tepliczi (trencsénymegyei) Felső-Szrnijei egyházas, radóczi, rétfalusi, szokolóczi, budapesti, haraszti és matasóczi (Szepesmegye) komjonkai, pulyáni, bács-almási, verbói (Nyitramegye), keresztény polgárok a főrendiház mult évi deczemberhó 11-én megejtett szavazásért **bizalmi és hálafeliratot** az elnökséghez beküldöttek.

Tudomásul vétetvén, az irattárba tétetnek.

Kir. meghivó-levelek kieszközlését kérik:

Lamberg Gusztáv, Lichtenstein Aladár, Lichtenstein Alajos, Lichtenstein Henrik, Schwarzenberg Adolf József, Trautmannsdorf Károly, Windischgrätz Ernő, Windischgrätz Hugó, Windischgrätz Róbert, Andrássy Géza, Batthyány Tivadar, legifj. Batthyány Zsigmond, Béldy Ákos, Bethlen Béla, id. Bethlen Béla, ifj. Bethlen Bálint, Bethlen Aladár, Bethlen Gergely, Berchtold Zsigmond, ifj. Bissingen Nándor, Csáky Béla, Csáky Károly, Csáky Lajos, ifj. Dessewffy Miklós, Erdődy Károly, Esterházy Miklós Móriz, Forgách István, ifj. Forgách Károly, Gyürky Pál, Károlyi László, ifj. Khuen Antal, Lamberg Károly, Nyáry Rezső, Nyáry Tamás, Pallavicini Alfons, Pallavicini Alfréd, Pallavicini Antal, Pallavicini Béla, Péchy Szilárd, Pergen Antal, Pongrácz Béla, Seilern Károly, Serényi Ugron János, Schaffgotsche Miksa, Teleky József Mihály, Wacs Ármin, Wacs Olivér, Vay Olivér, Vay Dezső, Wolkenstein Osvald, Wenckheim István, Zichy Ferencz István, Zichy Miklós, Bethlen Aurél grófok; Bánffy József Jenő, Bánhidy Antal, Bornemissza Tivadar, Bruckenthal Gyula, Fechtig Nándor, Luzsenszky Zsigmond, ifj. Gerlóczy Bódog, Györffy Pál, Józsika Andor, Luzsenszky Bódog, Kemény Béla, Luzsenszky Géza, Huszár Kálmán, Mednyánszky Ede, Mednyánszky László, Mikos János, Podmaniczky Béla, Endre Gyula, Pongrácz Ferencz, Weisz Pál, Wesselényi Béla, Wesselényi István, Miklós bárók, kir. meghivó-leveleik kieszközléseért folyamodván, kérvényeik jelentéstétel végett rövid uton a ház állandó igazolási bizottságának jelentés tétel végett kiadattak. Tudomásul szolgál.

Bemutatja a miniszterelnöknek átiratát, mely szerint ő felsége a király előterjesztése folytán f. hó 2-án kelt legfelsőbb elhatározásával ifj. gróf *Ráday* Gedeon m. kir. honvédelmi miniszterium ügyeinek ideiglenes vezetésével legmagasabb személye körüli m. kir. miniszterét báró *Orczy* Béla urat bizta meg. (Éljenzés.)

Az elnök ezután megemlékezik Ráday Gedeon gr. elhunyt honvédelmi miniszterről, s felsorolván érdemeit, azt inditványozza, hogy a ház Ráday elhunytán érzett bánatának jegyzőkönyvileg adjon kifejezést. (Általános helyeslés.)

Ezután a főrendiház egyes tagjaihoz érkezett **bizalmi feliratok** nyujtattak be.

Cziráky János gr.: Valamint már az elnök által felemlittettek a bizalmat, köszönetet és hálát szavazó sok községeknek a házhoz intézett beadványai, a melyek egyszersmind azon kérelmet foglalják magukban, hogy főrendiház előbbi határozatát változatlanul tartsa fenn, ugy hozzá is igen számosan érkeztek felterjesztések, melyeknek felolvasása nem szükséges, mert ugyan külön-külön kifejezésekben, de ugyan egy czélra törekednek. Összesen **745** felterjesztés adatott át neki. Az illető községek neveit fel fogja olvasni, mert ezt különösen hangsulyozták az illető kérvényezők. E községek és egyesületek a következők: (Olvassa)

Zámoly Fehérmegyében 61 aláirás, Moor Fehérmegyében a tanács és község nevében 37 aláirás, Tataháza Bácsmegyében keresztény polgárok 35, Mária-társulat 345 tag nevében az elöljárók, Polgári olvasó-egylet 14, Függetlenségi olvasó-egylet 28, Matheovich Bácsmegyében 12 elöljáró a község nevében, Nyitra-Szerdahely Nyitramegyében 27, Miszla Tolnamegyében 1200 sajátkezüleg és megbizásból, Babot Sopronmegyében 138, Jálna Barsmegyében 79 aláirás 670 képviselve, Pest-Vadkert Pestmegyében 161, Lovasberény Fehérmegyében kath. hivők 245, Vámos-Györk Hevesmegyében 137, Márok Beregmegyében 90, Gyula-Varsám Aradmegyében 48, Vámos Veszprémmegyében 139, Csepel Pestmegyében 35, Alistál Pozsonymegyében 78, Tárkány Komárommegyében 307, Stepano Nyitramegyében 178, Kis-Ugyicsán Trencsénmegyében 17, Somogy-Csákány Somogymegyében 65, Nagy-Pöt Vasmegyében 94, Sámfalva Vasmegyében 87, Sztrecsen, Trencsénmegyében 138, Skervár Vasmegyében 162, Mosony-Pomogy Mosonm. 311, Szomod Komárom 140, Karancs-Ságh Nógrádm. ker. és vár. hivők 138, Iváncz Vasm. 78, Lessnicz Szepesm. 108, Chropo Nyitramegyében 64, Sókut Veszprémm. 60, Nagy-Hantos Fejérm. 138, Mármaros-Szigeth, Mármarosm. 138, Vörs és Bat, Berény, Fönyéd, Somogym. 567, Rimaszécs Gömörmegyében 108, Dobocza Gömörm. 77, Inczéd és Város-Hodász Vasmegyében közösen 189, Csokonya Somogymegyében 98, Kéthely, Magyarlak, Talapaska, Háromház, Zsida, Vasmegyében együtt 300, Csákony, Vasmegyében 215, Nagyág Baranyamegyében 70, Somogy-Szill, Somogymegyében 158, Hajos, Pestmegyében 3319, lakos megbizásból 120 elöljáró, Szkala Trencsénben 79, Lovas-Berény Fejérmegyében 145, Detke, Kadar, Ugra, Hevesmegyében, együtt 474, Czehimindszent Vasmegyében 138, Alsó-Kricsó Trencsénmegyében 138, Vask Nyitramegyében 400, Vajnágh Mármarosmegyében 137, Malatine Árvamegyében 134, Cévény Pozsonymegyében 388, Nemeskotessó, Kis- és Nagy-Kobessó Trencsénmegyében együtt 138, Bereznik Mármarosmegyében ker. izr. 138, Demérd Hontmegyében 138, Felső-Kismartonhegy és Kismarton Váralja községek Sopronmegyéből együttesen 140 aláirás, Felső-Galla Komárommegye 250 aláirás, Végardó Zemplénmegye 105, Böszénfa Somogymegye 138, Dobróköz Tolnamegye 277, Karancskeszi Nógrádmegye 138, Háthágy Zalamegye 115, Gamás Somogymegye 73, Német-Sároslak Vasmegye 138, Székesfejérvár város Fejérmegye ezeren jóval felül, Kis-Czell Vasmegye 71, Kozma Fejérmegye 76, Magyar-Cséke Biharmegye, a hitközség elöljárói, az összes község nevében, Csik-Delna, Csikmegye és Pálfalva, Csikmegye együtt 209, Nakk és Várong Tolnamegye együtt 167, Alsó-Diós, Pozsonymegye 234, Baróth, Háromszékmegye 122, Kercza, Vasmegye és Hodos, Vasmegye együtt, köztük ref. is, 35, Felső-László, Sopronmegye 83, Nyitra-Egerszeg, Nyitramegye 134, Biled, Sopronmegye 207, Dévaványa, Szolnokmegye 209, Felső-Tárkány, Borsodmegye 138 aláirás, Szt.-Léránt, Vasmegye 138, Kis-Iratos, Csanádmegye 92, Izsák, Pestmegye 73, Nagy-Barom, Sopronmegye 138, Felső-Oszkó, Kozmata és Pácsony, Vasmegye, összesen 138, Székesfehérvár, Fehérmegye, pótlólag még 138, Bakony-Szt-László, Veszprémmegye 80, Berthót, Hedri és Frih, Sárosmegye 93, Szőlős, Komárommegye 134, Vámos és Szabadi, Győrmegye 138, Jánd, Veszprémmegye 230 családfő és 1017 családtagot képviselve, Chinorán, Nyitramegye 266, Sárosd, Fehérmegye 211, Iszka-Szt-György, Fehérmegye 354, Csoór, Fehérmegye 120, Egyházás-Oláhfalva, Erdély 138, Miklósvár, Erdély 138, Magyar-Czernya, Torontálmegye 618, Herény, Vasmegye 65, Jászkunárok-szállás, Jászkunmegye, 138, Szabad- és falu- Batthyány, Fehérmegye 211, Pázmánd, Fehérmegye 90, Velencze, Fehérmegye 48, Mány, Fehérmegye 111, Lázárföld, Torontálmegye 151, Alsó-Szolnok, Vasmegye, 29 képviselő 700 lakos nevében, Város-Löd, Veszprémmegye 158, Bogács, Borsodmegye 180, Alsó-Ábrány, Borsodmegye 66, Nagy-Szombat, Pozsonymegye 100, Zsombolya, Torontálmegye 340, Német-Czernye, Torontálmegye 138 aláirás 5400 lakos nevében, Grabacz, Torontálmegye 35, Csatód, Torontálmegye 79, Nagy- és Kis-Tószeg, Torontálmegye 39, Oszterny, Torontálmegye 131, Biszta-Buzits, Torontálmegye 34, Veszele, Nyitramegye 59, Zólyom-Lipcse, Zólyommegye 132, Ujhegy, Vasmegye 138, Cseklesz, Pozsonymegye 158, Abaujvármegye Felső-Tőkés 800 aláirás, Abauj Deter 77, Abauj Jászó-Mindszent 1286, Abauj Jászó-Ujfalu 258, Abauj Nagy-Kér 33, Abaujmegye Orosz-Gadna 78, Aradvármegye Zimánd 53, Arad Fakert 258, Arad Zimánd Ujfalu 137, Aradmegye Magyar-Pécska 140, Árvamegye Csimhava 522, Bács vármegye Bukin 3000, Bács Knenra 138, Bács Ó-Morovicza 40, Baranya vármegye Mocsolád 140, Baranya Magyar-Hertelend 800, Barsvármegye Nagy-Kálna 137, Bars Alsó-Pél 138, Bars Nagy-Szelecsény 1209, Bars Velsicz 1435, Bereg vármegye Nagy-Loho 40, Bereg Sáros-Oroszi 48, Bereg Kisfalud 138, Bereg Makaria 48, Borsodvármegye Szuhegy 1132, Fehérmegye Martonvásár 52, Győrmegye Kajár 215, Hunyadmegye Sebeshegy 118, Hontmegye Prencsfalu 48, Hont Bozsók 88, Hevesmegye Al-Debrő 1200, Komárommegye Répcze Szemere 113, Komárom Nagy-Azar 122, Liptómegye Nagy Bobrócz 185, Liptó Rózsahegy 138, Marmarosmegye Ruszkopolyána 80, Mosonmegye Moson-Szt.-Péter 1800, Mosonmegye Pálfalu 82, Nyitramegye Pogrony 80, Nyitramegye Zsére 138, Nyitramegye Szalakusz 140, Nyitramegye Szolcsán 138, Pestmegye Nagy-Körös 254, Püspök-Hatvan 185, Pilis-Szt.-Kereszt 203, Uj-Kécske 58, Keczl 5000, Budakesz 78, Üröm 800, Pozsonymegye Almás 140, Dévényujfalu 18, Kápolna 140, Máriavölgy 140. Sárosmegye Hertnek 400, Kruzslyo 30, Haszlar 107, Sem 25. Somogymegye Tarany, Babócsa, Bolhó, Aracs, Ujnép összesen 6000, Somogymegye Karád 3238, Lengyeltóti 63, Berzencze 203. Sopronmegye Bogyiszló 2129, Közép-Pulya 212, Szárföld 238. Somogymegye Nagy-Bajom 141. Szabolcsmegye Kenézló 41. Szatmármegye Girodalu 85, Vállaj 896, Mező-Csenger 51, Pátyod 54, Zajta 114. Szepesmegye Strosz 60, Krompach 73, Golniczbánya 3600, Merény 87. Szolnokmegye Szolnok 138. Szolnok-Dobokamegye Magyar-Lápos 235. Temesmegye Bachovár 3000, Traunan 216, Tolnamegye Mucsi 140. Torontálmegye Toba 208. Torontálmegye Nagy-Jécsa 139. Torontálmegye Vizesdia 82. Torontálmegye Gottlob 168. Torontálmegye Csösztelek 138. Torontálmegye Nagy-Teremia 168. Torontálmegye Nyerő-Dugoszel 161. Torontálmegye Ó-Béba 138. Trencsénmegye Szelecz 140 Turóczm. Turócz-Sz.-Mária 728, Udvarhelym. Parajd 140. Ungmegye Eördarma 120, Ungmegye Tarna-Vinna 138, Ungmegye Csicseri 140, Vasmegye Egyházszeg 139, Vasmegye Gyanafalva 138, Vasmegye Kiczléd 700, Veszprémmegye Csóth 142, Zemplénmegye Tisza-Tokaj 140, Szabolcsmegye Zalkod 29, Abaujmegye Perény 117, Abaujmegye Balmazuj város 140, Árvamegye Nizsna 217, Bácsmegye Óbecse 278, Bácsmegye Hegyes 117, Bácsmegye Moholy 138, Bács-

---

A mikor csak tehette, szobájába menekült; ott kitárta szivét, szabad folyást engedve könyeinek Raoulra gondolt, barátjára, vőlegényére, szabaditójára.

Egy reggel azonban teljesen kimerülve, lelke mélyéig sértetve, Léonide egy ujabb kegyetlen durvasága által, elhatározta, hogy irni fog Raoulnak, s kérni fogja őt, hogy szabaditsa ki abból a házból, a melyben lassankint tönkremegy.

Rövid tusa után, hogy megvallja-e szenvedéseit a fiatal embernek s fölkérje őt a közbelépésre, a szenvedés erőt vett rajta.

Magára zárta szobáját s a következő levelet irta:

«Raoul ur,

«Ama nap óta, a melyen jónak látta ön Brennes marquisnét és leányát megfosztani vérmes reményeiktől, az élet itt rám nézve türhetlenné vált.

Ha csak egyedül rólam volna szó, hallgatnék, de minden pillanatban oly megvető, gunyos kifejezésekkel emlegetik az ön nevét, oly méltatlan czimekkel illetik, hogy az ebből származó kin és gyötrelem erőmet nemsokára tulhaladja...

Azt kell hinnem, hogy Léonide kisasszony fölfedezte titkunkat s tudja, hogy szivem az öné, mert minden szava oda látszik irányozva lenni, hogy gyalázza szerelmemet... Ez gyávaság és kegyetlenség...

A méltatlankodás megtöri lelkemet... Ha ez az állapot tovább tart, megtalálok magamról feledkezni és sértésre sértéssel felelek...

Sok küzdelmembe került, mig ily nyiltan mertem önnek vallomást tenni... Le vagyok győzetve...

«Ön, ki szeret, s kit én viszont szeretek, jöjjön segitségemre, mentse meg a szegény leányt, kinek szive csak önért dobog... Mentsen meg... Reménylem s elvárom

«*Geneviève.*»

E levél bevégezte után Genevièvenek uj lelki küzdelmei támadtak.

— Nem követek-e el helytelen dolgot? kérdé önmagától. — Bizonyos lehetek-e benne, hogy nem vétek az illem szabályai ellen?... Tudom, hogy Raoul szeret, de van-e jogom hozzá fordulni az általa kitüzött idő előtt?... Hátha neheztelni fog reám e levél miatt?...

E gondolatok közben boritékba zárta a levelet s megczimezte.

Alig végezte be, midőn erős csengetést hallott.

Geneviève hirtelen felugrott, zsebébe dugta a levelet s besietett Brennes kisasszonyhoz.

— Kétszer csengettem! — szólt Léonide durva hangon.

— Én csak egyszer hallottam s azonnal ide siettem, — válaszolt Geneviève.

— Hol volt?

— Szobámban, kisasszony.

— Egy idő óta ugy látszik nagyon vágyik a magány után... folytatá csipős hangon a marquisné leánya. — Nem azért van szolgálatomban, hogy szobájába zárkozzék, ezt ne felejtse el!

Már mondtuk, hogy Geneviève türelme fogyatékán volt.

Léonide heveskedéseire egy pillanatra megfeledkezett magáról s oly mozdulatott tett, melyet ez észre véve, végtelen dühbe jött s mérgébe elsápadva, igy kiáltott rá:

— Még vállát meri vonagatni? Legalább ugy láttam.

— Meglehet kisasszony, válaszolá Geneviève, kinek arczát a könyek zápora öntötte el — lehet, hogy helytelenül cselekedtem, de kérem kisasszony, tessék megemlékezni, hogy ha szolgálatában állok is, cseléd nem vagyok... Méltóztassék velem e szerint elbánni, mert több megalázást elviselni nem fogok.

Brennes kisasszony sápadt arczszine biborveressé változott át.

— Ön megfeledkezik magáról, Geneviève! — förmedt rá sziszegő hangon. Ön nemcsak tisztelettel, hanem hálával is tartozik nekem! — Megfeledkezni látszik arról, hogy mi önt a legnagyobb nyomorból vettük át rokonaitól, kik önt feltétlenül reánk bizták. Tanácslom, ne ismételje ezt még egyszer, mert a legelső alkalommal elkergetjük a háztól...

Geneviève nem birta tovább visszatartani zokogását.

— Itt nem sirásról van szó, folytatá Léonide, — hanem engedelmességről... Vegye az asztalról azt a könyvet s olvassa hangosan a tegnap megkezdett regényt... Siessen! Nincs türelmem...

Genevièvenek sikerült hősies megerőltetéssel elfojtani könyeit, s kendőjét zsebéből kihuzva, megtörölte arczát s nedves szemeit.

E mozdulata közben Raoulnak irt levele a szőnyegre esett.

Bár ő maga észre sem vette, Léonide vizsga szemeit ez nem kerülte el.

— Micsoda levél az? — kérdé tőle.

Geneviève haja tövéig pirult s gyorsan fölvette a levelet.

— Micsoda levél az? — ismétlé Léonide parancsoló hangon.

— Anyámnak irtam... dadogá Geneviève látható zavarral.

A szegény gyermek elárulta magát.

Brennes kisasszony azonnal rájött, hogy Geneviève nem mond igazat.

— D. mióta ir ön levelet szüleinek, a nélkül, hogy anyámmal vagy velem közölné? — Azt hiszem, hogy ezelőtt meg szokta nekünk mutatni leveleit s nem dugdosta el zsebébe! — Ezt a levelet látni akarom, mutassa...

— Nem mutatom, kisasszony, — viszonzá Geneviève határozott hangon.

— Megtagadja?

— Igenis, megtagadom.

— S miért, ha szabad kérdeznem?

— A mit irtam, az az én saját tulajdonom...

Léonide nem tudta mire vélni a különben engedékeny leány határozott ellenállását s a dühtől fuldokló hangon kiáltott rá:

— Ne feledje, hogy engedelmeskedni tartozik.

Ebben a pillanatban lépett be a marquisné.

— Mi történik itt? kérdé a két leányt. Miről van szó?

— Egy levélről, melyet Geneviève állitólag az anyjának irt, válaszolt Léonide, ügyetlen módon azonban kiejtette zsebéből. Én látni akartam ezt a levelet, ő megtagadta... s bármily erélyesen követelem is, hogy mutassa meg... határozottan vonakodik... — Kérdem, rendén van-e ez?

— Bizonyára nem... válaszolá a marquisné, s aztán Geneviève felé fordulva hozzá teve:

— Ön szokásba vette, hogy a szüleihez intézett leveleit velünk közölje... e tekintetben sohasem tett kivételt... Mért ellenkezik ma?... Ez a magatartása rejtélyes, megmagyarázhatlan... Mutassa meg nekem ezt a levelet...

— Asszonyom, ezt a levelet sem önnek, sem a kisasszonynak kezébe adni nem fogom... válaszolt Geneviève. — Én ugyan nem vagyok urnője sem személyemnek, sem cselekedeteimnek, de legalább gondolataim szabadságát fönn akarom magamnak tartani...

— Hazudik! Hazudik! vágott közbe Léonide sziszegő hangon. — Ezt a levelet nem anyjának irta. Valami titkot rejtegett, a melyet ismernünk kell...

— S a mit senkisem fog meg tudni!... válaszolt Geneviève, széttépve a boritékot tartalmával együtt; aztán az ablakot felnyitotta s kiszorta a papirdarabokat, melyek a szélrózsa minden irányába repültek.

Léonide szólni akart.

A marquisné hallgatást intett neki.

— Geneviève, szólt a leányhoz, ebből a vakmerőségéből látom, hogy hazugsággal akart minket áltatni!.... Az ön által széttépett levél, nem anyja számára volt irva Az ön szülei rám ruházták ama jogot, hogy ön felett őrködjem s minden elővigyázatom daczára kijátszott minket. Sajnálom, hogy oly sok szabadságot engedtem önnek, ezentul szigorubb leszek s modját találom annak, hogy megóvjam az ön s a házam jó hirnevét.

— Legyen meggyőződve asszonyom! viszonzá Geneviève büszke hangon, hogy sem az én becsületem, sem az ön házának jó hirneve nem forog veszélyben.

— Adja az ég, hogy ugy legyen, különben majd meg irom szüleinek magaviseletét. Ugy veszem észre, hogy néhány nap óta nincs megelegedve helyzetével... Változtassa meg magaviseletét! Viselje magát ugy, mint az első napokban, különben kénytelen leszek megválni öntől... Erre akartam figyelmeztetni...

Geneviève sirt, ez uttal nem a fájdalom, hanem a fölháborodás könnyeit hullatta.

Ugy tetszett neki, hogy mikor az ő becsületét lábbal tiporják, akkor vőlegényét Raoult gyalázzák meg.

— Száritsa fel e nevetséges könyeket, folytatá szigoru hangon a marquisné, — s ne felejtse el végső elhatározásomat! Most pedig elmehet!

Geneviève visszatért szobájába.

— Óh, Raoul, Raoul — zokogá keservesen — mikor szabaditasz már meg ebből az átkozott házból?

XXXVIII.

Mialatt a Saint-Dominique-utczában a most leirt jelenet folyt le, addig az elhunyt Vadans gróf jegyzőjének irodájában a következők történtek.

Garennes báróné és Philippe a kitüzött határidőnél szándékosan érkeztek korábban a Bonaparte-utczába.

Háromnegyed tizenkettőkor már ott voltak.

Philippe rendkivül sápadt volt.

Arczkifejezése bizonyos aggodalmat árult el.

Semmi jel sem mutatott arra, hogy Raoult letartóztatták volna.

Jean Lebon kora reggel óta a garancière-utczai palota körül járt föl s alá.

Tiz óra tájban látta kimenni Challins grófot, a miről gazdáját azonnal értesitette.

Raoul tehát szabadon járt-kelt Párisban.

A bárónét s fiát nem fogadhatta azonnal Hervieux jegyző, mert egy másik felével volt még elfoglalva.

Pont tizenkettőkor az irodavezető kérte őket, hogy lépjenek be.

Philippe s anyja egy pillanatra reménykedtek, mert Raoul nem volt bent.

A jegyző udvarias üdvözlése után Philippe kezdte meg a társalgást:

— Challins gróf még nem érkezett meg?

— Nem, uram — válaszolt a jegyző.

— Ez sajátságos; unokatestvérem nagyon pontos szokott lenni...

— Idáig csak harmincz másodperczet késett, szólt Hervieux mosolyogva, — ez megbocsátható...

— Nem fog sokáig késni, tevé hozzá a báróné.

Alig mondta ki e szavakat, az ajtó kinyilt s Raoul belépett.

— Bocsánatért esedezem a késedelem miatt, — mentegeté magát, — nem szándékosan történt... Kocsin jöttem... Lovam megvadult s a rud egyik szárnyát eltörte... Gyalog kellett az ut többi részét megtennem...

— Sohase mentegetődzék, gróf ur, viszonzá a jegyző. — Tessék helyet foglalni. Azonnal hozzáfogunk ügyüknek rendezéséhez.

Raoul nagynénje mellé ült.

Hervieux ur kibontott egy bélyegzett okmányt, átfutotta s aztán igy szólt:

— Boldogemlékü ügyfelemnek, Charles Maximilien de Vadans grófnak hagyatéka hét millió háromszáz hetvenhét ezer kilenczszáz huszonkilencz frank hatvanöt centimet tesz ki. Ezenkivül az örökséghez tartozik még a garancière-utczai palota s a compiègnei birtok. A palota s a birtok egyenkint kerek háromszáz ezer frankra vannak becsülve.

— Nagynénémnek kivánsága, hogy a garancière-utczai palota az ő osztályrészébe essék, szólt Raoul. Én megelégszem a compiègnei birtokkal....

— Nagyon helyes, válaszolt a jegyző, — ez könnyen eszközölhető. Az örökség három részre lesz osztandó....

(Folytatása következik.)

megye Ó-Szivacz 138, Baranyamegye Nádasd 18, Barsmegye Aranyos-Maróth 138, Barsmegye Lekér 2700, Beregmegye Felső-Vereczke 1094. Baranyamegye Kővágó Szöllős 122, Barsmegye Zeliz 164, Beregmegye Bártház 50, Borsodmegye Viszló, Debricz, Szent-Jakab 627, Borsodmegye Csermely 138, Csalóközmegye Szent Antal 119, Csikmegye Kászon-Ujfalu 2200, Fehérmegye Bicske 155, Esztergommegye Bajna 172, Esztergommegye Epöl-Nagysáp 125, Esztergommegye Héreg 133, Esztergommegye Tardos 164, Esztergommegye P.-Gyarmath 46, Esztergommegye P.-Somodor 70, Esztergommegye Gyermely 82, Esztergommegye Bajóth 47, Esztergommegye Mogyorós 12, Esztergom, Csolnok 30, Esztergom Dágh 122, Esztergom Sárisáp 12, Esztergom, Ung 133, Esztergom, Kirva 58, Esztergom, Somor 106, Esztergom, Tarján 100, Baranya, Töttös 33, Hajdu, Egyek 138, Heves, Gyöngyös 2500, Hont, Litava 82, Jász, Jákóhalma 250, Krassó, Szászkabánya 151, Komárom, Szent-Péter 138, Kemés-Lipcse 138, Léka 138, Moson, Bezenye 135, Bars, Nagy-Sarló 100, Máramaros, Kökényes 138, Máramaros, Joholcz 78, Nógrád, Padak 113, Nyitra, Szomolánka 97, Nyitra, Alsó-Jattó 52, Nyitra, Felső-Roskócz 90, Nógrád, Sávoly 91, Nyitra, Ger ncsér 48, Nyitra, Kopcsány 107, Nyitra, Appony 9, Nyitra, Nyitra 25, Pest, Torbágy 138, Pest, Therézváros 22, Pozsony, Detrekő-Sz.-Péter 133, Pozsony, Dercsuka 81, Pozsony Al és Fel-Baka 32. Pozsony, Pudmericz 1700. Pozsony, Báhonz Goczmód 100, Pozsony, Nagy-Abony 38, Pozsony, Apaj 130, Sáros, Nyarsázd 138, Sáros, Szedlicze 127. Somogy, Mosdós 43, Somogy, Visonta 138, Somogy, Mesztegnye 170, Sopron, Hidegség 134, Soprony, Szergény 105, Sopron, Veszkény 137. Szászi 138, Szilágy Solymos, Jesztreb 84, Szepes, Alsó-Répás 138, Szepes, Zavadka 138, Szepes, Muyselk 129, Szepes, Zsakarócz 114. Szepes, Nagy-Frankova 138' Szepes Haligócz 121, Szepes Szomolnok 138, Temes Németság 140, Tolna Tevel 148; Torontál Német Elemér 138, Trencsén Brodno 18, Trencsén Riecsmicza 3, Trencsén Dubnicza 113, Trencsén Nagybolacsin 30, Trencsén Kosztolna Miticza 104, Trencsén Kollarovicz 61, Trencsén Pruszka 53, Udvarhely Lengyelfalva 45, Vas Német Sz. Mihály 1613 római katholikus, Vas Sz. Mihály 870 lutteránus, Vas Kis-Szerdahely 130, Vas Komjáth 73, Vas Kölked-Haraszti 138, Vas Csénye 138, Vas Pinka Mindszent 138, Vas Egyházas-Hollós 173, Veszprém Márkó 104, Veszprém Salamon 104, Veszprém Kis-Lőd 83, Zala Sümegh 145, Zala Galambok 138, Zala Karos 93, Zala Tihany 73, Zala Alsó-Lendva 123. Zala Kővágó-Örs 70, Zala Zsid 131, Zala Csesztneg 87, Zala Barabás 47, Zala Kerka-Kutas 36, Zala Pórszombat 24, Zala Kálóczfa 17, Zala Czup 13, Zala Ujfalu 11, Zemplén Lynbisse 9, Zemplén Tolcsva 127, Zemplén Rudlyó 55, Zemplén Bodrog Beresztur 138, Baranyam. Maiss 70, Abauj-Tornam. Horváthi 45, Abaujm. Szolnok 10, Alsó-Fehérm. Kisfalud 133, Aradm. Ujpanat 140, Árvam. Zsasskó 600, Árvam. Novossi 1400, Árvam. Nameszto 130, Árvam. Hladovka 171, Árvam. Al-Fel-Lipnica 480, Bácsm. Mélykut 211, Barsm. Uj-Bars 126, Barsm. Besse 138, Beregm. Selesztó 123, Beregmegye Holubina 104, Árvam. Nagyfalu 1153, Borsodm. Rakasza 500, Borsodm. Domaháza 103, Borsodm. Mező-Keresztes 163, Borsodm. Tard 138, Csikm. Csikgyimerbükk 242, Csikm. Szent-Márton 80, Csongrádm. Mindszent 648, Erdély Erzsébetváros 138, Erdély Medgyaszfalva 20, Esztergomm. Barth 138, Esztergomm. Ebed 105, Fehérm. Gánth 46, Gömörm. Sajó-Püspöki 325, Gömörm. Kokova 68, Gömörm. Tiszolcz 138, Györm. Szent-Iván 250, Györm. Markota 138, Györm. Győrizárda 19, Hontm. Bakabánya 75, Hajdumegye Dorogh 138, Jászság Jászapáthi 52, Komáromm. Érseklél 100, Mosonmegye Sás 138, Mosonmegye Halászi 91, Moso megye Miklósfalva 65, Nógrádmegye Kis-Oroszi 138, Nógrádm. Nőtéucs 146, Nyitram. A.-Köröskény 15, Nyitram. Rarázs 138, Nyitram. Kolon 100, Nyitram. Ujvároska 272, Nyitram. Tornócz 212, Nyitram. Nyitra 60, Nyitram. Szucsán 55, Nyitram. Hosszufalu 80, Nyitram. Szobotisz 302, Pestm. Tószeg 50, Pestm. Tápió-Szele 15, Pestm. Haraszti 140, Pestm. Solymár 140, Pozsonym. Felső-Diós 190, Pozsonym. Hidas-Kürth 140, Pozsonym. Láb 320, Pozsonym. Bohunicz 140, Pozsonym. Boldogfalva 50, Pozsonym. Püspöki 110, Sárosm. Kurima 1600, Sárosm. Hankócz 105, Somogym. Gyékényes 140, Somogym. N.-Berény 130, Somogym. Sámson 4000, Somogym. Kereseligeth 80, Sopronmegye Egyházia 230, Sopronmegye Dör 105, Sopronm. Lajta Szt.-Miklós 320, Sopronmegye Mihali 110, Sopronmegye Süttör 70, Szolnok Dobokamegye Ungurfalu 800, Szepesmegye Hanusfalva 80, Szepes-Szomolnok Hutta 140, Szepes Szepes-Szombat 70, Szepes Olsavicza 1013, Szepes Nagyszalók 180, Temesmegye Zádorlak 200, Temes Szakállváza 304, Tolnamegye Németkér 140, Trencsénmegye Papradnó 400, Trencsén Hassza 85, Trencsén Petrovicz 1873, Trencsén Turna 140, Trencsén Nagy-Divina 3000, Szepesmegye Uj-Lubló 140, Ungmegye Lyuta 450, Györmegye Raba-Patona 360, Vasmegye Tissima 140, Vas Királyfalva 90, Vas Kenyéri 540, Veszprémmegye Lázi 182, Veszprémmegye Pápateszér 140, Zalamegye Puszta-Monostor 30, Zalamegye Tékenye 85, Zalamegye Bonczóföld 100. Zalamegye, Zalasz.-Mihály 185, Zala vm. Tallian Dörögi 140, Zalavm. Szt.-Gróth 140, Sárosm. Hrabócz 1000, Abaujmegye Ináncs 94, Abaujmegye Forró 40, Abaujmegye Kelecsény Matyócz 63, Abaujmegye Hennád Kékes 90, Abaujmegye Lengyelfalva 19, Abaujmegye Somod 140, Abaujmegye Pány 80, Abaujmegye Jászó-Debród 140, Abaujmegye Rudnok 140, Abaujmegye felső Mezencsif 140, Abaujmegye Jászó 300, Arvamegye Rabcsa 160, Árvamegye Usztye 160, Árvamegye Kriva 500, Árvamegye Ádánháza 100, Aradmegye Glogovácz 140, Bácsmegye Kernyaja 140, Bácsmegye Petrovoszello 340, Bácsmegye Földvár 100, Bácsmegye Kunbaja 140. Bácsmegye Csurogh 60, Bácsmegye Sztanisics 140, Bácsmegye Bács 4000, Barsmegye Nagy-Sáró 500, Barsmegye Csiffár 130, Barsmegye Nagyfajkürth 200 Barsmegye Nagy-Endréd 700, Barsmegye Kis Tapolcsány 180, Baranyamegye Moronyod 50, Baranyamegye M.-Keménd 50, Baranya-Villány 20, Baranya-Püspök-Bogád 75, Baranyamegye Battonya 110, Baranya m. Lapáncsa 400, Baranyamegye Lipova 500, Baranya m. M.-Gyüd 100, Baranyamegye U.-Márok 300, Baranya megye Siklós 1000, Baranyamegye Bazsi 280, Bereg m. Szolyva 20, Beregmegye Hiresfalva 140, Beregmegye Ivány-Papfa 60, Beregmegye Mezőkászony 115, Biharmegye Farkasd 13, Zólyommegye Nagyszálatna 140, Borsod Amány 10, Borsod-Sáta 45, Borsod Mezőkövesd 9000, Csanád Marczibány 50, Csik Csicsó, Csik-Somlyó 75, Csik Tekerő-Patak 21, Gsik-Csokva 12, Csongrád Csány 140, Erdély Gy.-Szt-Miklós 105, Esztergom Farnád 900, Esztergom Szögyény 320, Esztergom Leányvár 115, Komárom Kisbér 140, Fehér Felcsuth 12, Fehér Bodaik 190, Fehér Forbász 25, Gömör Felsőcz 13, Gömör Liecze 70, Gömör Sőregcsoma 150, Gömör Murányalja 1200, Gömör Nagy-Szuha 590, Gömör Süvete Györm. Győrvár, Andrásfa, Mihályfa, Péterfa 300, Györm. Szt.-Márton 310, Györm. Nagy-Baics 140, Györm. Nagy-Baráth 140, Györm. Mező-Eörs 130, Györmegye Davnó 190, Györm. Nyul 250, Hevesm. Keresend 70, Hevesm. Demend Eksed 92, Hevesm. Markar 46, Hontm. Mária Nostra 210, Hontm. Szt.-Antal 140, Hontm. Gyenk 62, Jászságban Jászmihálytelke 204, Jászságban királymező 65, Kis-Küküllőm. Aborfalva 92, Balázs-Báta 36, Komáromm. Gesztes 60. Komáromm. Zsemle 140, Komáromm. Mocsa 135, Kunságban Kunsziget 130, Liptóm. Szlécs 140, Marmarosm. Bustyaháza 32, Marmarosm. Berezna-Bisztra 325, Marmarosm. Sóófalva 140, Marmarosm. Herencze 32, Marmarosm. N.-Mokra 70, Marmarosm. Akna-Lugatag 140, Mosonm. Válla 140, Muraköz Muraszombat 92, Nógrádm. Soós-Hartyán 140, Nógrádm. Ecseg 110, Nógrádm. Szécsény 140, Nógrádm. Rimócz 140, Nyitram. Uzmény 140, Nyitram. Lakács 95, Nyitram. Tardoskedd 140, Nyitram. Vagyócz-Kosztolno 105, Nyitram. Unin 800, Nyitram. Vittencz 140, Nyitram. Zsiva-Salamonfa 140, Nyitram. Sóók-Szelőcze 150, Nyitram. Udvarnok 138, Nyitram. Szkacsány 182, Nyitram. Farkasd 195, Nyitram. Madunicz 106, Komáromm. P.-Péter 170, Zalam. Prága 140, Pestm. Jenő 12, Pest-Kiskunm. Uri 155, Pestm. Homokmégy 76, Pestm. Öreg-Csersó 178, Pestm. Halom 24, Pestm. Kis-Csersó 40, Pestm. Mácsa 31, Pestm. Drágszél 58, Pestm. Veresegyház 83, Pestm. Szt.-Benedek 51, Pestm. Hatvan 140, Pestm. Kalocsa 366, Pestm. Pilis-Szántó 140, Pestm. Apostag 60, Pestm. Pilis 77, Pestm. Kakucs-Ujhartyán 236, Pozsonym. Nagypaka 53, Pozsonym. Diószegh 272, Pozsonym. Lozornó 1500, Pozsonym. Ottenthál 140, Pozsonym. Grinád 140, Pozsonym. Istvánfalva 125, Pozsonym. Alsó-Dombó-Radokócz 300, Pozsony. Nagyszombat 8000, Pozsony, Hosszufalu-Borova 202, Pozsony, Széleskuth 118, Pozsony, Bogdanócz 133, Pozsony, Geszt-Majtény 87, Pozsony, Majtény Sz.-Ábrahám 138, Pozsony, Béla 3000, Pozsony, Nakács 110, Nógrádmegye, Sipek 150, Sáros, Ortuto 115, Sárosmegye Zsebfalva 45, Sáros, Badamér 84, Sáros, Felső-Orlith Jurkó-volye 88, Sáros, Hrabócz 900, Sáros, Miklósvágás 86, Sáros, Nyirjes 27, Somogy, Miklósi 140, Somogy Andocs 140, Somogy Boglár 140, Somogy, Nemes Vid 1400, Somogy Mernye 146, Veszprém, Acsteszér 138, Somogym., Háromfa Egerés 207, Somogy, Sapsony 220, Sopronmegye Nyék 140, Sopron, Viss 150, Sopron, Czirák, Györo, Dénesfa 140, Szabolcsmegye, Nyir-Adony 58, Szabolcz, Kemecse 1500, Szabolcs, Mándok 35, Szabolcs, Ujfehértó 82, Szabolcs Hermány 65, Szabolcs, Gáva 2500, Szabolcs, Balsan 114, Szabolcs, Demezser, Nyirbogdány 60, Szabolcs, Kékcse 212, Szathmár, Kaplyon 140, Szathmár, Szinfalu 57, Szatmár Szatmár 140, Szatmár Józsefház 500, Szatmar Cseke 182, Szatmár Nyir-Csaholy 140, Sáros-Hambock 40, Sárosmegye Hradiskó-Zavadka 30, Szepes Leibicz 70, Szepes Juogor-Repitzkó Csaonagura 340, Szepesmegye Tribs 118, Ssepes Lechnicz 136, Szepes Kovisso 68, Szepes Gnezda 76, Szepes Szepes-Uj-Béla 140, Szilágyság Somlyó, 300 B. Szolnok Deés 250, Szolnokmegye Kozárol 111, Temesmegye Bánátkomlós 100, Temes Freidorf 1007, Temesm. Vaspás 30, Temes Békas 121, Tornamegye Ujfalu 85, Tornamegye Szilas 65, Torontálmegye Aurelháza 74, Német-Szárcsa 144, Nákófalva 123, Zichyfalva 138, Trencsénmegye Domanizs 344, J. A. Elefánt 1000, Nagy-Bittse 148, Straskó 123, Illava 91, Lednic 138, Cserneegyház 78, Boleráz 134, Nagy-Chlivény 97, Zay Ugrócz 46, Belus 128, Baan 303, Turóczmegye Zmóváralja 307, Tót-Prona 58, Udvarhelymegye Szentlélek 110, Lövéte 101, Ungmegye Dobo-Ruszka, Nagy-Szelmancz, Mátyócz és Kelecsény összesen 110. Vasmegye: Hertes 143, Ó-Bér 350, Szent-Benedek 24, Tömörd 50, Bándol 290, Szent-Lőrincz 43. Veszprémmegye: Vöröstó 30. Románd 140, Varsány 120, Hagymáskér 84, Nagy-Szöllős 200, Polány 160. Zalamegye: Alsó-Bogád 160, Rédics 140, Gyulakeszi 140. Diszel 560, Zalabér, Baryk Néged összesen 350, Pakod 322, Szántó 140, Dobronak 145, Csehi 787, Rezi 25, Tapolcza 338, Hegymagas 40, Kis-Apáti 32, Raposka 36, Gyömörö 100, Palaznak 55, Türmicsa 503, Szent-Békala és Szeletkan összesen 150, Göröginnye 1000, Lomna 100, Hegy 85. Zólyommegye: Podkonicz 40, Ó-Hegy 120, Borsodmegye: Mucson 140. Baranya; Pécs 162. Abaujme ye: Homloska 500, Felsőgagy 1013. Aradmegye: Uj-Szent-Anna 70, Ó-Szent-Anva 100, Borosjenő 110, Csermő 56. Alonyásza 30, Torontál: Ujpécs 144, Fejérmegye: Pákozd 120, Vasmegye: Vághegy 47, Sztinácz 97, Sorki-Tótfalu 97, Dóczi 131, Sopronmegye: Horpács 126, Bóz 101.

Károlyi Gyula gr.: Számos község keresztény lakosainak hasonló tartalmu és hasonló czélu kérvényét mutatja be.

Zichy Henrik gr. benyujt 33 községből 4850 aláírással ugyanoly tartalmu feliratokat.

Vécsey József b. bemutatja 37 községnek ugyane tárgyban beadott bizalmi szavazatát.

Józsika Kálmán b. átnyujtja 118 község bizalmi szavazatát ugyanezen tárgyban.

Zichy Nándor gr. 53 községnek 9247 aláírással ellátott hasonló tartalmu bizalmi szavazatát nyujtja be; kijelentvén egyszersmind, hogy e községekben minden felekezeti különbség nélkül ugy keresztény és izraelita vallásuak aláírták e kérvényeket. (Élénk tetszésnyilatkozatok.)

Apponyi György gr. benyujt 36 bizalmi feliratot 7130 aláirással.

E jelentéseket a ház tudomásul veszi és a feliratok az iratok közé helyeztetnek,

Következett az **igazoló bizottság jelentése a királyi meghivó iránti kérvények** tárgyában.

Cziráky János gr.: Jelenti, hogy az igazoló bizottság időközben tárgyalás alá vette a királyi meghivó levelek kieszközlése iránt beérkező kérvényeket, megvizsgálta a kérvényezők jogosultságát és korát, csakis egy kérvényre vonatkozólag határoztatott az, hogy a kérelemnek hely nem adható, ez *Wolkenstein Oszwald* br. kérvénye, még pedig azon oknál fogva, mivel a nevezett család nem foglaltatik a magyar indigenák lajstromában. Azok, a kiknek a kir. meghivó levél a bizottság véleménye szerint ki volna adandó, a következők: Herczegek: Lamberg Gusztáv, Lichtenstein Aladár, Alajos és Henrik, Schwarzenberg Adolf József, Trautmansdorf Károly, Windisch-Grätz Ernő, Hugó és Róbert. Grófok: Almássy Arthur, Andrássy Géza, Batthiányi Tivadar, legifjabb Batthiányi Zsigmond, Béldy Ákos, Bethlen Aladár, Bálint, Béla, idősebb Bethlen Gergely, Aurél, Berchtold Zsigmond, ifjabb Bissingen Nándor, Csáky Béla, Károly, Lajos, ifj. Dezsewffy Miklós, Erdődy Károly, Esterházy Miklós Mór, Forgách István, ifj. Forgách Károly, Károlyi László, ifj. Khuen Antal, Lamberg Károly, Nyáry Tamás, őrgróf Pallavicini Alfons, Alfréd, Antal, Béla, Péchy Szilárd, Pergen Antal, Pongrácz Béla, Schaffgotsch Miksa, Seilern Károly, Serényi Nep. János, Teleki József, Mihály, Vay Dezső, Olivér, Zichy István, Miklós, Wenckheim István. Bárók: Bánffy József, Bánhidy Albert, Bruckenthal Gyula, Bornemissza Tivadar, Fechtig Nándor, Gerliczy Ferencz, Györffy Pál, Józsika Andor, Kemény Béla, Luzsenszky Géza, Bódog Zsigmond, Mikos János, Mednyánszky Ede, László, Podmaniczky Béla, Endre, Gyula, Pongrácz Ferencz, Tinti Viktor, Wesselényi István, Béla, Miklós, Weisz Pál.

Ezekre nézve nincs akadály.

A jelentésben foglaltakra nézve együttesen az a határozat hozatik, hogy igazoltatnak és felkéretik a belügyminiszter, hogy részökre a meghivó levelet kieszközölje.

Ezután felolvastatik az igazoló bizottságnak Wolkenstein Oszwald gróf kérvényére beadott jelentése, mely szerint a kérvény elutasitása hozatik javaslatba, minthogy a Wolkenstein-család a honfiusitott főrendi családok közé beczikkelyezve nem találtatott.

Zichy Nándor gr.: Azt tartja, megfelelőbb volna, hogy ha folyamodót nem utasitanák el egyszerüen, hanem felhivatnék, hogy a mennyiben neki erre vonatkozólag netalán okmányai vannak, ebbeli jogosultságát azokkal igazolja és mutassa ki. (Helyeslés.)

A ház ily értelemben mondja ki a határozatot;

A háznagy bevezeti a képviselőház jegyzőjét, ki áthozza **a képviselőház üzenetét a házassági javaslat tárgyában.**

Rakovszky István a képviselőház jegyzője: A magyar országgyülés képviselőháza a keresztény és izraelita között, valamint az országon kivül kötött polgári házasságról szóló törvényjavaslatot a főrendeknek üzenete folytán ujra tárgyalás alá vevén, előbbi megállapodásait továbbra is fentartotta. Az ezen határozatról szóló jegyzőkönyvi kivonatot a képviselőház részéről azon kéréssel nyujtja át a főrendeknek, hogy a nevezett törvényjavaslatot ujabban alkotmányos tárgyalás alá vegyék s ahhoz hozzájáruljanak.

Az elnök: Most az a kérdés merül fel, hogy a képviselőháznak ezen jegyzőkönyvi kivonata az eddigi s különösen a mostanihoz mindenben hasonló esetben követett eljárás nyomán a bizottsághoz utasittassék-e ujabb tárgyalás végett, vagy pedig a bizottsági tárgyalás mellőzésével valamelyik közelebbi ülés napirendjére tüzessék-e ki.

Zichy Nándor gróf: A képviselőháznak üzenete semmi ujat nem tartalmaz, a törvényjavaslat, melyre az vonatkozik, a főrendiház bizottsága által bőven meg lett vitatva, módositva és ugy a főrendiház tanácskozása alá terjesztve. A főrendiház huzamos és beható tárgyalás következtében azt ez alkalommal el nem fogadta és ugy küldötte vissza a képviselőházhoz. Azóta hetek multak el, a lapok a kérdést bőségesen megvitatták és mindenkinek volt ideje és alkalma azon nyilatkozatokat tudomásul venni, a melyek e házban e tárgyra vonatkozólag tétettek. Igy tehát sem a kérdésnek ujabb felvilágositása, sem annak megvitatása annál kevésbbé szükséges, minthogy e ház nem a hármas bizottság jelentését fogadta el az utolsó tárgyalás alkalmával, hanem attól eltérőleg határozott. Ennélfogva kéri az elnököt, hogy tegye fel azt a kérdést: kivánják-e a törvényjavaslatot a hármas bizottság ujabb tárgyalása mellőzésével a napirendre kitüzni?

Az a kérdés; mikor legyen a javaslat tárgyalandó, csak akkor tehető fel, ha az első kérdést már elintézték.

Vay Miklós báró azt gondolja, hogy egy ilyen nevezetes tárgynál, mint ez, a főrendek nem térhetnek el a házszabálytól, melyeknek 18. §-a azt mondja: hogy ha törvényjavaslat fekszik a ház előtt, azt három nap előtt nem lehet tárgyalásra kitüzni és a ki azt mellőzni akarja, annak a 23. §. értelmében sürgősségi inditványt kell tenni.

Keglevich István gr. Egyetért Vay Miklós báróval. A házszabályoknál fogva csakis sürgősségi inditvány beadása és annak kétharmad többségg l való elfogadása esetén lehet a bizottsági tárgyalást mellőzni. Szóló pusztán csak a házszabályokra akart hivatkozni és ha e nézetét a főrendek elfogadják, akkor további szava nincs; azon esetben azonban, ha ettől eltérőleg mégis az egyszerü kérdés tétetnék fel, akkor fentartja magának még a kérdéshez való hozzászólás jogát.

Az elnök: Az a szakasz, melyre Vay Miklós ő nagyméltósága hivatkozott, nem a 18-ik, hanem a 23. §, a mely azt mondja, hogy a bizottsági jelentés három nap közbejöttével tárgyalandó, hanem azt el kell ismerni, hogy a szakasznak oly magyarázat is adható, hogy nemcsak bizottsági jelentések, hanem egyéb tárgyak is, a melyek ide érkeznek, sürgősségi inditvány kivételével, előbb, mint három nap közbejöttével nem tárgyalhatók. A mi pedig az emlitett praecedenst illeti, 1875-ben, mikor az elsőfolyamodásu biróságok alkotásáról volt szó, a főrendek a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául el nem fogadták, és midőn másnap a jegyzőkönyv hitelesitése alkalmával az a kérdés vettetett fel, vajjon a képviselőház erről indokolással vagy indokolás nélkül értesittessék-e: hosszas vita után elhatároztatott, hogy az izenet minden indokolás nélkül küldessék át. Tehát a mostani eljárással tökéletesen megegyezett az akkori, t. i. a törvényjavaslat nem fogadtatott el s erről a képviselőház indokolás nélkül értesittetett. A képviselőház előbbeni javaslata mellett ezután is megmaradván, az ismét ide a főrendiházhoz küldetett át, a főrendiház ezen üzenetét akkor is a hármas állandó bizottsághoz utasitotta s annak jelentése után határozott a törvényjavaslat felett. A főrendiházban az ujabb alkotmányos korszakban ezen eset az, a mely praecedensül szolgál, a mely a most fenforgó esethez hasonlit és akkor a főrendiház a képviselőház második javaslatát illetőleg üzenetét szintén a hármas bizottsághoz utasitotta, a mi talán avval is van indokolva, hogy a bizottság parancsolta az elfogadást és a főrendek a javaslattól eltérve ellenkezőt határoztak.

Cziráky János gr., mint a hármas bizottság elnöke, vázolja a bizottság minapi tanácskozásainak módját. Semmi indokát nem látja annak, hogy a javaslat ujra a bizottsághoz utasittassék és kéri Zichy Nándor gr. inditványának elfogadását. (Élénk helyeslés a jobb oldalon, ellenmondások jobbról. Nagy zaj).

Majthényi László b.: A házszabályok értelmezésére nézve egyetért Vay Miklós báróval és Keglevich István gróffal. Sürgősségi inditvány nélkül a hármas bizottságot mellőzni nem lehet. Nem hagyhatja észrevétel nélkül azt, a mi felhozatott, hogy a tárgy mindenki előtt ismeretes, és hogy alig lehet képzelni, mily szempontból kerülhetne még e tárgy a hármas bizottság véleményezése alá. Elismeri, hogy a törvényjavaslatnak a maga egészében véve szószerinti tartalma ugyanaz, a mi volt a régi, mely már a főrendek tárgyalásának alapját képezte. De ha csak a valóság előtt szemet hunyni nem akarunk, nem lehet tagadni, hogy változott a törvényjavaslat jellege, változott azon szituáczió, melynek közepette a főrendek hivatva vannak ezen törvényjavaslattal szemben állást foglalni. (Ugy van! Ugy van! balfelől) Igen lehetőnek tartja, hogy épen tekintettel a közbejött ezen változására a kérdésnek, oly szempontokból való megbirálása válhatik szükségessé, a mely szempontok figyelembevétele eddig mellőzhető volt, mert az aktualitással nem birt. Csatlakozik Vay Miklós br. nézetéhez, s a javaslatot ujabb véleményezés végett a hármas bizottsághoz k ri utasittatni, annál is inkább, mivel a beérkezett peticziók is megvizsgálandók. (Helyeslés balról.)

Gyürky Ábrahám gr.: Osztja az előtte szólónak nézetét, csak azt teszi hozzá, hogy ő is tagja volt a hármas bizottságnak és részt vett annak tanácskozásaiban, de akkor nem voltak még ezek a bizalmi feliratok, a melyekről mellékesen megjegyzi, hogy némelyikök bizalmatlansági jelleggel bir. (Helyeslés balról.)

Apponyi György gr. pártolja Zichy Nándor gr. inditványát. Arra, hogy már holnap vagy három nap után tárgyaltassék, valami nagy sulyt nem fektet más ügyben, de ebben igenis, és pedig azért, mert nem lehet tagadni, hogy igen feszült a figyelem ezen ügyre, igen nagy az indulatosság és talán minden pártnak érdekében volna, hogy ezen ügy mielőbb véget érjen. Ajánlja a hármas bizottság mellőzését. (Helyeslések jobbról.)

Keglevics István gr. Én ugy veszem észre . . . (Felkiáltások: Már szólt a tárgyhoz.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: A házszabályok szerint ketezer szabad.

Elnök: E tárgyban méltóságod már szólott.

Keglevics István gr. több izben felujuló zaj közt fejtegeti a felszólaláshoz való jogát.

Az előtte szólt főrendek némelyike a tárgyhoz szólva, azt mondta, hogy a kérdés jelen stadiumában a bizottsági tárgyalás felesleges, mert ugyanaz a tárgy, a mi volt, és mert a bizottság ennek következtében nem mondhatna más véleményt, mint mondott első alkalommal, és továbbá, hogy a kérdés tökéletesen érett s hogy iránta már mindenki tájékozhatta magát. Mindkét állitást helytelennek tartja. A tárgy nem ugyanaz többé. Határozottan nem áll az, hogy feltétlenül olyan volna a helyzet, mint volt az első zben, mikor a főrendek a kérdést tárgyalták. (Zajos közbeszólások: Ugyanaz!) A mi pedig azt illeti, hogy mindenki tájékozhatta magát e tárgyban, ezt is határozottan tagadja. Nemcsak, hogy tájékozva lett volna mindenki a tárgyban, de sőt ellenkezőleg arról van és volt meggyőződve, hogy épen nem volt tájékozva azon többség, mely a törvényjavaslatot általánosságban nem fogadta el. (Zajos ellenmondások és felkiáltások jobbfelől: Ohó! Ohó! Eláll — eláll! Helyeslés balfelől: Halljuk. Zaj. Elnök csenget.)

Keglevich István gr. Szól a hármas állandó bizottságról, melynek tanácskozásaiban a főrendiháznak csak 20 tagja vett részt. A hármas állandó bizottság tárgyalásai iránt a főrendek egyáltalában nem tájékozhatták magukat, mert sem jelen nem voltak, s m azok menetéről — gyorsirói feljegyzés nem történvén — meg nem ismerkedhettek. Azt pedig határozottan tagadja, hogy ily nagyfontosságu törvényjavaslat iránt és az iránt, hogy vajjon e törvényjavaslat opportunitási szempontból, ugy a mint most előttünk áll, elfogadható-e, vagy nem, pusztán hirlapok utján kellő tájékozást lehessen szerezni, és igy kénytelen azon meggyőződésének adni kifejezést, hogy ezen törvényjavaslat iránt az első tárgyalás alkalmával lehetetlen volt tájékozást szerezni. Fentartja előbbi nézetét, mely szerint lehetne sürgősséget inditványozni, de miután az elnök a kérdést ugy tette fel, szóló a második inditványt, a javaslatnak a bizottsághoz utasitását fogadja el és a házszabályokban a tárgyalásra megszabott határidő megtartásával a törvényjavaslatnak a hármas bizottsághoz utasitását kéri. (Helyeslések. Felkiáltások: Szavazzunk!)

Az elnök: Ha senki sem kiván szólani, a vitát bezárom. Két inditvány tétetett. Egyik oly értelemben, hogy a bizottsági tárgyalás melllőzésével a közelebbi napok valamelyikén, mely utóbb fogna meghatároztatni, vétessék tárgyalás alá a javaslat. Ezzel ellenkezik azon nézet, mely a házszabályoknak és a praecedensnek is megfelel, hogy t. i. a javaslat a bizottsághoz utasittassék. Kérem tehát a méltóságos főrendek közül azokat, kik a képviselőház által ujból átküldött javaslatot a hármas bizottsághoz kivánják utasittatni, méltóztassanak felállani. (Megtörténik.)

A jegyző urak azt jelentik, hogy a megszámlálás lehetetlen, mert a mélt. főrendek nem maradnak helyeiken, s mert hol felkelnek, hol leülnek. (Felkiáltások: Névszerinti szavazást kérünk! Zaj.) Minthogy azonban névszerinti szavazás kéretett . . . . . . (Zaj. Szavazzunk!)

Kálnoky Dénes gr.: Hogy ha a jegyzők számitása ellen kifogás tétetett volna: helyesnek találná a névszerinti szavazásra vonatkozólag tett inditványt. De miután a jegyzők számitása ellen kifogást senki sem tett, azt gondolja a névszerinti szavazás felesleges.

Andrássy Gyula gr. névszerinti szavazást kiván.

Az elnök bejelenti, hogy 10 tag névszerinti szavazást kért s igy azt elrendeli. (Mozgás, nagy zaj.)

Miután az elnök ujra feltette a kérdést, megkezdődött a **névszerinti szavazás.**

(A szavazás után).

Az elnök kihirdeti az eredményt. A három jegyző jegyzetei eltérők, kettőé megegyeznek, a harmadik jegyző jegyzetei 5—6 szavazattal különböznek, de abban mind megegyeznek, hogy a bizottsághoz való utasitásról szóló inditvány mellőztetett, a különbség csak az, hogy egyik jegyző szerint a többség 13, a másik szerint 16. Szavazott összesen 257 igazolt főrendi tag, elnök nem szavazott. Igennel szavazott egyik jegyző szerint 122 nemmel 138, a másik szerint igennel szavazott 119, a másik szerint 122 nemmel. **A többség tehát vagy 19 vagy 23 a mellett, hogy nem utasittatik a bizottsághoz a javaslat.**

Cziráky Béla gróf: Az elnök kijelentése szerint 257 tag szavazott e szerint a *számok nem találnak.*

Zichy Nándor gr.: Nem annyira az a kérdés, hogy hány szavazattal nagyobb a többség, a főkérdés az, hogy kivánják-e a főrendek, hogy a bizottsághoz utasittassék a javaslat és erre nézve egy szavazattöbbség annyi mint harmincz.

Az elnök kimondja a határozatot, melyszerint a *javaslat előzetes* tárgyalás végett *nem utasittatik a hármas bizottsághoz.* Most az a kérdés merül fel, hogy a tárgyalás melyik napra tüzessék ki napirendre? (Felkiáltások: Holnap! hétfőn! szombaton!) Közönségesen három nap közbevetésével szokott napirendre tüzetni, de miután oly nagyon sürgettetik, azt hiszi, talán szombatra lehetne napirendre tüzni. (Felkiáltások: Hétfőn! szombaton!)

Zichy Nándor gr. azt inditványozza, hogy a tárgyalás már a *holnapi* napra tüzessék ki. (Éljenzések jobb felől. Ellenmondások balfelől. Felkiáltások: Hétfőn! Szombaton!)

Andrássy Gyula gr.: Miután még a határozat kimondva nem volt . . .

Az elnök: Ki van mondva a határozat, hogy nem utasittatik a hármas bizottsághoz és most következik az, hogy a napot meghatározzák, a melyen fölvétetni kivánják.

Andrássy Gyula gr.: Ki van mondva, hogy nem utasittatik a bizottsághoz, ámbár még az sem volt konstatálva, hogy mily többséggel. Ez ugyan formalitás, de a méltóságos főrendeknek a formalitásra sokat kell tartani. Akár mennyi volt a többség, elnöki kijelentéssel konstatálva van az, hogy a többség nem akarja a javaslatot a bizottsághoz utasitani, és szóló a maga részéről ebbe belenyugszik. E szerint marad a második kérdés, hogy mikor fog tárgyaltatni? Az előbb nem szólalt föl, mikor a házszabályokról volt szó, mert nem fektet nagy sulyt a házszabályokra. (Ohó!) Igenis akkor fektet rá sulyt, mikor abszolute szükséges és fektet reá annál nagyobb sulyt, mikor a főrendiház tekintélye, a kölcsönös megnyugvás és az az érdek kivánja, hogy félreértések, rekriminácziók lehetől g elkerültessenek. (Helyeslés.)

Most ragaszkodni kiván a házszabályokhoz. Hivatkozik szóló még ezenkivül a versenyszabályokra is, melyeket itt mások is ismernek. Ott ki van mondva, hogy mindenki sarkantyuzhatja a lovát, ostorozhatja és igyekezhetik, hogy a másikat megverje, ez mind fair play; de egy dolog ki van zárva: a keresztezés, senki elől nem szabad elzárni a versenytért. Ez szabály. melyet meg kell tartani, és a ki annak megsértésével győz, az elüttetik a dijtól.

Már most az volt a hir és igen sokan azt gondolták, hogy e kérdés 13-án vagy 14-én fog tárgyaltatni és azért még nem jött ide. Ma egy egész lisztát olvastak itt fel, mint a főrendiház verifikált tagjainak névsorát, a kiknek, ha holnapra tüzetik ki a tárgyalás, nem lesz módjukban szavazatukat gyakorolni. A francziák a créssyi csatában azt mondták volt az angoloknak: «Messieurs tirez les premiers.» Meglehet, hogy ez talán messzire megy, ennyit nem követelünk; de hagyjanak annyi időt, hogy a kik távol vannak, megjelenhessenek. De nem is tartja az ily ejárást lovagiasnak. Mert jöjjön ide bárki, ha hallja, hogy itt az egyik rész holnapra akarja a tárgyalást kitüzni, az első impressziója az lesz: bizonyosan azt várják, hogy mentül hamarabb keresztül menjen ez a törvény, hogy ezt igen szükségesnek tartják, hogy alig birják az időt bevárni; pedig ellenkezőleg: azok forczirozzák ezt, a kik egyáltalában nem akarják sem ma, sem holnap elfogadni. Ebben logika nincs és erre mindenki azt mondaná, hogy ez csak egy kedvező percz felhasználása és nem egyezik meg azon lovagiassággal sem melyet feltesz és szeretne látni e ház minden tagjánál, bárhogy düljön is el a kérdés. A versenyszabályzatnak, melyet előbb emlitett, van még egy ide alkalmazható szakasza, melyben ki van mondva, hogy ezen napnak ilyen és ilyen órájáig tartoznak jelentkezni azok, a kik bizonyos dijra versenyezni akarnak. Ezt ide alkalmazva azon naptól kezdve, mikor a törvényjavaslat ide átjött, azon napig, a mikor tárgyaltatni fog, annyi időt kell hagyni, hogy azok, a kik ma nincsenek itt, bejöhessenek és jogaikat gyakorolhassák. Ez vilá os és mert nem volna helyes, méltányos más eljárást követni, csak azért, mert ma többségben vannak és különben is valószinü, hogy a jövő ülésben ismét többségben lesznek, Zichy gróf inditványa ellenében azt inditványozza, hogy a tárgyalás hétfőre halasztassék. (Helyeslés balfelől. Zajos felkiáltások a jobboldalon: Holnap, holnap!)

Tisza Kálmán miniszterelnök: (Halljuk! balfelől.) Én a magam részéről természetesen csak is azon szempontból kérek szót, mert óhajtanám, hogy ezen tárgynak érdemleges tárgyalása egymás után felvetett előzetes kérdések feletti — talán némileg keyesebb viták által ne veszélyeztessék, ne koczkáztassék. Őszintén megvallom a főrendiház szabályait tekintve, — mert bocsánatot kérek, minden házban csak a saját szabályaira és saját praecedenseire lehet hivatkozni, nem pedig más háznak a szabályaira és más háznak a praecedenseire, — nem zárközhatom el az elől, hogy a szabályszerü három napot kirekeszteni kétségtelenül csak sürgősségi inditványnyal lehet; (Ugy van! balfelől.) ez iránt kétség nem lehet. És a házszabályokon elkövett minden, nem akarom mondani, erőszak, de az azoktól való eltérés minden tanácskozó testületen megbosszulja magát. (Ugy van! balfelől.) Azt hiszem tehát, hogyha a főrendek a három napot ki akarnák rekeszteni és ellenkező nézetek merülnek fel, erre sürgősségi inditvány volna szükséges. (Ugy van balfelől.) De ismétlem felszólalásom czélja, a mennyire lehet, élesebb összeütközések elkerülésére hatni és ámbár én a magam részéről ezen törvényjavaslatot oly fontosnak tartom, hogy teljesen indokoltnak tekintem azok kivánságát, kik hétfőre akarják a kitüzést, de ha azon előttem kitüzött czélnak szolgálhatnék, hogy ezen kérdés ne képezzen ismét összeütközést, akkor arra kérném a méltóságos főrendiház tagjait hogy a két megejtett inditvány, a pentek és a hétfő mellőzésével közakarattal méltóztassanak az elnök ur által proponált szombati napot elfogadni. (Helyeslés balfelől. Felkiáltások a jobb oldalon.)

Apponyi György gr. észrevételeket tesz Andrássy Gyula gr. és Tisza Kálmán miniszterelnök beszédeire, végül kijelenti, hogy az, hogy a tárgyalás holnap vagy szombaton történjék-e, az reá nézve teljesen közönyös. (Zajos felkiáltások: Holnap! Holnap! Szombaton! Nagy zaj. Elnök csenget.)

Az elnök: Ezen felkiáltások után nem fogom kimondani a határozatot. Méltóztassanak a méltóságos főrendek határozni egyik vagy másik irányban, de a kölcsönös méltányosság szempontjából, tekintve, hogy a tárgyalás 14-ikére számittatott, kerem méltóztassanak bele nyugodni abba, hogy az, talán 12-én történjék és ennélfogva én is ujra bátor vagyok ajánlani a méltóságos főrendeknek, hogy a tárgyalás holnapután történjék. (Élénk felkiáltások; Holnap! Szombaton! Nagy zaj. Elnök csenget. Többen szólni akarnak.)

Vay Miklós br. koronaőr: Hogy ha egyhangulag elfogadtatott volna, hogy a tárgyalás szombaton történjék, nem szólna semmit, de miután egyik oldalon hangoztatják a szombatot, a másik részen pedig a hétfőt és ismét többen a holnapi napot, azt állitja, hogy lehetetlen ma, a nélkül, hogy korlátoztassék a szólásszabadság e kérdés felett határozni és miután már három óra van, halasztassék el a tárgyalás. (Élénk ellenmondások. Nagy zaj. Elnök csenget.)

Cziráky János gr.: Elfogadja azt a közvetitő inditványt, hogy a tárgyalás szombatra tüzessék ki. (Helyeslések).

Zichy Nándor gr.: Ha biztositanák arról, hogy a kérdés tárgyalása szombatra határoztatván, az a szombati ülésen tul nem terjed, szivesen hozzájárulna a tett inditványhoz, de mert a vita hosszadalmas lehet, ragaszkodik eredeti inditványához. (Zajos felkiáltások: Holnap! Szombaton! Nagy mozgás. Az elnök csenget.)

Az elnök: Azt javasolja, hogy fogadja el a ház a szombati napra vonatkozó indiványt, mert ebben lényeges közeledés van a két állásponthoz. És csakugyan nagy számmal folyamodtak királyi meghivóért azon érdekeltségnél fogva, melylyel az ügy iránt viseltetnek. (Felkiáltások: Szavazzunk! Holnap! Szombat.)

Perczel Miklós főispán a kérdés tárgyalásának szombatra való kitüzését kéri. (Felkiáltások: Szavazzunk! Szombaton! Holnap!)

Széchen Antal gr. gyakorlati szempontból a naphoz ragaszkodásra döntő okot nem lát; a morális garancziát pedig abban keresi, hogy m gtartassék az a kölcsönös méltányosság, melylyel a pártok eltérő nézetek alkalmával is egymásnak tartoznak. (Helyeslés.)

Az elnök: Széchen gr. nyilatkozatát ugy magyaráztam, hogy megnyugszik a szombati ülésben. (Helyeslés. Élénk felkiáltások; Elfogadjuk: a jobboldalon: Holnap, holnap!)

Az elnök: Ennélfogva a legközelebbi ülés szombaton 10 órakor fog tartatni.

Az ülés végződik d. u. 3 órakor.

A főrendiház mai szavazásának eredményéről szóló elnöki enuncziáczió számadatai olyan zavarosak, hogy azokból nagyon nehéz dolog a kiigazodás. Az elnöki enuncziáczió előre bocsátja, hogy a jegyzők jegyzetei eltérők, kettőnek jegyzetei megegyeznek, a harmadikéi 5—6 szavazattal különböznek s az egyik jegyző szerint a többség 13, a másik kettő szerint 16. — És ezután igy folytatta az elnök: Szavazott összesen 257 igazolt főrendi tag; igennel szavazott az egyik jegyző szerint 122, nemmel 138; a másik szerint igennel szavazott 119, nemmel 122. Ezekből a számadatokból természetes sehogy sem jön ki az összes szavazatok száma, a 257-es szám. De még különösebben hangzik az elnöki enuncziáczióban az eredmény összegezése. «A többség — igy mondja szószerint az enuncziáczió — vagy 19 vagy 23 a mellett, hogy nem utasittatik a bizottsághoz a javaslat.» Ehhez bizony magyarázat kell, s ezt megadjuk a következőkben: szavazott összesen 257 főrendiházi tag; az egyik jegyző szerint igennel **122**, nemmel **135**; a másik feljegyzés szerint igennel szavazott **119**, nemmel **138**, s **igy a többség vagy 13, vagy 19.** Hozzáteszszük még, hogy a szavazatok összeszámolásánál az a körülmény hatott zavarólag, hogy többen, a kik «nem»-mel akartak szavazni, előbb «igen»-t mondtak, s azután kijavitották; két főrendiházi tag pedig a névsor felolvasása után jelentkezett szavazásra.

Azok a főurak, a kik az utóbbi időben a főrendiház számára meghivó-levelekért folyamodtak és kiknek erre való jogosultságát a főrendiház igazoló bizottsága elismerte, már résztvehetnek a vegyes házasságokról szóló törvényjavaslat fölött esetleg már szombaton történendő szavazásban, mivel a meghivó-levelek átküldése az igazoló bizottság javaslatai alapján a belügyminiszterium részéről már kérelmeztetett és azokat, miután az illető főurak holnap már valószinüleg Budapestre érkeznek, vagy kézbesitik nekik, vagy a főrendiház elnöki irodájában átvehetik. Egyébiránt nagyon valószinü, hogy a javaslat tárgyalása egy ülésnél többet fog igénybevenni. Figyelemre méltó, hogy az utolsó szavazás óta a főrendiházban, a szünidő alatt, tényleg *36 főur nyert királyi meghivó-levelet,* köztük három osztrák állampolgár is. A mai szavazásnál a főrendiházban ama tagok közül, a kik a legutóbbi alkalommal szavaztak, *csaknem 50 hiányzott,* ugy hogy ma körülbelül nyolczvan olyan tag szavazott, a kik a legutóbbi szavazás alkalmával nem voltak jelen. E nyolczvan tag legnagyobb részét azok képezik, a kik csak a szünidő alatt kaptak meghivólevelet. A püspökök közül, a kik a javaslat fölötti első szavazás alkalmával jelen voltak, ma öten hiányoztak, ellenben ma öt oly püspök volt jelen, a kik akkor hiányoztak. Mivel — irja a Bud. Corr. — a mai szavazásnál sok *szabálytalanság* történt, felolvastak már elhalt mágnások neveit, néhány főurat, a kik egyszersmind főispánok, kétszer hivtak fel, továbbá néhány a lajstromban felvett tag nevét nem olvasták fel, a mi a szavazás után felszólalásokra adott okot, végül a távollevő gr. *Zichy* Tódor helyett egy másik tag, hogy melyik, nem volt kipuhatolható, nem-mel szavazott. A legközelebbi szavazásnál a főrendiház tagjai *hiteles névsorának* megállapitása után *pontos szavazás* fog eszközöltetni.

KÜLFÖLD.

— jan. 10.

Az *egyiptomi kabinet,* mult éjjeli távirati tudósitásaink szerint a már jelentett összeállitásban megalakult. Létföltétele nyilván az, hogy engedjen Anglia követelésének s feladja Szudánt, ha ugyan az angol kabinet idejekorán nem hallgat az egyre hangosabban nyilvánuló *közvéleményre,* mely ép az ellenkezőt követeli tőle. A kormánypárti *Daily News* után a szintén miniszteriális *Pall Mall Gazette* is kérve kéri a kormányt, hogy ejtse el végzetes határozatát Szudán odahagyását illetőleg s küldje oda teljhatalommal *Gordont,* kitől legutóbbi táviratainkban jelent meg egy idevonatkozó s nem csekély fontosságu nyilatkozat.

De nemcsak az egyiptomi, nemcsah az angliai közvélemény támad ellene az angol kabinet eddigi határozatának, hanem állitólag a *franczia kormány* is *barátságos felszólamlást* intézett Angliához Szudánt illetőleg, utalván arra, hogy ott sok franczia család tartózkodik, melyek Törökország közbelépése által kinos helyzetbe jutnának. A *République française* hevesen támadja meg legutóbbi czikkében Angliát, mint a mely fel akarja adni Szudánt s az emberiesség és polgárosultság ügyét, és mértéktelenül fakad ki *Nubár* pasa, az uj kormányelnök ellen, kinek a többi közt szemére hányja, hogy 1870-ben, kevéssel Sedan után a porosz alattvalók érdekeit óvta Egyiptomban.

Berlini félhivatalos hiresztelések szerint az *olasz királyi pár odajövetele* április végére vagy május elejére várható. Ugyane részről kiemelik, hogy a *pápa* nem intézett külön levelet, miként *Umberto* király, Vilmos császárhoz, vagy a trónörököshöz, melyben az utóbbinak a látogatását megköszönte volna.

A londoni «Standard» *Tamatavból* deczember 26-ról jelenti, hogy a *francziák béketárgyalásai a hóvákkal megakadtak.* A hóvák *visszautasitották a védnökséget* és a francziák fentartják ultimátumokat.

UJDONSÁGOK.

— jan. 10.

— ***Személyi hirek.*** *Az uralkodópár* tegnap udvari ebédet adott, melyen jelen volt az összes diplomácziai kar; a királyné, kinek jobbján Vanutelli pápai nunczius, balján Zobanov orosz követ ült, fekete bársony ruhát viselt és hajában gyémánt diadémot. — *A királyné* és Mária Valéria főherczegnő, hir szerint, tavaszszal fürdőhelyre fognak utazni. — *A Coburg* herczegpárnál tegnapelőtt ebéd volt, melyen részt vett a trónörökös nejével, Lajos Viktor főherczeg és Larisch gróf. — *Rudolf* trónörökös elfogadta az osztrák-magyar Lloyd kapitányai egyesületének védnökségét. — *József* főherczeg az «Orsz. nőképző-egyesület»-nek tanintézete javára rendezett társas estélye alkalmából 50 frtot ajándékozott a jótékony czélra. — *Klotild* főherczegné, mint nekünk Kassáról táviratozzák, elfogadta a kassai dalegyesület junius havában tartandó zászlószentelésére a zászlóanyai tisztséget. — *Faragó* Ödön khinai vámhivatali főnök e hó 20-án Temesvártt a délmagyarországi természettudományi társulatban ethnographiai előadást tart Khináról; Faragó Ormós Zsigmond főispán vendége lesz. — *Batthyány* Ödön herczeg Körmend városában saját költségén leányiskolát állit. — *Schuszter* Konstantin kassai püspök, háró *Radvánszky* Béla zólyommegyei főispán és *Radó* Pál vasmegyei főispán tegnap a fővárosba érkeztek. — *Rothschild* Arthur báró közelebb saját yachtján beutazza a spanyol és portugál vizeket. — *Sapieha* herczeg Párisból Bécsbe érkezett. — *Lichtenstein* Rudolf herczeg Meránban sulyos betegen fekszik. — *A király* ma délelőtt Bécsben általános kihallgatást adott, előtte pedig Kálnoky grófot fogadta. — *Rudolf* trónörökös holnap Klosterneuburgba fog utazni, szemlét tartandó az ott állomásozó vasuti ezredbeli szakasz fölött. — *Stefania* trónörökösné tegnap kissé rosszul volt és nem távozhatott a szobából. — *Umberto* olasz király Berlinből visszautazva, Drezdát is utba ejti a vele rokon királyi család meglátogatása végett.

— **József főherczeg részvéte.** *Ráth* Károly főpolgármesterhez, fia Imre halála alkalmából, József főherczeg a következő táviratot intézte: «*Fiume*», január 9. Szivem mélyéből érzem önnel azon fájdalmat, melyet csak atya érezhet, a ki kedves gyermekét veszité. Legyen meggyőződve legőszintébb, legbensőbb részvétemről, melylyel egy kedves barátom ilyen pótolhatatlan vesztesége után siratom az elhunytat. *József* főherczeg.

— **Az ég pirossága,** mely még élénken foglalkoztatja az embereket, az ujabb napok alatt nem hogy veszitett volna szépségéből, söt egyre nyert. Majdnem naponta a legfelségesebb szinváltozatoknak lehetünk szemtanui. A nyugoti égbolton kevéssel naplemente után alól a láthatár legszélén sajátságos fehér szin ömlik el, melynek fényhatása igen erős. Hasonlit a homályosra köszörült üveg szinhez, melynek háta mögött elektromos lámpa ég, vagy a fehéren izzó megömlött aczélhoz. Egészen független ez a rózsaszinü pirkadástól, mely az égbolt magasabb részén kezd támadni, s szinét nem igen változtatja. Ez az alsó néhány percz alatt nagyon gyönge halványzöldes árnyalatot vesz fel, s csakhamar a zöldes-sárgába megy át. A sárga szin erősségben azután egyre nyer, előbb czitron-sárga, azután arany-sárga és narancs-sárga. Azután a vörös szin lesz benne uralkodó, előbb a sárgás-vörös sáfrányszin, utóbb a fa lobogó lángjának szine. Ez a jelenség azután egészen elenyészik, s a felső pirkadás lesz uralkodóvá. Ennek a fényhatása gyöngébb, de még mindig elég erős arra, hogy visszfénye megvilágitsa olykor a keleti eget, s mindig a házak feléje eső oldalát. Még akkor is, midőn az északról délnek huzódó utczák már egészen elsötételtek. Az előbbi világosság mellett magok az utczai gázlámpák is veszitenek világosságukból. A mellett a felsőbb rétegekben uszó felhők, minők most megjelennek olykor az égboltozaton, szürkés zöld szinben látszanak. Reggel, közvetlenül napfölkelte előtt ugyanez a tünemény látható a keleti égen, csak hogy még szebben, mint este. A világitás ilyenkor valósággal mágikus.

— **«A házassági javaslat a törvényhozás előtt»** czimmel időszerü munka jelent meg a könyvpiaczon. *Kováts* Gyula kir. táblai pótbiró irta, ki a házassági jog terén legkiválóbb jogtudósunk egyike. A füzetet az Eggenberger-féle könyvkereskedés adta ki, ára 50 kr.

— **A czár fővadászmestere.** A *Gazeta Narodova* azt irja, hogy a czár fővadászmesterét, Czertkov grófot, ki ama szerencsétlen vadászaton a czár kisérője volt, e napokban egy ukáz *fölmentette állásától.* Utódjául gróf Barjatinszki tábornokot emlegetik.

— **Székelyek folyamodványa a királyhoz.** Egy székelyföldi kis reformatus egyházközség kérelmet intézett a királyhoz, melyben, előadván szükös anyagi viszonyait, segélyért esedezett iskolája felépitésére. A kérelem végén, mely egyébiránt általában véve «góbé stilusban» volt tartva, ez a fura záradék következett: «De aztán nehogy azt mondja erre ő felsége, hogy «*Kann nix!*» A kabinetiroda pedig kérdést intézett illetékes helyen az egyházközség anyagi viszonyai felől, s mikor azt a választ nyerte, hogy azok bizony szükösek, nem mondta, hogy «Kann nix!» — hanem a király ő felsége a derék góbéknak 100 frtot utalványozott. «Ez a történetke az utolsó betüig tény», — irja a *Magyar Polgár.*

— **Gyilkosság szerelemből.** Szombathelyről irják nekünk: Novák Sándor jaáki illetőségü vargalegény szerelemre lobbant Bariska Mari Pápára való kétes erkölcsü leányzó iránt. A leány is hajlandóságot mutatott Novák iránt és boldog napokat éltek együtt Jaákon, mig a legénynek a pénzében tartott. Mikor a tárcza ürülni kezdett, a leány szivéből is távozott a szerelem és a Mari ott akarta hagyni szeretőjét a faképnél. Győrbe szándékozott menni és Szomhathelyre jött, hogy onnan tovább utazzék. Idáig kisérte őt a legény is és együtt beszálltak egy fogadóba. Novák Sándor kérlelte, marasztalta a leányt, hogy ne hagyja őt el. Mari azonban hajthatatlan maradt és el akart menni. Erre Novák elővette revolverét és mellbe lőtte vele a leányt. A durranásra elősietö rendőrök kicsavarták a fegyvert a legény kezéből és elogták a gyilkost. Bariska Marit reménytelen állapotban vitték a kórházba.

— **A gróf kutyája.** Egy bécsi lap adomázza a következő «szóról-szóra igaz» történetet: Egy dusgazdag magyar gavallérnak rendkivül megtetszett egy cseh gróf kutyája, de semmikép sem tudta tőle elcsalni. A magyar mágnás roppant vagyona jó részét már föláldozta kutyakedvelésének; *hétszáz darab* mindenféle ebe van, kicsi, nagy, százféle fajta és a boldog tulajdonos e mellett még azzal is dicsekszik, hogy nincs a jelenkornak hires kutyája, a melyet ne ismerne. Büszkén beszéli, hogy «társalgott» az angol királynő agarával és a dán király doggjával. Nem csoda hát, ha ez a szenvedélyes ebkedvelő erőnek erejével magáénak szerette volna a cseh gróf gyönyörü doggját. Nagy összegeket igért a cseh urnak, de hiába; bár a dogg tulajdonosa szegény ember, a kinek alig van egyéb jószága anná! a kutyánál. A magyar mágnás lépésről-lépésre üldözte a csehet, egyre nagyobb és nagyobb árat igért; hanem a kutyás gróf csak a mellett maradt, hogy «Blitz» nem eladó. Történt egyszer valamelyik udvari vadászaton, hogy a «Blitz» a trónörökösnek is föltünt. «Mily pompás állat!» mondá és azt kérdezte, hogy kié. Megnevezték a cseh grófot. Ez szomoru képpel ált elő, mert gavallér ember léttére tudta, hogy most mi volna a «chic.» Küzdött benne a nemesség, a mely kötelez és a szegénység; az egész fényes társaság szeme rajta függött, mikor egy szerencsés ötlet kisegitette a hinárból, «A kutya, fájdalom, nem az enyim többé, mert ezelőtt félórával *huszezer* forintért eladtam.» . . . . «Szép pénz», szólt a trónörökös, azzal a vadásztársaság egy más tagja felé fordult. A magyar sportsmann pedig még az nap megfizette a huszezer forintot és a pompás kutyával rögtön Budapestre utazott, hol most a drágalátos «Blitz» az ebgyüjtemény 701-ik száma.

— **A galatai zsidó-iskola égése.** A «Berl. Tagblatt» kissé megkésett, de érdekes levelet közöl ama szerencsétlen gyermekek temetéséről, kik a galatai zsidó iskolában odaégtek. A templom-szolga lakása elé nagy tömeg gyült deczember 26-dikán, a temetés napján sürü rendekbe állott a gyászmenet. Az első koporsóban a tanitónő holtteste feküdt, a gyermekeket egyenkint négy szál deszka közé tették. Koszoru, virág nem ékesitette az egyszerü koporsókat. Az anyák ott sirdogáltak a templom előtt; egyik-másik eléjult nagy fájdalmában és sokáig tartott, mig életre költhették. Mikor az egyenruhás szolgák elvonultak előttük a koporsókkal, szivszaggató kiáltásokban törtek ki a szegény asszonyok. A menet a lépcső-utczán haladt végig a templom felé. Hoszszu, széles teherszállitó hajóra rakták a tizennyolcz fekete koporsót, melyek husz ember földi maradványait rejtették magukban. Tizennyolcz gyermek veszett el, de csak tizenötnek találták meg szénné vált tetemét. A koponyákat és egyes csontokat, melyek szanaszét hevertek a zsarátnok közt, külön koporsóba tették. A nagy koporsóban a tanitó holtteste volt, a másikban azé a szegény ismeretlené, a kinek a templom pitvarában adtak éjjeli szállást, a hol penészes szalmából vetette meg halotti ágyát. A menet oda ért a temető szélére s a mikor lebocsátották a sirokba az egyszerü koporsókat, mindenki hajitott egy-egy rögöt utánuk. Az anyák elsirták még bánatukat a sirok fölött, aztán visszatértek a gyászolók Galatába.

— **A hü disznó.** Nem régiben egy szilvási ember eladta egyetlen disznaját s a vevővel szokás szerint — felvévén a pénzt — meg is itta az áldomást. Miután az eladó távozott, a vevő is czihelődni kezdett, kereste a disznót mindenfelé a korcsma udvarán, de nem találta sehol: megugrott. A következő hetivásáron a disznó ujra megjelent, de a vevő, ki i mét feljött, megismerte jogos tulajdonát s kérdőre vonta az eladót. Ez azt a mentséget hozta fel, hogy alig távozott a korcsmából, hü disznaja utána szaladt, megsajnálta tehát s haza vitte. A vevő nem akarta elhinni az érzékeny történetet s igy a rendőrség kénytelen volt a szilvási atyafit hü állatától elválasztani s néhány napra lecsukni.

— **Oroszlán a közönség közt.** Bolton angol városban az Edmond-féle állatseregletben most Ledger Delmonico szerecsen oroszlánszeliditő produkálja magát, ki a budapesti közönség előtt is ismeretes a Carré czirkuszból hét pompás oroszlánjával. A mult napokban egy előadáson Delmonico az oroszlánok ketreczébe lépett. Mikor az ajtót kinyitotta, feje felött egy kölyökoroszlán kiugrott a nézőtérre, hol a közönség rögtön leirhatatlan rémülettel kezdett kifelé tolongani. A kis oroszlán maga is meg volt ijedve és veszettül nyargalt köröskörül, a mi csak növelte az általános rémületet. De nagy volt a riadal az oroszlánok ketreczében is; valamennyi fenevad rettenetesen orditott, az anyaoroszlán pedig a rácsnak vetve karmait, farkával dühösen csapkodott s ki akart törni a közönség közé. Egy asszony a kis oroszlán elől menekülve nagyon közel talált jutni a ketreczhez, melynek rácsai közül az anyaoroszlán egyszerre kinyult hatalmas karmával és az asszonyt a nyakánál fogva elkapta, aztán be akarta rángatni a kalitba. Az örök izzó vasrudakkal és vasvillákkal mentek rá a fenevadra, de ez csak akkor eresztette el áldozatát, mikor az már félholt volt. A kölyök oroszlán pedig beleszaladt egy üres hordóba és ugy látszott, nagyon örült, mikor ismét a ketreczben lehetett pajtásai közt. Bár a megriadt közönség rémitően tolongott, nem történt más baj, mint kisebb zuzódások és ijedség.

— **Leégett operaház.** Meadville pennsylvániai (északamerika) városból táviratozzák, hogy ott tegnap az operaház több szomszédos épülettel együtt leégett. A kár igen nagy.

— **Velencze vizvezetéke.** A lagunák városa nagy jótéteményben részesült: vizvezetéket ép tettek számára, mely a Brenta leszürt vizét csöveken át bocsátja Velenczébe. A csövek a lagunák fenekére vannak lerakva és a városban is a csatornák mélyében terjed szét a hálózat. A vizvezeték májusban lesz teljesen kész.

— **A bajai postarablási merényletnél** megsebesült Hochwarter csendőr állapota sulyos ugyan, de nem életveszélyes. Balszemét azonban, melybe négy szem sörét furódott, valószinüleg el fogja veszitení. A csendőrt összesen 45 szem 10-es számu serét találta. Ezek közül arczába 37, balkezébe 5, jobb kezébe 3 szem furódott. A rablók első lövésére a csendőr kalapja leesett fejéről, ez a lövés azonban csak a kalap tollbokrétáját szakgatta össze. A tettesek eddig a legszigorubb nyomozás mellett sem voltak kideríthetők.

— **Összeütközött mozdonyok.** A rajnai vasut Hagen és Herdecke állomásai közt a mult télen egy éjjel két teljes gőzerővel vágtatott mozdony össz ütközött és legott rommá lett. A gépészek és fütők sulyos sebesüléseket szenvedtek. Nagy szerencse, hogy egyik mozdony sem vontatott maga után waggonokat.

— **Saját temetését rendelte meg.** Különös eset történt a napokban egyik aradi temetést rendező intézetben, mint az *Arad és Vidéke* irja. Egy diszesen öltözött urnő lépett be az üzletbe s kijelentette, hogy neki megbizatása van egy diszes temetés megrendelésére. Előadta, hogy legkedvesebb barátnője mérget vett be, azóta halállal vivódik s megmentésére nincs remény. E szerencsétlen nő részére, ki falun fekszik, de holttestét behozzák, akar ő temetést rendelni meg. Ugy is történt. Első osztályu disztemetkezésbe történt megáliapodás, a nő az összeget le is fizette. Később ismét megjelent egy csomó értéktárgygyal, melyet kérésére felbecsültek — és pedig 60 forintra. A nő kérte az intézettulajdonost, hogy a már megrendelt temetést ez összeg erejéig tegye még diszesebbé, aztán eltávozott. Másnap egy férfi lépett be az üzletbe. Megindultan előadta, hogy a tegnapi rendelő az ő neje volt, ki öngyilkosságot akart elkövetni, s ezt megelőzően megrendelte saját temetését. E különös és meglepő felfedezést maga a nő is igazolta s igy az üzlet felbontatott. A szegény nőt családi boldogtalanság vitte odáig, hogy revolvert szegezzen magára. A fegyver azonban a tett pillanatában felmondta a szolgálatot, csütörtököt mondott s ugyanakkor a férj is betoppant. A gyászos elhatározás és a megrendelt disztemetkezés ugy maradt el.

Rövid hirek. *Nagy-Zerinden* négy nazarénus hittéritő jelent meg e napokban, de az elöljáróság ellenök fordult: kettőt eltolonczoltatott, kettő pedig megszökött. — *Az állatkert* tavaly elhullott elefántjának maradványait, melyek a nemzeti muzeum gyüjteményébe nem fértek el, megvették egy ausztriai muzeum számára. — *Hyrtl* anatomiája, nagy tudós hazánkfiának e halhatatlan müve, ma tizenhetedik kiadásban jelent meg. — *Birkfeld* stájer községben egy megvadult bika a vásári tömeg közzé rontott, számosakat elgázolt s azt a bátor embert, ki meg akarta fékezni, félholtra öklelte.

—

= **A negyedmilliós lopás.** Ma délután az a hir terjedt el a fővárosban. hogy a rendőrség megtalálta a harmincz kilogrammos ládát, mely a negyedmillió forinttal együtt elveszett a főpostáról. A hir persze nem mondott igazat. — A rendőrség talált ugyan egy láda forma alkotmányt a soroksári-utczában, de annak semmi köze sincs a postabeli tolvajláshoz. Közönséges pinczetok az, melyet valamelyik pályaházból lophattak el, s miután tartalmát kiszedték, elhajitották a tolvajok a soroksári utczán. A pinczetokot, mint a rajta lévő czédula mutatja, Taksonyból küldötték a fővárosba, s mielőtt a főpostára került volna, tolvajok kezére jutott. — A negyedmilliós lopás tetteseinek maig sincs még nyoma, s a rendőrségnek még alig van más dolga, mert kihallgatott mindenkit. a kitől megtudhatott valamit.

= **A tegnapi öngyilkosságok.** A szerecsenutczai hármas öngyilkosságról többféle verzio kering a fővárosban. Mondják, hogy Pollacsek Marit, az örömleányt mindkét öngyilkos szerette, s minthogy a leány Erőss felé hajlott, a különben testi, lelki jó barátok két héttel ezelőtt párbajt akartak vivni érette. Lauter meglátogatta tegnap Erősst, s mivel közös ideáljukat is nála találta, összeszólalkozott barátjával s kijelentette, hogy egyikőknek most már meg kell halnia. A dolgot ugy intézték volna el a mendemonda szerint, hogy mindkettőjüket a «szeretett leány» lőjje le s azután tulajdon életét is kioltsa. Ezt a verziót, de a többit is valótlannak mutatják Lauter Henrik hátrahagyott levelei, melyeket bánatos családja adott rendelkezésünkre, hogy megczáfolja közlésükkel a szerencsétlen ifju emlékét sértő és meggyalázó hireket. Végzetes elhatározására világot derit anyjának szánt levele, melyben szórul szóra ezeket irja:

«Lauter Czeczil asszonynak, a legjobb anyának. Édes jó anyám! Bocsássa meg minden tettemet. Sokat, nagyon sokat vétettem ön ellen. De ön meg fog bocsátani. Szerettem, tiszteltem mindig, mint fiu hön szeretett jó édes anyát. A végzet igy akarta! Vigasztalódjék; ugy sem éltem volna sokáig, mert *mellbeteg voltam.* Keresse reményét és vigaszát bátyámban; ő szereti édes anyánkat, s jobb fia lesz, mint én valék. Nővéreimet, kik talán átkukkal kisérnek, csókolom. A halál békitő, majd talán sokára, nagyon sokára megbocsátanak . . . Hogy miért halok meg? Szerettem egy leánykát, kit ismerék, mikor még ártatlan volt. Sokáig nem láttam, s már akkor, hogy ismét láttam, csak ártatlanságának emléke volt meg keblemben. E leány miatt áldoztam nyugalmamat, *e leány miatt áldoztam életemet.* Kinevetnek? Örültség? . . . Igen, ha nem érez az ember, ha nincs meg benne az, a miről oly sok szó folyik: a sziv! De elég . . . Isten vele jó anyám! *Becsületesen halok meg,* ámbár adósságaim vannak; de azok, a kik igényt tartanak reá, várni fognak, még bátyám sorsa oly jóra fordult, hogy ő azokat törleszthetí. Bátyámnak e helyen szent kötelességévé teszem, hogy — ha teheti — összes tartozásomat törleszsze . . . . Már rég föléledt bennem az öngyilkosság eszméje, de iparkodtam eláüzni. Végre az eszme agyamba furakodott, s onnan a halál üzi csak ki. — Ha volt valami, a mi utolsó lépésemet késleltette, az ön iránt való szeretet volt az. S ha a pisztolyt mellemnek szegezem, s kezem reszket, az utolsó gondolat okozza, mely két lény közt megoszlik . . . Isten önnel édes jó, legjobb anyám. Csókolom, ölelem, kezeit forró könnyeim áztatják. *Henrik.*»

Az a néhány sor, melyet a boldogtalan ifju a főkapitányságnak hagyott, azt mutatja, hogy szerencsétlen barátja, Erőss Ödön előbb kedvesét lőtte sziven s csak azután forditotta saját mellének a pisztolyt. Tehát az sem áll, hogy a leány lőtte agyon a két fiatal embert s azután önmagát végezte ki. A rendőrségnek a következő nyilatkozatot irta Lauter:

«A Tekintetes főkapitányságnak! Ön alulirott halálom órájában bizonyitom, hogy Erőss Ödön d'Endrődffy Polatsek Mariskát ennek saját óhajára lőtte agyon. *Lauter Henrik.*»

Az öngyilkos ifju két barátjáról is megemlékezett utolsó órájában. Neki szánt soraiban sokkal derültebb, vidámabb hangon szól, mint a többiben; ezekben már az élettel meghasonlott lélek, a rögeszméktől megzavarodott elme nyilatkozik. G. Adolf barátjáról élete utolsó órájában (január 9 dikén déli 12 órakor) e néhány sorral bucsuzik el:

«Ifjukori pajtás, iskolatárs, szervusz! Akkor, midőn gondtalanul jártunk iskolába, nem félve semmitől, mint a tanár ur noteszától, mily boldogok voltunk! Szervusz! Isten veled! Ölel hü *Henriked.*»

A második levél, mely F. Kálmánnak szól, még ennél is pajkosabb s a legtökéletesebb cynismus kifakadása.

= **Egy honvédhadnagy öngyilkossága.** Az öngyilkosság járványának ma is került s talán kerül is még áldozata. Egy fiatal honvédhadnagy előkelő család ivadéka, forditotta maga ellen a fegyvert, melyet hazája védelmére adtak a kezébe. Kétszer lőtt magára, de utat tévesztettek a golyók s a megváltó halál nem következett be azonnal; a szerencsétlen ifju iszonyu kinok közt vergődik a katonai kórházban s aligha éri meg a reggelt. Az öngyilkos: *Geduly* János honvédhadnagy a pozsonyi evang. szuperintendens rokona. Még csak november havában kapta meg a tiszti bojtot s néhány hónappal ezelőtt nevezték ki szárnysegéddé Say ezredes melle. Derék, kötelességtudó katonának ismerték s szerették őt fölebbvalói és alárendeltjei egyaránt. Nem is sejti, nem is tudja senki, hogy miért vágta el önmaga biztató karrierjét. A tapogatódzó hir azt beszéli, hogy elvesztett volna egy nagyobb összeget, melyet azért biztak rá, hogy a fegyvergyár legényei közt szétoszsza. Ma délben látta őt utoljára egy tiszttársa, a kinek kisebb csomagot adott át, azt mondva, hogy majd csak tiz percz multán bontsa föl, akkor érdekesebb lesz mindkettőjükre. Egy órakor megebédelt a fegyvergyár kantinjában s névjegyét átadva a vendéglősnek, szobájába tért, hol két golyót lött testébe: egyet a szive fölé, egyet meg a gyomra alá. Mind a kettő halálos sebet ejtett. A fiatal hadnagyot eszméletlen állapotban vitték el a helyőrségi kórházba. Tiszti körökben nagy részvétet keltett öngyilkossága s találgatják, hogy mi birhatta rá. Esete megujitotta ama szerencsétlen tisztek és katonák emlékezetét, kik a megelőző években hasonló módon váltak meg a fegyvergyár terhes szolgálatától, hol szorgalmuknak, igyekezetüknek méltatlan bánásmód, örökös zaklatás volt bére.

= **Körözött gróf.** Zierotin Przenzó gróf egy gazdag porosz főuri család tagja, ki pár évvel ezelőtt nagy költekezéseivel ismert alakjává lett fővárosunknak s innen adósságok hátrahagyásával távozott. Most mint ismeretlen tartózkodásut körözteti a rendőrség. Hitelezői szeretnék megtudni, hogy merre van.

Asszonyok gyilkosa.

Bécs, január 10.

A bécsi rendőrség megmutatta ujra, hogy késik, de nem felejt. Több havi nyomozás után tegnap fogott el egy kegyetlen gyilkost, a ki biztosságban érezte magát, mialatt mindenfelől szemmel tartották. Mint a mai lapokból olvassuk, Breitenfeld rendőrtanácsos egy biztos és két dedektiv kiséretében Linczbe utazott, hogy letartóztasson egy *Schenk* Hugó nevü embert, a ki november elején költözött e városba egy fiatal nővel, kit nejének vallott. Magáról azt állitja, hogy bécsi mérnök; Linzben rendkivül visszavonultan élt, nem tett és nem is fogadott látogatásokat. A házbelieknek föltünt eleintén, hogy ideje javát utazással tölti. Majd Bécsbe, majd meg Olmützbe és Salzburgba utazott. Neje azzal magyarázta ezt, hogy mérnök létére mindig más és más városban akad keresete. Schenk akkor sem volt otthon, midőn a rendőrök Linzbe érkeztek. Breitenfeld rendőrtanácsos, mihelyt értesült a keresett ember távollétéről, sürgönyzött Bécsbe, hogy tartóztassák le ott Schenk Hugót. Azután házmotozást tartott az állitólagos mérnök lakásán s másnap délelőtt megkapta Bécsből a jelentést, hogy Schenk Hugót Penzingben elfogták s bilincsekbe verten kisérték a rendőrség fogházába. Ez a hir csakhamar elterjedt Linzben, s mert nem tudták bizonyosan, hogy miért fogták el Schenket, azt kezdték hiresztelni, hogy a mérnök egyike a legveszedelmesebb csalóknak, a kik valaha Bécsben megfordultak. Később azonban megtudták az igazat, azt ugyanis, hogy Schenk Hugo gyilkolta meg *Ketterl* Terézia szakácsnét, ki a mult év augusztus havának 4-ikén eltünt Bécsből, valamint ő volt a gyilkosa négy más asszonynak is. Breitenfeld rendőrtanácsos tegnap délután hat órakor tért vissza Bécsbe s magával vitt a Schenk lakásából egy kis bőrös ládát, tele olyan bünjelekkel, melyek a fogoly bünösségét kétségtelenné teszik. A Ketterl Terézia eltünéséről annak idején mi is megemlékeztünk s most csak röviden mondjuk el, hogyan történt az ő gyászos esete. A 37 éves szakácsné az osztrák pénzügyminiszterium egy fogalmazójánál szolgált, ki a mult év julius havában Olaszországba utazott családjával s csak augusztus 20-án került haza. Megérkezésekor zárva találta lakását s rosszat sejtve, jelentést tett a rendőrségnél. A nyomban meginditott vizsgálat kideritette, hogy a házbeliek augusztus 4-ikén látták utójára Ketterl Teréziát, ki a megelőző napokon gyakran sétált a ház előtt egy magas termetü, szőke férfival, kiről azt állitotta, hogy kedvese s el fogja őt venni. Emlitette azt is, hogy augusztus 4-én utra kel s bejárja a Salzkammergutot, de előbb tér haza, mint gazdája. Magával vitte ékszereit s 1177 forint 86 krajczárról szóló takarékpénztári könyvét is. Konstatálták később, hogy a takarékpénztárban augusztus 6-án, tehát két nappal a szakácsné eltünése után, fölvette valaki a pénzt. A szakácsné nem került elő s holttestét sem találta meg a rendőrség. Remélhető azonban, hogy nemsokára egészen megoldják eltünésének rejtélyét.

Csakhogy az elfogott gyilkos révén nemcsak Ketterl Terézia tünt el osztrák fővárosból. Alig hogy letartóztatták s kézrekerültének hire elterjedt, négy följelentést kapott egyszerre a rendőrség. Négy szakácsné veszett el az utolsó időben Bécsből s most ezek kimulását is Schenk Hugónak rójják föl bünül. Az igaz, hogy a büntettek krónikája kevés olyan gonosztevőt ismer, a milyen ez a megrögzött gyilkos, a kinek szinte mestersége volt, hogy tisztes öreg cselédeket, kik szolgálatuk hosszu ideje alatt megtakaritottak néhány forintot, keservesen szerzett pénzüktől és életüktől megraboljon.

A terhére rótt gyilkosságok áldozatairól a következőket irják:

A mult év deczember havának 20-án jelentették a rosszaui rendőrségnek, hogy *Timal* Katalin 47 éves szakácsné és unokahuga *Timal* Jozéfa 33 éves szobaleány, 1883. nyarán egy Schenk Hugó nevü vasuti mérnök társaságában Krakkóba utaztak s rokonaik azóta nem hallották hiröket. E jelentést a Timal Jozéfa nővérei tették a rosszaui rendőrségnél, mely viszont a központi rendőrséget értesitette körlevél utján. Breitenfeld rendőrtanácsosnak eszébe jutott e levél olvastára a Ketterl Terézia esete, ki hasonló körülmények közt tünt el nyomtalanul.

A rendőrség megkezdte a nyomozást s kideritette, hogy Timal Katalin és Jozefa az utolsó időben egy öreg urnőnél szolgáltak a Türkenstraszén. Az idősebbik 750 forintot, a fiatalabbik 500-at takaritott meg. Áprilisban elhatározták a hajadonok, hogy külön külön tüzhelyet alapitanak. Elhatározták, hogy valamelyik bécsi lapban házasságra való ajánlatot tesznek közzé, megjegyezve, hogy pénzecskéjük is van. A hirdetés csakugyan megjelent s két nappal később levelet kapott Timal Jozefa, melyben egy Schenk Hugó nevü «vasuti mérnök» találkozásra szólitotta föl. A szobaleány azt válaszolta neki, hogy látogassa meg őt asszonya lakásán, s a mérnök csakugyan elment hozzá. A házasulandó hajadon igen szivesen fogadta a csinos férfit, ki elmondta neki, hogy ő polgári mérnök s nemsokára biztos álláshoz jut. Nagy örökséget is vár, mert koros nagynénje nemsokára jobblétre költözik. Ugy látszik, hogy már ezen az első találkozáson is szerelemre gyujtotta a szobaleány szivét; Jozefa elárulta titkát egy barátnőjének s közölte vele, hogy igen-igen boldognak érzi magát, mert derék kérője akadt. Schenk meghagyta «jegyesének», hogy váljék meg szolgálatától, mert rokonai neheztelnének, ha cseléd-leányt venne nőül. Megkérte egyuttal, hogy nevét tartsa titokban s mondja ismerőseinek, hogy az a mérnök lesz férje, kivel azelőtt viszonya volt. — Timal Jozefa május 25-én hagyta oda szolgálatát. Elbucsuzott barátnőitől s dicsekedve mondá nekik, hogy milyen szerencséhez jutott a hirdetések utján.

A mérnök megigérte a szobaleánynak, hogy a házasságukhoz szükséges okmányokat meg fogja szerezni s csakugyan irt is a teindlesi, csehországi lelkésznek, hogy küldje el Bécsbe «Hermann Siegel poste restante» czim alatt a Timal Jozefa keresztelő-levelét. A lelkész azonban nem teljesitette kivánságát, mert gyanusnak találta a czimet.

A Timal Jozefa barátnőjének, Grausam Máriának föltünt, hogy a vőlegény nem ment el személyesen a menyasszonyáért, midőn urnőjétől távozott, hanem hordárral üzente neki, hogy a fogadalmi templom körül várja. Azóta hirét sem hallotta senki Timal Jozefának, noha megigérte barátnőinek, hogy nemsokára fölkeresi őt levelével.

Nehány hónapra azután, hogy a szobaleány eltünt, beállitott Schenk állitólagos nejének egyik nővéréhez, sógora gyanánt mutatta be magát s elmondta neki, hogy fiatal neje igen jól érzi magát Felső-Ausztriában, a hol megtelepedtek, miután ő (a férj) nagy örökséghez jutott. Egyetlen kivánságuk, hogy háztartásukat nejének nagynénje: Timal Katalin vezesse s kérte, hogy tudassák vele ennek a czimét. Csakugyan rá is akadt az öreg szakácsnéra, kinek azóta szintén nyoma veszett. Rokonai végre jelentést tettek a rendőrségnél.

A vizsgálat kideritette, hogy a Timal Jozefa és Katalin pénzét május végén fölvette a takarékpénztárban egy ismeretlen férfiu, ki mindkettőjük betéti könyvecskéjét produkálta. Kideritették továbbá, hogy az az ember, a ki Schenktől leveleket hordott Timál Jozefának, a mérnök öcscse volt: *Schenk* Károly, a nyugoti vasut hivatalszolgája. Ezt az embert nem akarták letartóztatni, mert attól féltek, hogy a föbünöst elszalasztják általa. Megvizsgálták a büntetett gonosztevők lajstromát s konstatálták, hogy a keresett ember identikus Schenk Hugó 35 éves, tescheni születésü szénkereskedővel, ki csalás miatt két évet töltött fogházban, honnan csak a mult év márczius havában szabadult ki.

Akkor is házasságot igért egy Berger Terézia nevü szakácsnénak s kicsalta tőle megtakaritott pénzecskéjét. Mikor a rászedett leány följelentéssel fenyegette, arra biztatta, hogy utazzék vele vidékre. Ugy látszik, hogy őt is el akarta tenni láb alól, de a szakácsné óvatos volt s föladta a csalót. A büntetés nem javitotta meg, mert alighogy kiszabadult, Timal Jósefával kezdett viszonyt. Schenk Hugó a tescheni kerületi törvényszék elnökének fia; 1879-ben megházasodott s neje Saazban él négy éves gyermekével.

A Timal Jozefa holttestét 1883. julius 21-én találták meg Mährisch-Weiszkirchen mellett egy patakban, a Timal Katalinét pedig julius 24-én fogták ki Pöchlarn környékén a Dunából.

A negyedik gyilkosság, melylyel szintén Schenket gyanusitják, 1379-ben történt. Ez év julius havának 28-án egy női holttestet találtak Reichenau mellett az ugynevezett Payerbachgrabenben. Fején öt lősebb látszott. Máig sem tudják, hogy kicsoda volt.

A vakmerő gyilkost tegnap reggel ötödfél órakor fogták el Bécsben Schlossarek gépész lakásán, hol már évekkel ezelőtt is tartózkodott egy nővel, a kit feleségének vallott. Elfogatásakor nagyon izgatott volt s egész teste reszketett. Bilincsekbe verték s ugy kisérték a rendőrséghez. Néhány órával később letartóztatták öcscsét: Schenk Károlyt is.

*

Bécs, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Schenk Hugó a gyilkos Bécsben három szállást tartott; a nyugoti vasut valamennyi vonalára állandó szabadjegye volt. Gyakran tett utazásokat minden határozott czél nélkül. A linzi lakásában tartott rendőri kutatás alkalmával számos ékszert, női ruhákat és fehérnemüeket találtak, ezek kétségen kivül a meggyilkoltak tulajdonai. Az ékszereket, különösen azokat, melyekben a Timal Jozefa tulajdonait ismerték fel, Breitenfeld rendőrtanácsos még tegnap Bécsbe hozta. A többi tárgyakat nagy ládákba rakva, ma hozták ide. Ezek a vizsgálatban nagy szerepet vannak hivatva játszani. A Florián-utcza egy lakója, a ki nem régibben Felső-Ausztria fővárosában tett látogatást, ott látta Schenket s ide visszatérve, a mint mondják, ez az ember volt az első, a ki azt vallotta, hogy Linzben látott egy embert, a ki nagyon hasonlitott ahhoz, a kinek társaságában Ketterl Teréziát eltünése előtt való utolsó napokban látták. A két elfogott testvért, Schenk Hugót és Károlyt a rendőrségi palotában szigoruan őrzik. — Ma délelőtt hallgatta ki először Breitenfeld rendőrtanácsos Schenk Hugot. A kihallgatás délutáni négy óráig tartott, a mikor is egy órára félbeszakitotta. A második kihallgatás ma este lesz s valószinüleg késő éjjelig eltart. Az a nő, a kivel Schenk Hugó Linzben volt, s a kit csalárdul feleségének állitott, szintén áldozata lett. Neve Éder Jozefa szobalány. Pár ezer forintot megtakaritott s férjhez akart menni. Hirdetések utján megismerkedett Schenk Hugóval; ez alkalmasint házasságot igért neki, s rávette, hogy vele Linzbe utazzék. Sajátságos, hogy Éder Jozefa hétfő este óta eltünt. Állitólag Schenkkel Bécsbe utazott, de eddig nem érkezett ide, s hollétét még nem tudták kipuhatolni. Valószinü, hogy Schenk ezt a lányt is megölte.

Pozsony, jan. 10. Minden jel arra mutat, hogy a Bécsben elfogott *Schenk* fivérek identikusak azzal a két ismeretlen emberrel, kik tiz nappal ezelőtt itt a «Vörös ökör»-höz czimzett vendégfogadóban és a szomszédos Farkastorok faluban tartózkodtak; egy nővel s kiket az idevaló rendőrség ama körülmény következtében, hogy a Griechenau nevü ligetben vérnyomokat és gyilkosságra való egyéb jeleket fedezett föl, hasztalan keresett. Most a városi kapitányság egy tisztviselőjét, valamint a farkastoroki korcsmárosnét és a «Vörös ökör» vendégfogadóbeli szolgát a Schenk fivérekkel való szembesités végett Bécsbe küldte.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **A szombathelyi szinház** összeköttetésbe lép Győrrel s a két városnak közös társulatuk lesz. Szombathelyre kétszer megy el a társulat évenkint, 6—8 hétre egyszer-egyszer, márczius—április és október—november hónapokban.

— **A német szinházban** jövő héten *Herman* hirneves büvész több előadás fog rendezni.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A szabadságharcz-szobor** nagybizottsága 12-én szombaton d. u. 4 órakor az uj városháza társalgó termében ülést tart. Tárgyak: 1. Mult évi számadások. 2. Intézkedések a jövő gyüjtések szervezése iránt.

— **A korcsmák** és mindazon helyek, hol szeszes italokat és ételt szolgáltatnak ki, bizonyos zárórákhoz vannak jelenleg is kötve. Hanem a régi szabályrendeletet a kihágási törvény értelmében ujjá kell alakitani s ezért a tanács IX-ik ügyosztálya szabályrendeleti tervet dolgozott ki, mely szerint az összes éttermek, hol bort vagy sört is mérnek, *éjfélkor* bezárandók, a mely időn tul vendéget beereszteni tilos. Az eddigi szabály még szigorubb volt, mert 11 óráról szólt. A szabály alól a középületek (vigadó stb.) kivétetnek akkor, mikor tánczmulatság tartatik bennök rendőri engedélylyel. Ekkor az étel és ital kiszolgáltatása éjfél után is meg van engedve. A szabály meg nem tartása kihágást képez s a szokás szerint büntettetik.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A nemzeti muzeum** állattára deczember havában a következő érdekes állatokkal és gyüjteményekkel szaporodott: A legtekintélyesebb gyüjteményt, melylyel a rovarosztály szaporodott Mocsáry Sándor az állattár őrsegéde hozta magával németországi utjából, mely alkalommal 252 faj hártyaröpüt cserélt be 404 példányban. Pável János a muzeum gyüjtője által Délmagyarországon és a főváros vidékén gyüjtött összesen 1230 különféle rendü rovar szintén beosztatott a gyüjteménybe. A muzeum állattára a mult hóban vétel utján beszerezett egy simpánsz majmot és egy párduczot és végre dr. Madarász Gyula Árvavármegyében gyüjtött 12 faj madarat, 3 faj madárfészket és 74 faj rovart ajándékozott a muzeumnak.

— **Az országos középiskolai tanáregyesület** II. szakosztálya e hó 15-én (kedden) délután 5 órakor az Erzsébet-téri felső leányiskolában ülést tart. Tárgyak: 1. A bécsi elektromos kiállitásról folytatólagosan. Előadó Kont Gyula. 2. Az egyesületek elmélete és az «Utasitások.» Előadó dr. Wohlrab Flóris.

— **A magyarországi Kárpátegyesület** deczember hó 27-kén Löcsén választmányi gyülést tartott, melynek főbb tárgyai és határozatai a következők: Felhozatván az az ügy, mely egyrészt az «Öst. Touristen-Club» és «Deutsch. und Öst. Alpen-Verein», másrészt a Magyarországi Kárpátegyesület és ennek tisztviselői között fölmerült és némi port vert fel, a választmány elnöknek ama nyilatkozata után, hogy a külön államiság el nem ismerésének vádja nem az «Öst. Touristen-Club»-ra, hanem a «Deutsch. und Öst. Alpen-Verein»-ra vonatkozott, az ügyet elintézettnek tekinti. A csorbai, valamint a poprádi tavakhoz vezető utak kiépitésére 1000 frtot szavaztak meg; elhatározták továbbá, hogy a Hinczkó tó mellett levő kunyhó kijavittassék és a zöld tó mellett menedékházat fognak épiteni. Ezeknek az épitkezéseknek a foganatositásával az épitkezési bizottság lett megbizva. A keleti kárpátok osztályának 250 frtnyi összeg engedélyeztetett a 1884-ik évre. E tevékeny osztály két menedékházat épit: egyet a Cziblesen, a másikat a Pop-Ivánon. Ezután felolvasták s helyeslőleg tudomásul vették a költségek leszállitása ügyében kiküldött bizottság jelentését. A rovatos részletes kimutatásnál némi módositások történtek; még pedig az ügyvezető alelnöknek nem mint ajánlva volt 50, hanem 100 frtnyi összeg szavaztassék meg utazási költség fejében; s a nyelvek szerint elkülönitett évkönyvek magyar nemzetiségi jellege megóvassék. Az évkönyv szerkesztőbizottságának ideje lejárván, az leköszönt ugyan, de egyhangulag ujra megválasztatott. Muzeumi beszerzésekre 300 frtnyi összeget szavaztak meg. A Róza-menedékház bérbeadására vonatkozólag uj pályázatot fognak kiirni. A szükséges javitások tavaszszal fognak megtörténni. Az 1885-ki országos kiállitásban való részvételre nézve alelnök elnöklete alatt a muzeumi bizottság fogja megtenni a szükséges intézkedéseket. Pénztárnok jelentése felolvastatván, tudomásul vétetett. Hogy a fehér gyapár (Edelweiss) mészsziklárol granitra is átültethető legyen, névszerint a késmárki, szalóki, gerlachfalvi csucsokra, 20 frtnyi összeget szavaztak meg.

— **A m. mérnök- és épitészegylet** választmánya legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a mult évi pénztári maradványból 500 frt forditassék a könyvtár gyarapitására, mert az egyesület arra már evek óta nem költhetett s igy az nagyon hézagos. Az igazgató inditványára kimondta a választmány azt is, hogy az egyesület évről-évre 1000 frtot tesz le kamatozó alapul, melynek jövedelme az egyesületi ház adómentességének lejárta után a ház fentartására fog fordittatni. Az épitészeti szakosztály javaslata alapján az idei épitészeti nagy pályázat (szinház) határidejét márczius 31-éig hosszabbitotta meg. *Fábián* János igazgató inditványozta, hogy — a mennyiben az idei nagy kirándulásban sok állami mérnök is akar részt venni, s mivel e végből az illetőknek szabadságért kell folyamodniok, az egyesület intézzen kérvényt a közmunka és közl. miniszteriumhoz, a melyben megkérje, hogy az e tárgyu folyamodványokat — a mennyire a szolgálat érdeke megengedi — kedvezőleg intézze el. A választmány az inditványt elfogadta s ugyan ez ülésen *Fábián* János igazgatónak buzgó müködéseért köszönetet szavazott.

— **A fővárosi iparosok körében** nagy számu közönség hallgatta meg ma este dr. *Kenedi* Géza felolvasását «A tüzhelyről.» A felolvasó érdekesen ismertette a családi tüzhely fogalmát és annak szentségét a különböző nemzeteknél és a különböző korszakokban. Elmondta, hogy a családról és a tiszta családi életről való fogalom először a rómaiaknál fejlődött ki s hogy a morális családi élet legelöször a rómaiaknál honosodott meg. A modern házasságokról kissé fanyarul nyilatkozott a felolvasó. A többi közt azt a meglehetősen tulzó állitást koczkáztatta, hogy kivált Budapesten a házasságok csaknem kivétel nélkül érdekházasságok. Az előadás nyolcz óra után ért véget.

— **Fölolvasás.** Szász Károly e hó 15-én este 8 órakor az V. ker. polgári kör nagytermében (Tigris szálloda) Arany János balladáiról felolvasást tart. Vendégjegyek a kör helyiségeiben kaphatók. A felolvasást közvacsora követi.

— **Az első budapesti üzleti szolga** segitő-egyesület e hó 13-án tartja évi rendes közgyülését.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Fejedelem-gyilkosok.** Mintegy négy honappal ezelőtt Kimidi (Közép-India) maharadsája hirtelen meghalt, még pedig mérgezés jelei közben. A fejedelem temetése napján annak komornyikja a biróság előtt megjelent s ott előadta, hogy ura saját titkárának áldozatává lett. A titkár a maharadsának orvosát és szakácsát arra birta, hogy a fejedelmet mérgezzék meg. A bemhampovi biróság a titkárt és a szakácsot ***kötél által való halálra,*** az orvost pedig életfogytiglan tartó börtönre itélte.

— **Az állitólagos Bismarck-merénylő** ügyét e napokban tárgyalta a danczigi fenyitő törvényszék. Mult év szeptember havában a danczigi orosz főkonzulhoz egy ember jött el, s magát az orosz kormány részéről kiküldött titkos politikai ügynöknek mutatta be; előadta, hogy közvetlen főnöke Gurkó tábornok. Arra kérte a konzult, hogy Gurkó tábornoknak Varsóba küldendő jelentéseit a főkonzulatus irodájában irhassa meg. Ezzel a kérelmével elutasitották s igy csak azt eszközölte ki, hogy jelentései a főkonzulátus közvetitésével jutottak rendeltetésük helyére. Három jelentést küldött, melynek egyikében Gurkovot arról értesiti, hogy a tábornok életére törnek. Még az összeesküvők neveit is megirta s álnévre szóló utlevelet, valamint utiköltségeket is kért, hogy Varsóba mehessen. E levélre a válasz elmaradt, s a titokzatos ember eltünt. Október 28-án a pelplini pályaudvaron elfogtak egy embert, ki Düsseldorfernek nevezte magát s saját vallomása szerint az orosz nihilisták által küldetett oly czélból, hogy Bismarck herczeg ellen merényletet kövessen el. A rendőrtisztet, ki őt elfogta, arra kérte, hogy szállitsák Berlinbe, mert az odavaló orosz konzul előtt mindent be fog vallani. Az orosz kihallgatása alkalmával oly rémséges historiákat adott elő, hogy komoly merénylet szóba sem jöhetett. Az állitólagos merénylő elfogatásáról szóló hir mindenfelé elterjedt, de csakhamar kitünt, hogy a rendőrségnek csalóval volt dolga. Ugyancsak ez a Düsseldorfer most koldulás, csavargás és megkisérlett csalással vádolva, Piontkovszki János álnév alatt állott a biróság előtt. Az általános kérdésekre most is kitérőleg felel s azt mondja, hogy sohsem járt iskolába; pedig oroszul, franczíál, lengyelül és németül beszél. Gurko tábornokhoz intézett levelei is arra vallanak, hogy alapos nevelésben részesült. A vádlott ez alkalommal is rémséges historiákat adott elő. Miután az ügyész több tanu kihallgatását kérte, a tárgyalást elhalasztották.

Olay Lajos orsz. képv. sajtópöre.

— jan. 10.

I.

Egy kisvárosi történet. A kisvárosban az emberek nem nagyon szeretnek mozogni. Baján akadt egy: Olaj Lajos, a kinek az a vakmerősége támadt, hogy eszméi voltak. A város mozogni kezdett és ez igen kellemetlen lett a kimozdithatatlan tekintélyeknek. Megtettek az «alkalmatlan ember» ellen mindent, a mit lehetett s kivált mikor a mozgalom politikai jelleget öltött s Olay Lajos orsz. képviselő a bajai függetlenségi párt mozgató szelleme lett, a küzdelem elkeseredetté fajult. Az eszközök válogatása nélkül folytak e machinácziók, s a cliquenek kapóra jött, hogy akadt egyszer egy emberök, a kit kiugraszthattak Olay ellen. A rágalmazó és becsületsértő vádak egész sorát hozta föl ez az illető a képviselővel szemben; ma azonban mikor a sajtóbiróság előtt tárgyalásra került a dolog, töredelmesen bocsánatot kért, visszavont mindent és bevallotta, hogy *ő csak eszköz volt mások kezében.* Olay Lajos képviselő csak annyi elégtételt vett magának, hogy az ellene áskálódó clique-et nyilvánosan gyávának, orvtámadónak nevezte, aztán visszavonta panaszát.

II.

A «*Bajai Közlöny*» 1883 évi máj. 24-én megjelent számának nyilttéri rovatában *Kiegerl* János aláirással egy közlemény jelent meg, mely a legképtelenebb vádakkal támadja meg *Olay* Lajos orsz. képviselőt. Felsorol a czikk egy csomó bünténýt, melyek miatt állitólag fenyitő vizsgálat tétetett folyamatba Olay ellen. A közleményben foglalt becsületsértés és rágalmazás megtorlása miatt inditott sajtópert *Olay* Lajos képviselő, a czikk szerzője *Kiegerl* János ellen.

A biróság tagjai voltak **Kriszt** János elnök, *Papp* József és *Brinkmann* szavazó birák. Jegyző: *Krenedics* Miklós.

Az esküdtszék, miután a felek visszavetési jogukról lemondottak, következőleg alakult meg: Kugler Mihály, Blaszek Ede, Lengyel Sándor, dr. Bernáth Béla, Lechner József, Fölsinger Rezső, Gundel János, Pucher József, dr. Brunkala László, Gubicz László, dr. Suhayda István, dr. Pollák Rezső rendes, továbbá Szohner Antal és Kádas Sándor póttagok.

Az esküdtek meghiteltetése után az elnök konstatálja, hogy a felek személyesen jelentek meg, azonkivül panaszos képviseletében *Komjáthy* Béla ügyvéd van jelen. Az általános kérdésekre vádlott előadja, hogy Kiegerl János a neve, bajai születésü, 37 éves földbirtokos.

Ezután felolvasták a vádlevelet s az inkriminált közlemény bevezető részét, miután a felek annak egész terjedelemben való felolvasásától elállottak.

A vádlott kijelenti, hogy a czikknek ő a szerzője s elvállalja érte a törvény előtti felelősséget.

Komjáthy Béla védő mindenekelőtt konstatáltatni kéri, hogy panaszos Olay Lajos teljes és korlátlan bizonyitást engedett vádlottnak. Továbbá kéri konstatáltatni, hogy az Olay ellen folyamatba vett, az inkriminált közleményben emlitett vizsgálati ügyek részint mint bünfenyitő eljárásra alkalmatlanok félretétettek, részint még az előnyomozat stádiumában beszüntettettek. Az ügyvédi kamara pedig, melyhez az ügyek egy része áttétetett, kimondotta, hogy azokból Olay ellen a tisztességtelenségnek még látszata sem állapitható meg. Felolvastatni kéri Baja város tanácsának bizonyitványát, melyben az mondatik, hogy Olay Lajos mint volt városi ügyész becsületessége és szorgalma által elévülhetlen érdemeket szerzett magának a várossal szemben. Konstatáltatni kéri továbbá, hogy panaszos Baja város mostani polgármestere által rendszeres zaklatásnak volt kitéve stb.

Az elnök mindezeket a hozzá beterjesztett hivatalos iratokból konstatálja, a nélkül, hogy vádlott által e konstatált tények kétségbe vonatnának. Beleegyez minden irat felolvasásába.

Ezután kihallgatták a panaszos által hivatkozott tanukat.

Osztrovszky József kuriai biró, kijelenti, hogy ismeri Olayt, bizonyos bünpereiben előadó volt. Nem talált semmit az iratokban, a mi foltot vethetne a képviselő jellemére, söt az iratokból meritett meggyőződés szerint tisztességes embernek tartja.

Gál Péter ügyvéd és földbirtokos bajai lakos: Mióta Olay oda származott, személyesen ismeri. Mindenkor reális, kötelességének megfelelő, jóravaló embernek ismerte és tartja. Ismeri, mint jó apát, mint férjet, mint jó embert, a legbecsületesebb embernek tarthatja.

Latinovics Vincze bajai földbirtokos, volt orsz. képviselő: Olay tisztességes, becsületes, lovagias gentleman ember, mindaz, a mi ellene hozatik föl, a mi becsületét megtámadja, mind az aljas rágalom és nemtelen bosszu kifolyása. Többször volt párbajban segédje, mindenkor lovagiasan járt el.

Millaszevics Márton bajai kir. közjegyző: Olayt ugy a magán, mint a társadalmi életben tisztességes, becsületes embernek tartja. 1872. jan. 1-től, 1875 jul. 1-g részint mint városi tiszti ügyész, részint mint ügyvéd, előtte, mint az időbeli járásbiró előtt legalább ezer pörben szerepelt, mint illetékes birája előtt, soha a felek részéről ellene panasz nem emeltetett.

Komjáthy Béla: Még azt a kérdést méltóztassék feltenni, hogy a szerb nemzetiségek azért voltak-e, hogy ugy mondjam feldühödve — Olay ellen, mert közös iskolákat a apitani inditványozott, miáltal, 4000 frt reájuk háramlott volna.

Milassevics Márton: Erről csak hallomásból van tudomásom. A mi Olayt illeti a társadalmi téren, elfogadott tény, hogy ellenzéki pártállása és nyilt, őszinte, kemény nyilatkozatai miatt, sokszor kellemetlenségeknek volt kitéve. Különben pár év óta Baján minden ellenzéki ember megtámadásoknak van kitéve.

Latinovics János bajai ügyvéd hallgattatik ki ezután; tanusitja, hogy Olayt az adokivető bizottság előtt is üldözték.

Dr. **Szakáll** Vidor zombori kir. ügyész a vádló ügyvéd kérdésére előadja, hogy a följelentéseknek nagy része nem az illető följelentőknek akarata folytán, hanem rábeszélés által történt. Arról is van tudomása, hogy voltak egyének, neveket nem lehet emliteni, kik kivánták tőle, hogy Olay ellen vizsgálati fogságot inditványozzon. Mert ismerte Olayt és ilyen igazságtalanságot elkövetni nem akart, ellene a miniszteriumnál is tétettek feljelentések, a miért a vizsgálati fogságot nem inditványozta. Erre a miniszteriumhoz mentek az összes iratok, de a miniszterium eljárását helyeselte.

Mocsáry Lajos orsz. képviselő: A vádló ügyvéd kérdésére előadja, hogy a «Bajai Közlöny» ama számát, melyben az inkriminált közlemény foglaltatik, neki is tudomásul vétel végett megküldték s másoknak is.

Kossa Dezső siklósi ügyvédnek tudomása van, hogy az inkriminált közleményt Olay választó kerületében kiosztották.

Vágó Lajos kemesi ref. lelkész: A sértő nyilatkozatot tartalmazó közleményt tartózkodása helyén is szétküldték, zsebében is van egy példány belőle. (Derültség.)

Komjáthy Béla időkimélés szempontjából a többi tanuk kihallgatásától eláll.

Ezzel a bizonyitási eljárás befejeztetvén, **Komjáthy** Béla, a magánvádló képviselője következőkben terjeszté elő **vádját:**

Midőn Olay képviselő megzaklatására, morális meggyilkolására megjelent az inkriminált közlemény, én is, mint többi képviselőtársaim, erről azonnal értesültem; mert az inkriminált közlemény értelmi szerzői gondoskodtak róla, hogy azt minél szélesebb körben elterjeszszék. Fájdalmasan hatott reám, mert levontam következményeit, ha igaznak, de következményeit, ha rágalmaknak bizonyulnának is állitásai. Ha csakugyan igaz az, hogy Olay elkövette azokat a bünteteket, melyekkel vádoltatik, elsülyedt ember és nem érdemes, hogy a törvényhozás tagja legyen. De meggondoltam, hogy ha nem igazak azok a vádak, ha személyes bosszu kielégitésére szolgáltak, utálatra méltók, kik ily szerzeményre vállalkoztak. Minden becsületes embernek éreznie kellett, hogy a közlemény következménye egyes emberek megbecstelenitése lesz. Mert becstelen az, ki oly bünöket elkövetni képes, de még inkább azok, kik ily hamis vádakkal, rágalmakkal lépnek elő. Nem ismertam akkor még Olayt, a közlemény iróját sem és noha a tisztességgel ellenkezett az irmodor ez iránya, nem mertem oly határozott véleményt mondani, mely egyik vagy másik félre nézve megrovó legyen. Azt sugta igazságérzetem, hogy be kell várnom a további fejleményeket. Nagy megnyugtatásomra szolgált, hogy a közlemény meg-

jelenése után mindjárt másnap panaszos kijelentette, hogy addig, mig az esküdtszék előtt nem bizonyithatja ártatlanságát, addig sem a képviselőházban, sem a pártklubban megjelenni nem fog. Fokozta jó véleményemet felőle, hogy kijelentette, hogy ha támad esküdtszék, mely becsületét nem védi meg, mandátumáról is kész lemondani. Midőn ez elhatározásáról a függetlenségi pártkört értesitette, én voltam az, ki kijelentettem, hogy ha a gyanu árnyéka is fenmaradna, azok tekintetében, a mivel vádolva van, akkor a klubnak tagja többé nem lehet. A sajtóvizsgálat befejezése után Olay engem kért fel, hogy képviseljem épen azért, mert értesült azon szigoru nyilatkozatomról, melyet a pártklubban tettem. «És noha eme tényéből következtetnem lehetett a vádak alaptalanságára, kötelességem volt mégis kijelenteni, hogy addig nem vállalhatom el ügyét, mig minden kétséget kizárólag meg nem győzödöm, hogy aljas rágalmak és hazugságok az inkriminált közlemény vádjai. Sok idő kellett, mig azokat az aktákat áttanulmányoztam. Áttanulmányoztam, lelkiismeretesen kikutattam az ügy meginditásának minden okát, inkább kétkedő voltam, mint elnéző, mert a gyanu volt vezérem és kutatásom eredménye: itt állok, mint a vád képviselője. Nem mint jó lelkületü ember, de mint férfi, azon erős hittel, hogy soha ily körülmények közt becsületesebb ügynek képviselője nem voltam. Ezután elmondva, hogy az iratok átkutatása közben nem csak a vádak alaptalanságát, de azokat az okokat is kutatta, melyek a feljelentések mögött lappanganak, kijelenté, hogy meggyőződött ez okok aljas, nemtelen természetéről. Nem vádlott irta az inkriminált közleményt, hanem egy klikk, mely gyáva volt arczczal szembeszállni a panaszossal. Ez a klikk Olay erkölcsi megrontására tört s Kiegerlt állitotta fel eszközül. Felemlité, hogy az inkriminált czikk 48 vádat hoz fel Olay ellen. Ő összehasonlitotta azokat s meggyőződött róla, hogy azok közül több sommás becsületsértési perről szól, a régi eljárás szerint. Mesterségesen emeltek fel a vádpontok számát az által is, hogy ugyanazon vádakat különféle stádiumokban külön pontok alatt sorolván fel, a 48 pont alatt felhozott vádak ekkép 19 ügyre redukálódnak. Belőlük 5 a bajai törvényszék által, mint tárgyalásra alkalmatlan egyenesen visszautasittatott. A többiek a szabadkai s a delegált budapesti törvényszék által vádhatározat nélkül szüntettettek meg. Egyes elejtett szavait lesték el s isten káromlást csináltak belőle. A törvényszék szerb nemzetiségü elnöke a feljelentések nagy részét sajátkezüleg vette fel.

Felemlité azután a sajátságos politikai viszonyokat, melyek Bácsmegyében alakultak és melyek eredménye egy Olay által inditott sajtópör volt, mely szintén az esküdtszék előtt folyt le s eredménye a vádlott elitéltetése volt. Annyira mentek panaszos ellenzői, hogy a városban levő mindkét nyomdával szerződést kötöttek, melyben azoknak kötelezniök kellett magokat, hogy Olay lapjának nyomtatását el nem vállalják, ama igéret fejében, hogy a városi nyomtatványokat bármily áron náluk fogják csináltatni. — Emberéletről van szó — végzé beszédét. — Ha nem fogják kimondani bünösnek azt, a ki különben csak eszköz volt, akkor a képviselőnek csak egy menekvése van: életétől megválni. Ha bünösnek mondják vádlottat, akkor képviseltemnek visszaadják életét s családjának a nyugalmat. Nem az a mi törekvésünk, hogy vádlott elitéltessék, de hogy igazoljuk, hogy Olay becsülete tiszta és mocsoktalan. Ha ez a meggyőződésük, akkor mondják ki bünösnek vádlottat. Csak igazságot kérek önöktől.

Az elnök 5 perczre az ülést felfüggeszti.

Szünet után **Kiegerl** János vádlott: A vádbeszéd s különösen a bizonyitási eljárás után kötelességem kinyilvánitani, hogy meggyőződtem, hogy a vádak alól, melyeket az inkriminált közlemény Olay ellen felhozott, ő teljesen tisztázta magát s azok az ő jellemére és becsületére semmi szenyfoltot nem vetettek. Midőn ellenem a «Bajai Figyelő»-ben Nerl aláirásával egy támadó czikk jelent meg, mely engem becsületemben és jó hirnevemben megsértett, akkor felhevülésemben irtam az inkriminált czikket, melyhez az adatokat másoktól kaptam azon meggyőződésből indulván ki, hogy a czikk megjelenése Olay kivánságára történt s hogy ő annak értelmi szerzője. Az ellenkezőről meggyőződvén, sajnálatom fejezem ki, hogy Olaynak annyi kellemetlenséget okoztam czikkemmel s kérem őt, felejtse el, a mit ellene tettem, ne sujtson nehezteléssel s álljon el panaszától. Kijelenti végül egyszersmind, hogy a fölmerült költségek viselését elvállalja.

Komjáthy Béla fele nevében eláll a panasztól. Neki nem az volt a czélja, hogy a vádlott bünhődjék, hanem az, hogy bebizonyitsák a vádak alaptalanságát. Ez pedig megtörtént.

Olay Lajos: Védőm akarata előtt én is meghajlom. Mondhatom, nem is lepett meg vádlott ur nyilatkozata, mert jól tudom én azt, hogy ő csak eszköze volt egy klikknek, melynek tagjai gyávák és nem mernek velem szembeszállni. Jól tudom én azt, hogy az inkriminált közleménynek mások az értelmi szerzői, kik a becsülettel összeférhetőnek tartották, alattomos módon vádlott ur gyengeségének felhasználásával becsületem ellen orvtámadást intézni. S mert mindezt tudom s mert ezen perczben ugy sem vehetnék magamnak az értelmi szerzőkön más elégtételt, én a panasztól elállok. De nem hallgathatom el, hogy férfiak, kik lovagias embereknek mondják magukat, ily módon nem támadnak soha. Azért mondom ezt itt a nyilvánosság előtt, hogy arról a *bajai főispán* ur az ottani kormánypárt elnöke s a legujabb bajai nemes, értesüljön.

Az elnök: Nem engedhetem meg, hogy az ügy személyes térre vitessék át.

Olay: Bocsánatot kérek a tek. törvényszéktől, de azt hiszem, hogy érthető az én felháborodásom, s hogy nyilvánosan meg akarom bélyegezni azokat, kik hazug fegyverrel orvul támadtak ellenem.

A törvényszék ezután visszavonul s tanácskozás után kihirdeti az itéletet, mely szerint a jelen ügyben a panasz visszavonása folytán az *eljárás megszüntettetik* s vádlottat összesen 540 frt 6 kr költség megfizetésében *elmarasztaltatik*.

A tárgyalás 1 órakor ért véget.

MULATSÁGOK.

— **Az orsz. kaszinó** néhány tagja e hó 14-én a Hungária-szállóban pikniket rendez, személyenkint 10 frt belépti dijjal. A netaláni tiszta jövedelem a budapesti bölcsőde javára adatik.

— **A budapesti bodnáregyesületnek** ma estére hirdetett bálja közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztatott.

— **A budapesti iparosképző prot. egylet** egyleti betegsegélyző pénztára alapjavára e hó 12-en (szombaton) a «fővárosi iparosok köre» helyiségében szini előadást rendez. Szigeti «A kisértet» czimü népszinmüvét adják elő. A szini előadás után tánc következik.

— **A krisztinavárosi iskolaszék** febr. 16-án tánczvigalmat rendez a krisztinavárosi sörcsarnok termében, melynek tiszta jövedelme szegény iskolásgyermekek felruházására fog fordittatni.

— **Az I. ujpesti** «Türr István» hadastyán-egylet e hó 12-én a lóvonatu vaspálya indoházának vendéglőjében az egyleti zene alap javára tánczvigalmat rendez, melyen az ó-budai polgári zenekar közremüködni fog.

— **Apostagon** a kaszinó nagytermében e napokban kedélyes társasestély volt, melyen a vidék számos szép fiatal asszonya és leánya jelent meg. A mulatságban résztvettek: Dr. Déri Zsigmondné, Schvarcz Ignáczné, Halmi Nándorné, Schvarcz Bernátné, dr. Hetényi Mórné, Hetényi Lajosné, Basch Simonné, Weisz Samuelné, Basch Lajosné, dr. Bauer Mártonné, Schönfeld Ferenczné, Schönfeld Mórné, Heisler Ferdinándné, Weisz Lajosné, Fleischer Mórné, Halbrohr Hermanné, Halbrohr Lajosné, Pollákné, Haasné stb. asszonyok, továbbá: Halmi Etel és Irma, Fleischer Lotti, Weisz Fanka, Hetényi Berta, Fleischer Berta, Halbrohr Berta, Weisz Eszti, Pollák Malvin, Klinger Józsa stb. kisasszonyok. A mulatság hajnalig tartott lankadatlan jókedvvel. A tiszta jövedelmet az apostagi szegények közt osztják ki felekezeti különbség nélkül.

HÁZASSÁG.

— **Schwartz Sándor** Pélyről e napokban eljegyezte Epstein Márton vezekényi birtokos kedves s szép leányát, Juliskát.

— **Zapletál József** számtiszt Jászberényben, e hó 8-ikán jegyezte el Reich Adolf regale-bérlő leányát, Emiliát.

— **Freund Bernát** nagy-bicsei polg. isk. igazgató eljegyezte Schlesinger Amália kisasszonyt Paprádnóról.

— **Hadfy Gyula** fiumei pénzügyi biztos tegnapelőtt vezette oltárhoz Bund Henrik aradi főszámvevő leányát, Gabriella kisasszonyt.

GYÁSZROVAT.

Vásárhelyi Pálné Sebők Mária urnő, Wagner László müegyetemi tanár anyósa e hó 9-én élete 83-ik évében Budapesten elhunyt.

Török Antalné Preyszler Hermina asszonyság, köztiszteletü matróna, Szegeden 62 éves korában elhunyt.

A hivatalos lap jan. 10-i számából.

Kinevezés. Ő felsége dr. *Szádeczky* Lajost, Magyarország és erdély történetéből a XVI. és XVII. században, a budapesti tud. egyetemen magántanárrá lett képesitése folytán, — ezen minőségben megerősitette. *Szinte* Gábor, dévai reáliskolai helyettes tanárt, rendes tanárrá nevezte ki, s szolgálattételre ugyanezen intézetnél továbbra is meghagyta. A m. kir. belügyminiszter, *Velits* Lajost, az egyetemes orvostan tudorát, a pozsonyi országos kórház másodorvossá, a magyar királyi igazságügyminiszter, *Jeszenszky* Béla, nyitrai kir. törvényszéki aljegyzőt, ugyanazon kir. törvényszékhez jegyzővé, és *Pongrácz* Zoltán, beszterczebányai m. királyi kincstári ügyészségi dijnokot a beszterczebányai királyi törvényszékhez irnokká nevezte ki. A m. kir. pénzügyminiszter, *Perok* Fülöp, I. oszt. pénzügyi fogalmazót, pénzügyminiszteri horvát forditóvá, *Lukács* Sándor, földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir minisztériumi fogalmazó-gyakornokot, ideiglenes pénzügyi fogalmazóvá, a szegszárdi kir. törvényszék elnöke, *Pap* Sándor és *Perczel* Antal, végzett joghallgatókat, a dunaföldvári, illetőleg utóbbit a bonyhádi kir. járásbirósághoz ingyenes joggyakornokká, a kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság, *Nagy* Albert adóhivatali gyakornok-jelöltet dijtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Rendjeladományozás. Ő felsége *Jáhn* Vilmos, borossebesi lakos és uradalmi igazgatónak, a közügyek és a közjó buzgó előmozditása által szerzett érdemei elismeréseül, Ferencz József-rend lovagkeresztjét, *Burgess* Károly kormánytanácsosnak, irattári igazgatónak a közös külügyministeriumban, saját kérelmére történt végleges nyugalomba helyezése alkalmából, több mint negyven éven át teljesitett hü és buzgó szolgálatai elismeréseül, a III. oszt. vaskorona-rendet dijmentesen adományozta.

Ügyvédi kamara. A debreczeni ügyvédi kamara részéről közhirré teteik, hogy *Okolicsányi* Géza nyiregyházi ügyvéd, árvaszéki ülnökké történt megválasztatása s ennek következtében beadott lemondása folytán, és *Béressy* Sámuel, debreczeni ügyvéd, az ügyvédség gyakorlatáról történt lemondása folytán, a kamara lajstromából kitöröltettek, hogy *Janthó* Kálmán, nyiregyházi ügyvéd, a kamara lajstromába felvétetett.

Alapszabály megerősités. Az izsáki kasinó-egylet alapszabályai, a vasuti alkalmazottak zólyomi betegsegélyző és temetkezési egyletének alapszabályai, a fővárosban alakult «magyarországi kir. közjegyzők egyleté»-nek alapszabályai, a m. kir. belügyminisztérium által a bemutatási záradékkal elláttattak.

TÁVIRATOK.

Bécs, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Spring-féle táborstrassei gépgyárban esteli tiz órakor *tüz ütött* ki, mely nagy mérveket kezd ölteni.

Brünn, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Ma reggel *Salvator Lipót* főherczeg lakásán tüz ütött ki, mialatt a palotában mindenki aludt. Szerencse, hogy csakhamar észrevették a bajt s elejét vették nagyobb szerencsétlenségnek. Már szerdán este is kellemetlen szagot éreztek a palotában s ma reggel, hogy a szakácsné a konyhába ment, fojtó füstöt talált benne. Föllármázta azonnal a cselédséget, a szakács mozdulatlanul feküdt szobájában, mert a széngőz egészen elkábitotta. Mikor az ajtókat kinyitották, lángok csaptak ki a konyhából, hol a tüzhely vékony deszkafal mellett áll. A kár igen tetemes.

Berlin, jan. 10. (Az «Egyetértés» távirata.) A Voss. Ztg. azt a hirt közli, hogy *Radzsiwill Edmund* herczeget, osztrovi vikáriust nevezik ki *Ledochowski* helyébe *püspökhelyettesnek*.

Berlin, jan. 10. A császár gyönyörü koszorut küldött Taglioni koporsójára. Babérkoszoruk érkeztek a bécsi udvari dalmüszinháztól és ennek tánczkarától.

Róma, jan. 10. A király ma ünnepélyes kihallgatáson fogadta Muhktar pasát és Kiamil beyt, kik a Nischan-Imtiaz rendjelt és a szultán sajátkezü levelét nyujtották át. A küldöttek azután a királyné által fogadtattak.

Róma, jan. 10. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Genuai Isabella herczegnő a jövő héten az anyaherczegnővel Nápolyba megy, ott várja be lebetegedését. A trónörökös és Aosta herczeg legidősebb fia szintén Nápolyban születtek és a herczegnő utazása ama tradicziónak folytatását czélozza.

Páris, jan. 10. A *szenátus* mai ülésében 135 szavazattal 153 közül *Seroyert* választotta meg elnökévé. Az alelnökválasztás megsemmisittetett, mert nem volt elegendő számu szenátor jelen. A *kamara* alelnökeivé *Sadi-Carnot*-t, *Spullert*, *Philippoteaux*-t és *Floquet*-t választotta.

Páris, jan. 10. A kormány a kamarától *Talandier* képviselőnek a «République démocratique sociale» kiadójának kiadatását fogja kérni.

Toulon, jan. 10. Három szállitó-gőzös ujabb csapatokkal Tonkingba indult.

New-York, jan. 10. Mint a «New-York Herald»-nak *Hong-Kongból* mai kelettel jelentik, a *cantoni* alkirály a konzulokhoz jegyzéket intézett, melyben ama szándékát tudatja, hogy a város éjszaki bejáratát elzárolja s ott torpedókat helyez el, a «Macao-bejárat» néven ismert bejáratot pedig a Dane sziget déli csucsán épitendő hid által zárja el. A gőzhajók parancsnokai a hajótulajdonosoktól utasitást kaptak, hogy az északi bejáratot kerüljék.

Madrid, jan. 10. (Az «Egyetértés» távirata.) *Concha* marsal, Izabella királyné legutolsó miniszterelnöke hosszasan értekezett a *királylyal*. Hirlik, hogy őt fogják megbizni az uj kabinet alkotásával. — *Tarragonában* egy fegyvertelepet fedeztek fel.

Pétervár, jan. 10. A hirlapok szerint a birodalmi tanács az 1884. évi költségvetésnek a hadbiztossági kezelésre vonatkozó részéből 6½ millió rubelt, a tüzérségi főigazgatásra vonatkozó részéből 1½ rubelt és a tengerészeti ministerium költségvetéséből 5⁴/₅ millió rubelt törölt. A német nyelven megjelenő »St. Petersburger Zeitung« értesülése szerint *Martens tanár a zsidó-ügyben* kiküldött bizottság munkálataiban mint a külügyministerium képviselője fog részt venni. A hirlapok jelentése szerint a kiküldött orosz és khinai biztosok a Terghana-vidék és a khinai területek közt megkezdték a határrendezést az 1881. febr. 2-iki szerződés alapján.

Moszkva, jan. 9. (Az «Egyetértés» távirata. A határig postán). Ma itt *harminczhét egyetemi hallgatót fogtak el*, kik az alatt a gyanu alatt állnak, hogy tudomással birtak a *Szudejkin ellen elkövetett gyilkosság tervéről*. Az elfogatások városszerte nagy feltünést keltettek.

Pétervár, jan. 10. (Az «Egyetértés» távirata.) Hir szerint *Orlov herczeg* fog megbizatni a *trónörökös nagyherczeg* nevelésének vezetésével. Helyébe párisi nagykövetté *Woronzov-Daschkov* udvari miniszter neveztetnék ki. — *Zaritzynből* jelentik, hogy a *grejesi-zaritzini* vonalon egy egész tehervonat a szolgálati személyzettel együtt hat *fad* magasból a *mélységbe alázuhant*.

Belgrád, jan. 10. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A skupstina egybegyülésének idejét s helyét még nem határozták meg, de valószinüleg az Belgrádban, február hó első felében fog összejönni.

London, jan. 10. (Az «Egyetértés» távirata.) Az egyiptomi kormány *Kartumból* egy táviratot kapott Coctlogen angol ezredestől, melyben a *város feladását*, mint a hadsereg megmentésének egyedüli eszközét sürgősen ajánlja. Egy Berberből kiküldött csapat felszabaditotta a Gezireh városban állomásozó hadosztályt.

Róma, jan. 10. (Az «Egyetértés« távirata.) Pol. Corr. A «Gazette diplomatique» ama hire, hogy Gladstone az egyiptomi kérdésben egybehivandó európai konferenczia eszméjével foglalkozik, jól értesült körök szerint teljesen alaptalan. Ez ideig az angol kormány a sudáni eseményekkel szemben elfoglalandó magatartása ügyében egyetlen kormánynál sem tett előterjesztést. Másrészt ugy látszik sehonnan sem történt még Londonban az ügyben ösztökélés, noha az bizonyos, hogy ama kormányok, amelyeknek Afrika északkeleti részén nemzetbelieiket és fontos kereskedelmi érdekeiket kellene megvédeniök, a sudáni eseményeket élénk figyelemmel nem kis aggodalom kisérik. — Valószinüleg még e hét folyamában Ismail pasa ide érkezik.

Alexandria, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mahdinak Minichben (Felső-Egyiptomban) elfogott emisszariusa Sayd Mustafa Hussen bevallotta, hogy megbizása volt egész Kairóig hatolni, hogy a mahdit Egyiptom hadikészülődéseiről értesitse. Kairóból Mekkába volt menendő. Rundle egyiptomi tüzérezredes, ki ágyu vásárlással van megbizva, Essenbe utazott.

Kairó, jan. 10. A «Tantals» nevü egyiptomi gőzös, mely élelmiszert, öszvéreket és tevéket szállitott, Szuezből Szuakimba menet *zátonyra jutott, a hajó legénységét megmentették*.

Washington, jan. 10. A képviselőház *Lasker* elhalálozása alkalmából részvétének adott kifejezést.

Négyszeres gyilkosság Bécsben.

Bécs, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Ma este egy negyed hat órakor borzasztó *rablás és gyilkosság* történt a város egyik legélénkebb pontján. A mondott időben két, eddig ismeretlen ember jelent meg a Mariahilferstrassén levő *Eisert*-féle pénzváltó üzletben. Egyikök azt mondta, hogy rubeleket akar beváltani. Az üzlettulajdonos kérdé, hogy menynyit. Az ismeretlen ekkor oldalzsebébe nyult, mintha a rubeleket keresné; azzal kihuzta kezét és Eisertnek egy marék homokot szórt a szemébe. A következő pillanatban Eisert *fejét szekerczecsapás érte*. A szerencsétlen összerogyott, de rögtön föl birt ugrani és segitségért kiáltva bemenekült az üzlet hátsó részében levő szobába. A mellékszobában ép a nevelőnő tanitotta Eisert két gyermekét. A segélykiáltásokra a nevelőnő a gyermekekkel együtt elősietett. Az Eisertet üldöző gonosztevők erre megtámadták a belépőket is. *Baltájokkal leütötték a nevelőnőt és a két gyermeket*, a kik közül az egyik kitört nyakkal esett össze. Eisert az *udvarra* rohant, hova a gonosztevők követték és *uj csapást* szórtak fejére. *Szétzuzott koponyával* rogyott le. A gyilkosok erre vissza mentek a boltba, bezárták maguk után az ajtót, összehalmoztak mindent, a mit csak értek, aztán *eltüntek*, a nélkül, hogy valaki észrevette volna őket. Az ajtó előtt nyilván egy *harmadik czinkos* őrködött. — A nevelőnő csak akkor tért magához, mikor a gyilkosok már elmenekültek; lármát csapott, mire a vérrel elárasztott boltba emberek jöttek. A gazoknak ekkor már hült helye volt. *Az egyik gyermek meghalt*, Eisert alig éri meg a reggelt. A nevelőnő és a másik gyermek sulyosan meg vannak sebesitve.

Bécs, jan. 10. (Az «Egyetértés» másik tudósitójának távirata.) Ma este hat óra felé a Mariahilferstrasse 55-ik számu házban levő Eiselt-féle váltóházban két ember jelent meg, kik a jelenlevő üzletfőtől azt kérdezték, vajjon tudna-e rubel bankjegyeket váltani. Eiselt igenlő feleletére egyik idegen a zsebébe nyult, mintha a bankjegyeket ki akarná venni, mely kedvező pillanatban a másik port szórt az Eiselt szemébe. Azzal baltát huzott ki kabátja alól és több ütést mért Eiseltre. Ez azonban nem veszté el lélekjelenlétét, menekülni akart és el is érte az ajtót, mely a család lakószobájába nyilik. A szomszéd szobában a franczia bonne és Eiselt gyermekei voltak. Eiselt elérte még azt az ajtót is, mely a folyosóra vezet, a hol lármát akart ütni, az egyik gonosztevő utána ment s még egy párt vágott rá a baltával, ugy hogy Eiselt öntudatlanul esett össze. Ezalatt a másik rabló a bonneon és a két gyermeken sulyos sebeket ejtett. Az egyik gyermek már meg is halt. Eiselt szolgálójának kiáltásaira a zsiványok visszatértek a boltba azon az uton, a melyen jöttek, a szoba ajtó tolózárát becsukták, aztán összeszedve a boltban minden pénzt, eltüntek a tömegben, mely a cseléd lármájára futott össze. Velük együtt eltünt a harmadik büntárs is, a ki a boltajtóban lesben állt, hogy a másik kettőt esetleg az utczáról meg ne lepjék. Eiselt aligha fogja megérni a reggelt.

A horvát tartománygyülés.

Zágráb, jan. 10. A tartománygyülés ülése. Az ülés megnyitása és az utóbbi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után folytatták a tegnap félbeszakadt tárgyalást.

Paulovics (radikális párti) beszédében erősen kikel az indemnity, a kormány és a nemzeti párt ellen, utóbbinak szemére veti, hogy egy szikrájával sem bir saját akaratának. (Zaj és ellentmondások. Elnök csenget. Tetszés balfelől, «Ohó» kiáltások jobbról. Egy hang: «Mi az?» Pisacsics: «Igazságok!») Szónok ecseteli az adóvégrerehajtók eljárását és a végvidékiek elszegényedését.

E közben *Starcsevics* Dávid és *Pilepics*, kiknek büntetés következtében történt kizáratásuk ma véget ért — az ülésterembe lépnek és az ellenzék padjairól élénken üdvözöltetnek. Starcsevics és Pilepics elvtársaikkal kezet szoritanak.

Paulovics folytatja a kormány elleni szemrehányásait.

Fodróczy főispán visszautasitja Pisacsics szemrehányását, mintha a főispánok a vitának néma hallgatói volnának. Szónok megjegyzi, hogy ők a törvényes alapon álló párthoz csatlakoztak. Elfogadja az indemnityről szóló javaslatot.

Medakovics a szerb képviselők nevében az indemnity-javaslat megszavazása mellett nyilatkozik; azonban bejelenti, hogy a részletes vita alkalmával módositványt fog benyujtani, mely szerint a végvidék költségvetése tárgyalás alá vétessék és az indemnity csakis Horvátország költségvetésére vonatkozólag szavaztassék meg. Szónok Markovics ellen polemizálva kijelenti, hogy a szerbek erejöket az ország és a nép védelmére akarják szentelni.

Loncsarics az indemnity ellen emel szót. Szónok az előbbi kormányt azzal vádolja, hogy a törvényeket tiszteletben nem tartotta és ugy találja, hogy az ország tekintélye aláásatott. A tartománygyülésben csak az érdek politikáját képviselik és nem a népet. A választások fölött olyan befolyást gyakoroltak, a mi soha nem menthető.

Miskatovics következőleg szólt: «Hogy az ellenzéknek az indemnityről szóló törvényjavaslat ellen tett kifogásai mennyire tarthatatlanok, — ugymond szóló — azt Ivics képviselő érvelése is bizonyitja, ki azért tagadja meg az indemnity megszavazását, mert, mint mondja, az országnak nincs alkotmányos kormánya. Ugy látszik Ivics képviselő nem tudja, hogy a bán teljesen törvényes módon neveztetett ki. Ivics rosszalja, hogy a bán a korona és a közös kormány bizalmi férfia és nem gondolja meg, hogy még azon esetben is, ha az ellenzék volna többségben, a bánnak birnia kellene a korona és a közös kormány bizalmát és az állameszmét kellene képviselnie. Ha a kiegyezés nem épen a legjobb is, de nem a legroszabb; jobbá is válhatik ugyan, de válhatik roszabbá is; mint létalapnak azonban mindenesetre fönn kell állnia. A kiegyezés megsemmisitését csak az oktalanság követelheti. A bolgár, szerb és horvát uralkodók elmult nagysága árnyékainak felidézése gyakorlati becscsel nem bir, miután nincs tehetségünkben ez eszmények megvalósitása. Starcsevics Dávid és pártja a dorong-politikát akarja létesiteni, beverhetjük ugyan előre saját fejeinket, de e dorongokkal a párt sem Budapestre, sem Bécsre nem üt. E politika csak az ország romlását idézheti elő. — Azon párt, mely ezt akarja, oly állapotot fog teremteni, milyent a haza legfeketébb árulói sem fognának kivánni. Adja isten, hogy be ne teljesedjenek szavaim! Meg vagyok győződve, hogy azon nemzet, mely Deákot, Széchenyit, Jókait és Kossuthot szülte, méltó arra, hogy szövetségese legyen azon népnek, mely Preradovicsot, Jellacsicsot, Mazuranicst és Starcsevics Antalt számlálja fiai közzé.» Szóló az indemnitit megszavazza.

Vojnovics hangsulyozza, hogy a kormánypárt, a nép válságos helyzetéről felhozott meginditó részleteket nem czáfolta meg. Az indemnitynek hat hónapra kért megadása annyi volna, mint bizalmat szavazni a kormánynak, mig annak 2—3 hónapra leendő megadása a kényszerhelyzettel volna igazolható. Nem fogadja el a javaslatot.

Zsivkovics csak kényszerüségből emel szót, hogy visszautasitsa a támadásokat. Más parlamentben — ugymond szóló — az ily vita csak egy-két napig tart, nálunk már hat meddő napot vett igénybe. A bán nem mint bizalmi szavazatot kéri az indemnity megadását, hanem kéri azért, hogy mint tetőtől talpig alkotmányos ember, törvényes módon tehessen eleget az elodázhatatlan szükségnek és előkészithesse a tartománygyülés alkotmányos müködésének anyagát. Botorság tehát az indemnityt megtagadni. Ivics olyas valamit követel, a mi sem a törvényben, sem a szokásban nem leli alapját. Különben az egész vita nem annyira a jelenlegi bán, mint inkább a volt kormány ellen irányul. Nos, hát helyezzék vád alá az előbbi kormányt, szóló kész, hogy a tartománygyülés előtt igazolja magát, de tiltakozik az ellen, hogy alaptalan gyanusitásokkal és rágalmakkal mocskolják be nevét. Tetteiért mindennemü felelősséget elvállal. A horvát közigazgatás még mindig jó volt a ráhalmozott ócsárlások daczára is, és nem volt rosszabb a magyarnál, daczára a «Pester Lloyd» ócsárlásainak. Még a legjobb törvények is holt betük maradnak és rossz hivatalnokok mellett kártékonyan hatnak. Megszavazza az indemnityt.

Starcsevics Dávid gunyosan köszönetet mond kizáratásáért. «Jót tett az isten velem, de veletek is, hogy megbetegedtem, — ugymond, — mert különben a kizáratás daczára is megjelentem volna az ülésben és élve ki nem vitt volna innen senki sem! Ott fogom elkezdeni, a hol elhagytam.» Szóló ezután egy levél fölolvasásába kezd, melyet — ugymond — becsületes ember irt, mert hisz magyar irta. A levél következőleg hangzik: «Minthogy a mi rablóink és tolvajaink itt Pesten Deáknak szobrot állitanak, nem csodálom, hogy az ottaniak önt a tartománygyülésből kizárták.»

Elnök csenget és rendre utasitja a szónokot.

Starcsevics beszédét folytatva, kijelenti, hogy az gazságot mégis ki fogja mondani, még különb dolgok is vannak a levélben.

Elnök megtiltja szólónak, hogy a levél fölolvasását folytassa.

Erre *Starcsevics* egy 1872-ben megjelent röpiratból akar fölolvasni, a mit *elnök* nem enged meg.

Ekkor oly zaj keletkezett, hogy elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni. Starcsevicset mindenfelől nyugalomra intették, minek következtében az elnökhöz ment és megigérte, hogy nyugodtan viseli magát.

Az ülés ujbóli megnyitása után ujra *Starcsevics* emel szót, és ismét a röpiratból akar felolvasni, mit azonban az *elnök* meg nem engedve, felszólitja a házat, hogy óvja meg a ház méltóságát, mivel a legtágasabb szabadelvüségnek is vannak határai. Elnök kijelenti, hogy nem fogja többé megengedni, hogy a szólásszabadsággal visszaéljenek.

Starcsevics saját pártja által is figyelmeztetve, ezután a többséget, az előbbi bánt és Zsivkovics bárót kezdi sértegetni, azonban gyakran igen zajosan félbeszakittatik.

Zsivkovics személyes megjegyzése után az ülés nagy zaj közben bezáratott.

Zágráb, jan. 10. Az eddigi pozsegai alispán, *Budisavlievics* ide hivatott, hogy a tárgyalások vele a belügyi osztályfőnökség átvétele iránt megindittassanak.

Zágráb, jan. 10. (O. É.) A *tizenegyes bizottság* ma este 6 órakor tartott ülésében inditványa szövegezésével foglalkozott és azt a már ismertetett szerkezetben elfogadta. A *nemzeti pártkör* az inditványt holnap veszi tárgyalás alá és határoz fölötte.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, jan. 10. *Az osztrák-magyar bank főtanácsának* mai ülésén előterjesztett végleges mérlegzárlat szerint az 1883. évre ezen év 2. felére *részvényenkint 25 frt osztalék jut*. Továbbá megállapittatott a f. évi február 5-én tartandó *VI. évi közgyülésnek napirendje*. Ez, minthogy a közgyülés tagjai által az alapszabályok szerinti határidő alatt önálló inditványok nem tétettek, az alapszabályok 21-ik czikke értelmében a közgyülés által elintézendő rendes tárgyakra fog szoritkozni. A magyar kir. kuria másodelnöke és ez idő szerinti elnöke Perczel Bélának a főtanács mai ülésén tudomásul hozott átirata szerint az osztrák-magyar bank ügyei számára rendelt *választott biróság* megalakulása e hó 5-én megtörtént és főnökévé *Perczel* Béla választatott.

Bécs, jan. 10. A külföldi lapok azon jelentésével szemben, mely szerint az ujonnan kinevezett franczia nagykövet Bécsben Kálnoky külügyminiszterrel az osztrák-magyar-franczia kereskedelmi szerződés tárgyában közvetlen tárgyalásokat folytat, a «Fremdenblatt« a leghitelesebb értesülés folytán konstatálja, hogy Foucher de Careil franczia nagykövet és Kálnoky külügyminiszter között folytatandó külön tárgyalásokról szó sem lehet, mivel az erre vonatkozó tárgyalások ugy, mint az előtt az e czélra kiküldött osztrák-magyar biztosok és a franczia kormány között kizárólag Párisban folytattatnak.

Bécs, jan. 10. (Az «Egyetértés» távirata.) Rosenberg és Zsivkovics kézmüárus czég ma kénytelen volt fizetésképtelenségét kijelenteni. A passziválc a 600,000 frtot meghaladják, a melyben öt nagyobb bécsi czég részes; köztük van a Kubinzky czég 200,000 frttal. Az aktivákat 480,000 frtra becsülték. A biróságokon kivül egyezkedést már megkezdették. A bécsi bankok nem részesek ez ügyben.

Bécs, jan. 10. *Az osztrák-magyar bank állása* január 7-ikéről: Bankjegyforgalom 377.245,000 forint (—3.212,000 forint), ezüst 121.720,000 forint, (+ 23,000 forint), arany 76.448,000 forint (— 1.234,000 forint), devisek 2.919,000 frt (+1.358,000 frt), tárcza 163.638,000 frt, (— 5.707,000 forint) lombard-kölcsönök 29.691,000 frt (— 344,000 forint), jelzálog-kölcsönök 86.937,000 frt (— 52,000 frt), záloglevél-forgalom 83.714,000 frt (+ 116,000 frt.)

Trieszt, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A déli vasut a Wart és Holzapfel-féle newcastle-i gőzhajózási társasággal szerződést kötött, hogy Trieszt és Newyork, valamint Trieszt, London és Newcastle között havonkint egyszer inditandó hajójáratok iránt. Állitólag nagyon olcsó fuvardijak fognak alkalmaztatni, azonkivül beszélnek még arról is, hogy nevezett gőzhajózási társaságok az «Adriá»-val szövetkeznének. («N. Fr. P.»)

Páris, jan. 10. A hivatalos lap *Tirard pénzügyminiszter* rendeletét közli, mely 3 százalékban állapitja meg az azon *kincstári jegyek után fizetendő kamatokat*, a melyeknek lejárati határideje egy éven tul nem terjed. A rendelet felhatalmazza a kincstárt, hogy törlesztés czéljából 29.719,500 frank erejéig rövid lejáratra kiállitott *4 százalékos kötvényeket* bocsáson ki, mely kötvények al pari, vagyis 4 frank kamatért száz franknyi összegre lesznek kiállitva.

Varsó, január 10. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az orosz közlekedésügyi ministeriumban terveznek dolgoznak, a mely szerint a Fekete-tengert a keleti tengerrel kötnék össze, t. i. a Prypec szabályozása és összekötő csatornák ásatása által, hogy Dél-Oroszország termény- és gabnaszállitásait Königsberg helyett a keleti tenger kikötőibe vezethessék.

Mostár, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Pár nappal ezelőtt hét mérnök érkezett ide, a kik a közös kormány megbizásából a metkovich-mostari vasut részletes tervezetét fogják elkésziteni és már hozzá is fogtak a munkához és ha csak az időjárás nem lesz nagyon kedvezőtlen, akkor két hónap alatt elkészülnek vele.

Belgrád, jan. 10. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Remélik, hogy a belgrád-nissi szerb vasutat másig már a forgalomnak átadhatják.

Liverpool, jan. 10. Ifj. *Herd* John, nagy *gabonakereskedő*, kinek forgalma a mult évben a két milliót felülhaladta, fizetéseit megszüntette. A passivák igen jelentékenyek. E bukás következtében több liverpooli bank nagyobb veszteséget szenvedett.

Washington, jan. 10. A képviselőház elfogadta azon határozatot, mely a kereskedelemügyi bizottságot utasitja, hogy megvizsgálja az indokokat, a melyek alapján az *amerikai sertéshusnak Németország és Francziaországba való bevitele megtiltatott*, és a netalán szükségessé válandó törvényjavaslatokat előterjeszsze. Továbbá elfogadta a kamara azt a határozatot is, mely szerint a külügyi bizottság utasittatik, hogy jelentést tegyen arról, hogy minő intézkedésekhez kell a kongressusnak nyulnia, hogy megvédje az amerikai érdekeket azon kormányokkal szemben, a melyek az amerikai élelmiszerek bevitelét megtiltják.

Páris, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az irány, főleg török értékekben, felette kedvező. Hirlik, hogy az ottoman bank és Hirsch báró közt egyesség jött létre. Ottoman bank, rio-tinto és foncier-részvényekben nagy szabásu vásárlások történtek.

1 óra 30 perczkor zárultak: 4½%-os járadék 106.70, osztrák-magyar államvaspálya 677.50, osztrák déli vasut 318.75, olasz járadék 90.80, török 8.90, egyiptomi 338.43, török sorsjegy 42.—, ottomán bank 660.25, Fonciere 12.45, osztr. tartom. bank 491.25, Szuez részv. 1975, spanyol 55.68. Szilárd.

3 óra 40 perczkor zárultak: 4½%-os járadék 106.97, 3%-os járadék 76.75, törlesztési járadék 77.95, osztrák-magyar államvaspálya 676, osztrák déli vasut 317, *magyar 4%-os aranyjáradék* 74⅞. Hausse.

Páris, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) ***Boulevard-forgalom.*** 10 óra 10 percz. 3 százalékos franczia járadék 76.85, 4½ százalékos franczia járadék 107.91, olasz járadék —.—, ottomán bank 671.25. Szilárd.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **Az uj bányatörvényjavaslat.** A kereskedelmi ministeriumban átdolgozott magyar bányatörvény tervezetének megvitatása czéljából az emlitett ministerium helyiségeiben tárgyalások fognak tartatni és ez ügyben az első ülés február 4-én délután 5 órakor lesz. Ennélfogva a földm.-, ipar- és keresk. miniszter az emlitett törvényjavaslat két-két példányának beküldésével felhivta a keresk. és iparkamarát, az orsz. iparegyesületet és a földtani társulatot, hogy kebelükből a szándékba vett tárgyalásokhoz egy-egy szakférfiut küldjenek ki. Az uj bányatörvényjavaslat 275. §-t tartalmaz és 18 fejezetre oszlik, melyek a következők: 1. Általános határozatok. 2. A kutatásról. 3. A felkérésről. 4. Az adományozásról. 5. Az engedélyekről. 6. A bányatulajdonról s a bányatulajdonból folyó jogokról és kötelességekről. 7. A bányavállalkozó és földbirtokos közt létező jogviszonyokról általában, különösen a bányászat szükségleteihez kivántató föld- és vizszerzésről és a károk megtéritéséről. 8. A bányászat és a nyilvános közlekedési eszközök közötti viszonyokról. 9. A közös bányamivelésről, különösen a bányatársulatokról. 10. A bán avállalkozóknak egymás közti viszonyairól. 11. A bányabirtokosoknak hivatalnokaikhoz és munkásaikhoz való viszonyáról. 12. A társpénztárakról. 13. A bányafelügyeleti és a bélyegilletékről. 14. A bányahatóságokról. 15. Az áthágásokról és büntetésekről. 16. A bányajogositványok elenyésztéről. 17. A bányák és azok tartozékára való jelzálogról és a kielégitési sorrendről, végrehajtás és csőd esetében. 18. Átmeneti határozatok és végre az indokolás.

⁂ **A budapest-zimonyi vasut** kisajátitási zármunkálatait a budapest-tapolyai, soroksár-szentlőrinczi és kis kőrös-kalocsai vonalrészekre a jogbiztosi osztály elkészitette s a központi kir. telekhivatalhoz hitelesités végett benyujtotta. A hitelesitési eljárás valószinüleg március hónap második felére fog elrendeltetni.

⁂ **Az első erdélyivasut** igazgatósága ma délelőtt ülést tartott, melyen az igazgatóság a kormánynyal a vasut államositása végett kötött szerződést és az ennek következtében szükségessé vált alapszabálymódositást mutatta be, mit az igazgatóság egyhangulag elfogadott. Freund vezérigazgató ezután önként kijelentette, hogy az ügyek tovább vezetése mellett a legközelebbi rendkivüli közgyülésig ujévtől kezdve a nyugdijjal megelégszik, mely nyilatkozatot a kormánynak az ülésen jelen volt képviselője köszönettel tudomásul vette. Laczkó alelnök és Freund vezérigazgató felhatalmaztattak, hogy a szerződést véglegesen aláirják. A rendkivüli közgyülés február 14-ére hivatik egybe s napirendjét a kormánynyal kötött szerződés és az alapszabályok módositása fogja képezni; a rendes közgyülésen pedig a mérleget fogják bemutatni s tisztviselőket választják meg. Miután Chotek Ottó gróf elnöknek és Laczkó Antal alelnöknek a kormánynyal való tárgyalások eredményes vezetése és befejezéseért köszönet szavaztatott, az ülés véget ért.

⁂ **Az uj földadó sorozati munkálatok** eredménye alapján kivetendő adókulcs megállapitása tárgyában a pénzügyminiszter a következő rendeletet bocsátotta ki: Az 1875. évi VII., az 1881. évi XL. és XLII. t.czikkek alapján végrehajtott általános uj földadó kataszteri munkálatokban eredményeztetett tiszta jövedelem, az egyéni felszólalások fentartásával az 1881. XL. t.cz. 8. §-a értelmében már megállapitva lévén, tudomásvétel és miheztartás végett értesitem czimet, hogy az utóbb idézett törvény 2-dik §-ában nyert felhatalmazás alapján, tekintettel az 1883. évi XLVI. törvényczikknek a földadót érintő rendelkezésére, az uj földadó kivetési kulcsot a tiszta jövedelemnek 17.1%-ában, a földtehermentesitési járulékot pedig annak 8.4%-ában s igy öszszesen 25.5%-ában állapitottam meg és megjegyzem, hogy a földtehermentesitési járulékot Horvát-Szlavonországra nézve is azért állapitottam meg a tiszta jövedelemnek 8.4%-ában, mert a tiszta jövedelemnek ezen %-a felel meg azon 812.265 frtnak, a mely a földtehermentesités czéljaira a Horvát-Szlavonországos kormánynak a m. kir. államkincstár által évenkint fizettetik.

⁂ **Magyar vasuti tervek**. A magyar törvényhozás elé legközelebb két törvényjavaslat kerül a vasutakról. Az egyik a közös hadügyministeriumtól való s a mosztar-metkovichi vasutra vonatkozik; a másik a munkács-stryi vasutra. Az előbbi pusztán helyi érdekü lesz s épitési költségei a közös aktivákból födözhetők; az utóbbinak épitési költsége 10 millió forinttal van felvéve. Az épités három év alatt fejeztetnék be, s a költségek mint a Fremdenblattnak Budapestről irják 4 évi részletben fizettetnének ki. A részletek még ismeretlenek.

⁂ **Az ujpesti kikötő ügye.** Több oldalról merült fel panasz az ujpesti kikötő elhagyott volta miatt, mely nem csak a közegészségügyet veszélyezteti, de az ipar- és kereskedelemre is hátrányos. A ministerium a bajon az által vélt segiteni, hogy tervbe vett egy ujonnan kiépitendő csatornát, mely az ujpesti országuttal párhuzamosan haladva, a gyárvizeket (körülbelül az ördögárok táján) levezetné a nagy Dunába, s e csatorna épitési költségeit, mintegy 109,000 frtot, Ujpest községe s a gyár- és telektulajdonosok nyakába akarja varrni. Ez ügyben tegnapelőtt a belügyministeriumban értekezletet tartottak *Prónay* József államtitkár elnöklete alatt, melyen a főváros részéről *Gerlóczy* alpolgármester, *Patrubány* t. főorvos és *Incze* főmérnök voltak jelen, Ujpest községét az erre felkért *Bossányi* László és *Bellaágh* Imre megyei t. főügyész képviselték; az érdekelt gyár és telektulajdonosok részint személyesen, részint képviselőik által vettek részt a tárgyaláson, az érdekelt koronauradalom részéről báró *Podmaniczky* Ármin igazgató jelent meg. Az ügyet *Fascho Moys* Sándor oszt. tanácsos terjesztette elő; bemutatta a költségvetést, hangsulyozván, hogy a csatorna Ujpest községe és az érdekelt tulajdonosok érdekében épittetik s igy annak költségei is ezek által lesznek viselendők. Ez ellen élesen kikeltek *Bossányi* László, *Henszlmann* Kálmán es *Toth* E. ügyvédek, kik a kormány ez eljárását törvénytelen erőszakoskodásnak állitották s kimutatták, hogy az ujpesti kikötőt nem az abba folyó gyár és csatornavizek teszik a közegészségügyre ártalmassá, hanem az a körülmény, hogy a kikötő már évek hosszu sora óta nem volt kikotorva. Hogy az értekezletnek mi lesz az eredménye, az érdekelt körök kiváncsian lesik.

⁂ **Szeszadó reform.** A szeszadó reformjára vonatkozó törvényjavaslat, mint a Fremdenblattnak Budapestről irják, már legközelebb kerül a képviselőház asztalára. A két kormány közt ez ügyre vonatkozólag létre jött megállapodások lényege következő: Azok a gazdaságok, melyek 45 hektoliter űrtartalmu edényekkel müködnek, valamint a 30 hektoliterekkel müködő szeszgyárak a termény adó alá esnek. Megengedtetik nekik azonban, hogy vagy az

eddigi átalányt fizessék, vagy pedig a terményadót. Az átalány adó aránylag felemeltetik és pedig ugy, hogy a 24 órai erjesztés megszoritása nélkül a 1 szttartalmu terményeknél az öt fok helyett 6½ alkohol százalék vétetik, mi által az adó 30 százalékkal emeltetnék. Ama vállalatok, mely az átalány fizetésére határozzák el magukat 25, 20 és 10 százalékos kedvezményben részesülnek. A mi a terményadó mellett a fogyasztási adó megtéritését és a kedvezményezést illeti, ugy e kérdések következőképp oldattak meg: A szesztermelés átlag 75 százalékkal számittatik s a gyáraknál 90—94 százalékra emeltetik. Minthogy tehát az adó 75 százalék után fizettetik, s a megtérités 90—94 fok után számittatik, mihez még 10 százalék csatoltatik, ugy a kiviteli praemium szintén biztositva van. Ama szeszégetők, kik naponkint 3 hektoliternél többet nem készitenek, a 75 százalékos adón kivül a 20 százalékos engedményben is részt vesznek; azok ellenben, kik naponkint 4½ hektoliternél többet készitenek 10 százalékos adóengedményben részesülnek.

⁂ **A tiszavölgyi társulat** központi bizottsága gróf *Károlyi* Sándor elnöklete alatt e hó 8-án ülést tartott. A mult gyülés jegyzőkönyve felolvasásának kapcsán jelentetett, hogy *Keszlerffy* János közp. bizottsági tag az utolsó közp. bizottsági ülésen tett azon inditványát, hogy az uj kataszteri birtok iv minden birtokosnak hivatalból adassék ki, a közgyülésen azon okból nem terjesztette elő, mert ezen részletes kérdés felvetésével a közgyülés tanácskozását hátráltatni nem kivánta. *Fejér* Miklós oszt. tanácsos megjegyzi különben, hogy bármily méltányos is e kérelem, annak teljesitése a munkálatok előhaladásánál fogva most már lehetetlen; azonban mindenki levélileg lesz figyelmeztetve a reklamáczió megtételére és a reklamáczionális határidő hatvan napot fog tenni. — Ezután jelentés tétetett a közgyülés által e czélra választott küldöttségnek a közm. és közlek. miniszter ur, nemkülönben a pénzügyminiszter urnál történt tisztelgésről; ezzel kapcsolatban bejelentetett, hogy a közgyülés kérelmei irásban is beadattak, s hogy a küldöttség eljárásáról szóló jegyzőkönyvben felvett tárgyakon kivül a pénzügyminiszter urhoz beadott kérvények egyikében azon kérés is előterjesztetett, hogy a megyei, illetőleg községi adó azon többlete, mely az uj kataszter szerinti adókivetés életbeléptetésével az állam által, a társulatoknak kumulative visszatéritendő, állami adó és földtehermentesitési járulékra esik, — az illető társulatoknak cumulative szolgáltassék ki; az illetékszabási hivatalok részére pedig oly utasitás kiadása kéreimeztetett, mely szerint mindazon esetekben, a melyekben az ingatlanok értékének kiszámitása a földadó és földtehermentesitési járulék alapján történik: az 1881. XLII. t. cz. 7. §., illetőleg 15. §-ban foglalt rendelkezésnek megfelelőleg azon adórész, mely az állam által cumulative megtéritendő adóösszegből a kérdéses területre esik, levonásba hozassék.

Fejér Miklós oszt. tanácsosnak ezen kérelem teljesitése ellen elvi kifogása nincs; az illetékszabás kérdésében azt hiszi, hogy a kormány válasza teljesen kielégitő lesz; de a megyei és községi adó-többlet kiszámitása és megtéritése már sokkal nehézkesebb s erre eddig nem sikerült gyakorlatilag keresztülvihető módozatot találni. Már pedig a belügyminiszterium, mely e tárgyban első sorban kompetens nyilatkozni, csak oly módozathoz adja beleegyezését, a mely oly egyszerü, hogy az illető megyék illetve községek aránytalan megterheltetésével nem jár. Megjegyzi különben, hogy ha ily módozatot találni nem is sikerülne, némi kárpótlásul szolgálhat az, hogy az ált. jövedelmi pótadó visszatéritésénél olyan pótadó is térittetik vissza, mely a betáblázott kamatokat tekintve, az illető érdekeltek által nem is fizettetett.

Br. *Lipthay* Béla a községi törvényekből indulva ki, azt tartja, hogy lehetséges lesz a községi adótöbblet visszatéritésére is megfelelő módozatot találni.

Keszlerffy János nem tartaná helyesnek ezen kérdés megoldása elől kitérni. A községi adótöbbletet vissza nem teriteni, nyilvánvaló igazságtalanság lenne s ezért ebből szabályt nem lehet csinálni. Ha talán nehéz a megtéritést a folyó adóévben eszközölni, halasztassék az a jövő évre, de tartozatlan fizetés senkitől se követeltessék. Végül megjegyzi az ált. jöved. pótadóra s a betáblázott kamatokra vonatkozó felszólalást illetőleg, hogy ebben különös kedvezményt annál kevésbé lát, mert a 25 milliónyi kölcsön kamatai sem vétetnek az ált. jöved. pótadónál számitásba.

Darányi Ignácz ugy látja, hogy a keresett módozat ezen vita keretében megállapitható nem lesz, ennélfogva inditványozza, hogy a kataszteri albizottság utasittassék, miszerint e tárgyban a jövő ülésnek előterjesztést tegyen. Ezen inditvány elfogadtatván, a kataszteri bizottság e részben jelentés tételre utasittatott.

Gr. *Károlyi* Sándor elnök felhivja a figyelmet a 25 millió frtot meghaladó szükséglet fedezetére. Igaz, hogy a pénzviszonyok ezen fedezet biztositására nem a legalkalmabak, de arról minden esetben gondoskodni kell, hogy a folyamatba tett munkálatok fennakadást ne szenvedjenek, névszerint oly társulatoknál, melyek kölcsönügye már a hetes bizottságon keresztül ment, a minők pl. a Nyirviz szabályozó beregi stb. társulatok.

Majláth József kiemeli azon visszásságokat, melyek bekövetkeznének akkor, ha pl. a Nyirviz szabályozó társulatnak feltételesen megszavazott összegek annak idején folyóvá nem tétetnének.

Dániel Ernő kiemeli, hogy hasonló helyzetben más társulatok is lehetnek. A pénzviszonyok az utolsó héten annyira javultak, illetőleg a pénz annyira megszaporodott, hogy vannak intézetek, melyek az eddiginél jutányosabb feltételek alatt s uj czimletek kibocsátása nélkül hajlandók volnának kölcsönt adni.

Keszlerffy J. annak megbirálását, hogy a pénz beszerzésre, mely időpont a legalkalmasabb, a pénzügyminiszternek kivánja fenntartani, ki ez irányban minden esetre a legilletékesebb.

Rapaics Radó osztálytanácsos felvilágositásul megjegyzi, hogy a Nyir-viz szabályzó-társulat a kölcsön első részét megkapta, a második rész iránti kérvény pedig még nem adatott be a közlekedési miniszteriumnál; a beregi társulatot illetőleg ugy tudja, hogy annak a már folyóvá tett összegen kivül 300,000 frtra lesz szüksége. A vita befejeztével elnöklő gróf inditványához képest kimondatott, hogy a 25 millió frtot meghaladó szükséglet beszerzésének időpontja tekintetében a bizottság a pénzügyminiszter ur elhatározásának praejudikálni nem kiván; azonban ismételten figyelmébe ajánlja a pénzügyminiszter urnak azon társulatok helyzetét, melyek pénz hiányában munkaikkal fennakadnának s melyek kölcsöne esetleg a hetes bizottság által föltételesen bár, de meg is szavaztatott.

Gr. *Károlyi* Sándor elnök fölveti a maximális megterheltetés kérdését; a tiszai törvényjavaslat obligatorius mentesitést vett föl rendelkezései közé; obligatorius mentesitést pedig — garancziák nélkül jogállamban megállapitani lehetetlen. Hogy a maximális megterheltetés kérdése nem halad előre: azt annak tulajdonitja, hogy az eszme konkrét alakot nem nyert és semmi szövegezés sem állott rendelkezésre; ennélfogva felkérte Darányi Ignácz előadót, hogy a tanácskozás tárgyául egy szövegezett javaslatot tegyen.

Darányi Ignácz megjegyzi, hogy sikert ez ügyben csak ugy remélhetni, ha nemcsak a Tiszavölgy, hanem az állam érdeke is egyenlő méltatásban részesül, ezen elv által vezettetett tehát javaslata szerkesztésénél, mely következőleg hangzik: 1. Ha valamely a Tisza vagy mellékfolyói mentén hatósági engedélylyel létesült ármentesitő vagy vizszabályozó társulat, melynek *müszaki ártérfejlesztése és osztályozása* be van fejezve, olyan helyzetbe jut, hogy az ármentesités folytán előállott *értéknövekedésből*, illetőleg *nagyobb biztonságból* származó jövedelmi többlet kisebb, mint a társulatot terhelő kölcsönök évi részlete s az évi fentartási költség, — az ily társulat, ennek megállapitása végett az 1880. XX. t.-cz. 13. §-a mintájára alakitott hetes bizottsághoz folyamodhatik, s a mennyiben a hetes bizottság a kérelmet alaposnak találja, a társulat mindaddig állami kezelés alá vétetik, mig a társulat vagyona helyzetében az egyensuly helyre nem áll. Az állam. kezelés ideje alatt az 1881. LII. t.-cz. 7. §. 4-ik bekezdésének mintájára az érdekeltek köréből *véleményező bizottság* alakittatik.

2. Mihelyt azonban a hetes bizottság előtt akár maga az illető társulat, illetőleg a fent körülirt véleményező bizottság, akár a kormány által kimutattatik, hogy a társulat helyzete változott, s az értéknövekedésből, illetőleg nagyobb biztonságból származó többjövedelemben a társulatot terhelő kölcsönök évi részlete és a fentartási költség fedezetét találja: — *a társulat önkormányzatát* visszanyeri.

3. Minden társulat állami kezelés alá vételével egidejüleg számszerüleg megállapittatik a hetes bizottság által azon évi teher mennyisége is, melyet a társulat, mindaddig mig helyzete nem változik (lásd 2. pont) az 1. pontban felállitott elv sérelme nélkül elviselhet. Az ezt meghaladó szükséglet az állam által fedeztetik, s a közmunka és közlekedési miniszterium költségvetésébe évenként felvétetik.

4. Oly társulat kérvénye, melynél az *évi kumulativ megtérités összege kisebb*, mint a társulati ártér által fizetett állami törzadó, földtehermentesitési járulék és ált. jöved. pótadó, a hetes bizottság által érdemleges tárgyalás nélkül visszautasitandó.

Gróf *Desewffy* Aurél fontosabbnak tartja Darányi javaslatát, semhogy a felett azonnal érdemleg vitatkozni lehetne; megjegyzi azonban előre is, hogy az 1. pont végén a javaslatba fölvett véleményező bizottság jogait és hatáskörét bővebben ohajtaná körülirатni, mert a Maros-Körös-Tisza közti terület mentesitési viszonyai mutatják, hogy ily véleményező bizottságnak a törvénybe való fölvétele megfelelő körülirás nélkül inkább akadémikus értékkel bir.

Dániel Ernő e javaslatot tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz kivánja utasitani, minek folytán a pénzügyi bizottság felhivatott, hogy e javaslatot tárgyalván: véleményét a következő közp. bizottsági ülésnek terjeszsze elő, elnöklő gróf pedig felhatalmaztatott, hogy a közp. bizottságot a szükséghez képest ezen ügy tárgyalása végett időn kivül is egybe hivhassa.

Bemutattatott a pénzügyminiszter ur leirata, melyszerint a tartalékalapot illető 6 százalék a Körös-Maros-Tisza közti területre kiadott összegek után is le fog vonatni.

Szluha Ágost előbb azon kérdést véli elintézendőnek, a melyre a törvény utal is, hogy e költségekből mennyit viselend az állam.

Rapaics Radó megjegyzi, hogy az 1881: LII. tvcz. alapján először 2 millió, eddig pedig összesen 4 millió szavaztatott meg. A tényleges kiadás azonban már 6.300,000 frtot tesz s 8 millióra fel fog menni; a kormány egyébként e részben jelentését a képviselőháznak legközelebb megteendi.

Darányi Ignácz feleleviniti a Károlyi Sándor gróf által sürgetett vizi biztosi intézményt; ha ezen intézmény azonnal nem is léptethető életbe, gondoskodni kell módokról, hogy az alispánok rendszerinti elfoglaltatását tekintve, mindig legyenek hozzáértő egyének, kik a belvizi, osztályozási stb. ügyeket az alispánok helyett gyorsan elintézzék. Az élet e részben már segitett is magán. Torontál és Temesmegye ily ügyek intézésére helyettes alispánokat választottak; kivánatos volna, hogy ezen példát más megyék is kövessék, melyek vizek mentén fekszenek.

Rapaics Radó oszt. tanácsos és gr. *Károlyi* Sándor elnök pártoló felszólalásai után a belügyminiszter ur felkéretni határoztatott, hogy az illető megyei törvényhatóságokat ezen a viz-ügyek gyorsabb elintézésére hasznosnak bizonyult eljárási módozatot követés végett ajánlani méltóztassék.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Az orsz. kiállitási bizottság** épitési albizottsága — a mint értesülünk — elhatározta, hogy az iparpalota teljesen átdolgozott, a különböző igényekhez és követelményekhez alkalmazott tervét, mely «Haladjunk» jeligével *Holzspach A. és fiai* által nyujtatott be és a második dijat nyerte, fogja a nagy épitési bizottságnak a kivitelre ajánlani. Ezen terv szerint a főépület szilárdan, kőből és vasból fog épittetni és jövőre is fentartatik. A többi épitmények kivitelével az első dijakkal kitüntetetteket szándékozzák megbizni.

= **A zürichi országos kiállitásról** szerkesztett jelentését *Posner* Károly Lajos ur beküldötte volt az ügy iránt érdeklődő szakköröknek és több magas állásu személynek is. — Ezek közül *Károly* Lajos föherczeg ma igen hizelgő levélben fejezte ki elismerését a jelentést tevőnek. Hasonló levelet kapott Posner *Jobst* urtól, a württembergi központi iparintézet igazgatójától, a svájczi kiállitás volt elnökségétől és több kiváló szakférfiaktól is.

= **A reáliskolák és gimnáziumok** az országos kiállitáson. Az országos középiskolai tanáregylet tagjait *Szász* Károly miniszteri tanácsos és dr. *Klamarik* János főigazgató, mint a közoktatásügyi orsz. szakbizottság által a reáliskolai illetve gimnáziumi résznek rendezésével megbizottak, közelébb értekezletre hivták egybe, hogy a kiállitás részletei felett tanácskozzanak. Az értekezlet hosszabb és beható eszmecsere után abban állapodott meg, hogy a kiállitás reáliskolai és gimnáziumi részének szervezésénél különös gond forditandó: a hazánkban készült tanszerekre és iskolai butorokra; az egyes tanárok találmányaira, ugyszintén az egyes intézetekben a tanitásnál külön használatban levő sajátságos tanszerekre; a használatban levő és a miniszteriumtól engedélyezett tankönyvekre; nehány vidéki és fővárosi intézetből a tanmenetet feltüntető iskolai rajzokra s irásbeli gyakorlatokra; az ország összes tanintézeteinek «programm»-jaira; a tanári egyesületek és egyes tanárok irodalmi termékeire s végül a tanügy fejlődését feltüntető intézkedések, rendeletek, tantervek és irodalom összeállitására. Ezeken kivül ajánlotta az értekezlet, hogy a kiállitás tartama alatt a budai főgimnázium és a most épülő V. kerületi reáliskola nyitva álljanak, hogy az érdeklődők egy-egy mintaintézet teljes berendezését megtekinthessék.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Latzko Adolf** felfolyamodását a csőd elrendelő végzés ellen 1697 szám alatt ma adta be a budapesti keresk. és váltótszékhez.

** **Kiviteli kereskedelmünk Spanyolországba.** A barcellonai konzul jelentése: Az a kelendőség, melyre az osztrák-magyar finomitott czukor és szesz Valenciában talált, mindenesetre az itteni forgalom élénkülésének és felvirágzásának jele, melylyel karöltve jár e kerület najózási forgalmának emelkedése. A czukrot illetőleg a verseny a hamburgi olcsó dijtételek következtében nagyon meg van nehezitve. Valencia piaczán — az ottani alkonzul értesitése szerint — Linzer Károly és fia budapesti czég megkedveltette magát. A rövid ideig tartott valenciai mezőgazdasági kiállitáson a fentebbi czég által izlésesen berendezett pavillon mindenki figyelmét magára vonta. Ép ugy érdemel dicséretet az «Adria» magyar gőzhajózási társaság, a mely eddig 4 gőzöst küldött Valenciába; ugyane társaság hajói ujabban Taragona és Alicante kikötőket is érintik s mindkét helyre jelentékeny mennyiségü szeszt szállitanak, a mi által kivitelünk emelésében érdemeket szerez magának.

** **Fizetésképtelenség.** *Kern Ignácz és társa* mátészalkai czeg fizetéseit megszüntette. A passzivák 200,000 frtra rugnak; a budapesti piacz 60,000 frtig van érdekelve.

** **Az Anker** élet és járadék-biztositó társaságnál 1883. november hóban 487 bevallás nyujtatott be 967,986 forint biztositandó összeggel és kiállittatott 432 kötvény 812,645 frt összegben. 1883. január hó 1-étől 5940 bevallás történt 12.963,631 frttal, holott a mult évben 5116 kötvény állittatott ki 10.042,309 frt összegben. — Bevétel volt mult hóban 105,140 frt dijakban és 140,240 frt betétekben. — A tizenegy havi időszakban 1883. január 1-től a bevétel dijakban és betétekben együtt 2.895,681 frt volt. Halálesetekért ez évben kifizettetett 632,046 frt, a társaság fennállása óta 12.075,545 frt. A biztositási állomány 1882. decz. 31-én 128.745,447 frt biztositott, 42,740 frt évi járadék és 31.340,680 frt kezességi összeg volt.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Január 10. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma csendes irányt követett. A kinálat mérsékelt volt, a vételkedv korlátolt és mégis mintegy 14,000 mm. adatott el teljesen változatlan árakon. — Egyéb gabonanemek csekély forgalom mellett ugy árban mint irányban teljesen változatlanok. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki* 200 mm. 78 k. 10 frt 500 mm. 77.5 k., 9.95 frt, 100 mm. 77 5 k. 9.90 frt, 1900 mm. 77 k. 9.90 frt és 100 mm. 77 k. 9.82½ frt, mind három hóra.

Pestvidéki 300 mm. 78.6 k. és 300 mm. 77.5 k. 9.90 frt, mindkettő három hóra.

Perjamosi 3500 mm. 77.5 k 9.90 frt, három hóra.

Fehérmegyei 500 mm. 76 k. 8.70 frt három hóra.

Bánsági 1100 mm. 75 k. 9.62½ frt és 500 mm. 75 k. 9.75 frt, mindkettő három hóra.

Bácskai 100 mm. 74.5 k. 9.00 frt, három hóra.

Felsötiszavidéki 1500 mm. 79 k. 9.95 frt, három hóra.

Aradi 100 mm. 77 k. 9.75 frt, három hóra.

Északmagyarországi 100 mm. 78 k. 9.75 frt és 200 mm. 76·4 k. 9.65 frt, mindkettő három hóra.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól		frtig
Buza	ó, bánsági	76—80 k/g	—.—	»	—.—
—	» tiszavidéki	76—80 k/g	9.60	»	10.05
—	» pestvidéki	76—80 k/g	9.50	»	10.—
—	» fehérmegyei	76—80 k/g	9.50	»	10.—
—	» bácskai	76—80 k/g	—.—	»	—.—
—	» északmagyarországi	76—80 k/g	9.25	»	9.65
Rozs	ó,	70—72 k/g	7.70	»	8.—
Árpa	» takarmány	60—62 k/g	7.15	»	7.40
—	» égetni való	62—64 k/g	7.60	»	8.80
—	» sörfőzdei	64—66 k/g	9 —	»	10.30
Zab	»	37—40 k/g	6.85	»	7 20
Tengeri	ó, bánsági	75 k/g	6.75	»	6.80
—	» másnemü	73 k/g	6.70	»	6.75
Köles		— k/g	—.—	»	—.—
Repcze	uj, káposzta	— k/g	6.90	»	7.30
—	» bánsági	— k/g	—.—	»	—.—

Határidőüzlet mérsékelt forgalom mellett lanyha irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra mintegy 20.000 mm. 9.56, 9.55, 9.54, 9.53, 9.52, 9.53, 9.54 és 9.53 frtjával.

Szokványbuza őszre 1000 mm. 10.14 frt, 1000 mm. 10.15 frt.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén lanyha irány mellett mérsékelt volt a forgalom. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 20000 mm. 9.53, 9.54, 9.53 és 9.54 frtjával.

B.-tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.68 és 6.67 frtjával.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	9.53	—	9.55—
Szokványbuza őszre	»	10.15	—	10.17—
Bánsági tengeri május—juniusra	»	6.67	—	6.69—
Szokványzab tavaszra	»	7.04	—	7.06—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom mérsékelt, az irány lanyha volt. Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 20,000 mm. 9.54. 9.53, 9.52, 9.53, 9.54, 9.53 és 9.52 frtjával.

Szokványbuza őszre 2000 mm. 10.12 frt, 1000 mm. 10.13 frt.

B.-tengeri május—juniusra 1000 mm, 6.68 frt.

Esti forgalom.

Az esti tőzsde lanyha irány mellett üzlettelen volt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	9.59	—	9.52—
Szokványbuza őszre	»	10.10	—	10.13—
B.-tengeri május—juniusra	»	6.66	—	6.68—
Szokványzab tavaszra	»	7.04	—	7.06—
Kaposzta-repcze aug.—szept.-re	»	14.3/8	—	14.½—

Terménytőzsde.

Terményekben tartósan vontatott az üzletmenet; jelentékenyebb kötés nem jött létre.

Értéktőzsde.

Minthogy a párisi boulevard-jegyzések ki nem elégitettek, s minthogy a helyi üzérkedés nagyobbmérvü realizálásokat foganatositott, a tegnap beállt reákczió ma még nagyobb mérveket öltött, minek következtében ugy a hitelrészvények mint a járadékok árfolyama jelentékenyen esett. Az utótőzsde kezdetben szintén lanyha volt, de később kedvezőbb párisi jelentésekre szilárdult. Az esti tőzsdén pedig ugyancsak jóval magasabb párisi jegyzésekre jelentékeny javulás állt be.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén nyomott hangulat mellett osztrák hitelrészvény 304.70—305.30 közt ingadozván, maradt 304.70 pénz, magyar hitelbank 302—303, magyar 4 százalékos aranyjáradék 88.90-en, magyar papirjáradék 86.50-től 86.52½-ig, Schlick-féle vasöntöde 263-on köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 304.70—304.80.

Déli tőzsde.

Alacsonyabb berlini jegyzések következtében a déli tőzsdén ujabb hanyatlás állt be; helyi értékek azonban szilárd irányt követtek. Osztrák hitelrészvény 303.10—303.80 közt ingadozván, maradt 303.10 pénz, magyar hitelbank maradt 301.50pénz, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 88.50-en, budapesti bankegyesület 107.50-en, első magyar iparbank 106.50-en, budapesti iparbank 18—16.50-ig köttettek. Befektetési értékek közül köttettek: Magyar 4%-os aranyjáradék 88.75-től 88.85-ig, magyar papirjáradék 86.37½-től 86.45-ig. magyar vasuti kölcsön 139.75-ön. Más értékek közül forgalomba jöttek: Alföldi vasut 169.75-ön, Pannonia viszontbiztositó intézet 725-ön, Franklin-társulat 156.50-től 157-ig, Ganz.féle vasöntöde 875-ig, Schlick-féle vasöntöde 265-ig. Valuták és váltók szilárdabbak. 20 frankos arany 9.58½-en köttetett.

1 óra 30 perczkor zárultak: Osztrák hitelrészvény 303.10—303.20, magyar hitelbank 301.50—302, magyar 4 százalékos aranyjáradék 88.80—88.82½, magyar papirjáradék 86.40—86.42½.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 4—5 frt; nyolcz napra 12—13 frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsde kezdetén lanyha, később szilárdabb irány uralkodott. Osztrák hitelrészvény 302.40—304 közt ingadozván, maradt 303.60 pénz, magyar hitelbank 300.25-től 302-ig, magy. 4 százalékos aranyjáradék 88.70—88.82½ közt ingadozott, magyar papirjáradék 86.30—86.37½.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 303.60—303.70, magyar 4 százalékos aranyjáradék 88.80—88.65.

Esti tőzsde.

Jelentékenyen magasabb párisi jelentésekre beállt ujabb javulás mellett osztrák hitelrészvény 303.60—304.75 közt ingadozván, maradt 304.50 pénz, magyar 4 százalékos aranyjáradék 88.90-en köttetvén, maradt 88.50 pénz, magyar papirjáradék maradt 86.42½ pénz, magyar hitelbank 303.25-ön köttetett.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 304.50—304.60, magyar 4 százalékos aranyjáradék 88.85—88.90, magyar papirjáradék 86.42½—86.45.

Felszámitolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	—.—	Osztrák hitelintézet	—	303.—
» 5% papirjáradék	—.—	Angol-osztrák bank	—	—.—
» általános hitelb.	—.—	«Union» bank	—	—.—
» pénzv.éslesz.bank	—.—	Állami vasut	—	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Déli vasut	—	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—			

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, január. 10. Az üzlet csöndes. — Magyar urasági, öreg nehéz 45—46 forint, fiatal nehéz 48—48½ forint, fiatal közép 48 -— forint, könnyü —.— forint. — Szedett nehéz 46—46½, közép 44½—45 forint, könnyü 42—43 forint. Romániai átmeneti, bakonyi nehéz 48—49 forint, átmeneti közép 46—47 forint, átmeneti könnyü 43—45 forint, eredeti nehéz —.——, átmeneti, közép —— frt átmen. — Szerbiai nehéz 48—49, közép 46—47 forint, könnyü 44—45 frt. Hizó 1 éves élősulyban 4% ———, hizó két éves élősulyban 4% ———. Két éves hizó a vasutról mázsálva ———. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilos és 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el, vevőnek pánonkint 3 aranyban vám fejében megtérittettek,

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, jan. 10. (Az «Egyetértés» távirata.) Az arbitrage eladásaira, a melyre ösztönzésül a berlini bágyadt jegyzések szolgáltak, a mai előtőzsdén a hangulat kedvezőtlenné vált és az árfolyamok lassan bár, de egyre hanyatlottak. A forgalom szükkörü maradt és élettelen; a koulissza értékek irányzata határozatlan volt, mig a sorompó értékeinek irányzata szilárd maradt. Tramway részvények gyengültebbek. Valuták merevek. Az utólagos elhelyezés négyszázalékos report mellett történt; kezdetben minden érték hiányzott és kölcsönpénzt igényeltek.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 304.70, *magyar hitelbank* 302.50, angol-osztrák bank 114.90, unionbank 112.80, bankegyesület 108.10, osztrák tartományi bank 117, osztrák-magyar államvaspálya 325.50, déli vasut 146, elbavölgyi vasut 205.25, tramvay 216.90, májusi járadék 79.37, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 88.92, husz frankos arany 9.59½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde bágyadt magatartással indult. Az üzérkedés állandóan tartózkodó, mérsékelten realizál, azért az üzlet csendes és a legszükebb körben mozog. A berlini tőzsde szintén nyugodt. A sorompónál kevés adás-vevés történik gyengültebb árfolyamok mellett. Váltók, valuták megdrágultak. Zárlat bágyadt.

2 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 302.90, *magyar hitelbank* 301.—, angol-osztrák bank 115.25, unio-bank 112.50, bankegyesület 107.75, osztrák-magyar államvaspálya 324.50, Károly-Lajos vasut 296.25, gőzhajózási részvények 565, Lloyd részvények 621, elbavölgyi vasut 205.—, tramvay 217.80, déli vasut 145.20, májusi járadék 79.35, osztrák aranyjáradék 99.90, *magyar 4%-os aranyjáradék* 88.85, husz frankos arany 9.60½, birodalmi márka 59.35. Realizálások történtek.

Bécs, jan. 10. (*Magyar értékek hivatalos zárlata.*) Magyar földtehermentesitési kötvények 100.—, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 99.50. 5½% magyar földh. int. záloglevél 100.25. Erdélyi vasut 169 50. Magyar keleti vasut 97.80. Magyar sorsjegy 112.50. Szőlődézsma váltsági kötvények 97.50. 6% aranyjáradék 121.—. Tiszavölgyi sorsjegyek 111.25. Magyar 4%-os aranyjáradék 88.85 Magyar vasuti kölcsön 139.50. Magyar hitelbank 301.50. Alföldi vasut 170.—. Magyar északkeli vasut 152.—, Keleti vasuti elsőbbség 91.70. Tiszav. vasut-részvény 248.75 Magy. lesz. és váltób. részv. 88.—. Kassa-oderbergi vasut 146.—. Magyar papirjáradék 86.40.

Bécs, jan. 10. (*Osztrák értékek hivatalos zárlata.*) Osztrák hitelrészvény 302.90. Déli vasut 145.20. 4%-os aranyjáradék 99.90. Váltó Londonra 121.10. Károly-Lajos vasut —.—. 1864-es sorsj. 168.75. 1860-as sorsjegy 136.40, 4·2%-os ezüstjáradék 80.20. Török sorsjegy 20.70, Angol-osztrák bank 115.—. Államvasut 324.30. Napoleondor 9.60, 4·2%-os papirjáradék 79.38. Hitelsorsjegy 170.50. Váltó német bankhelyekre 59 30. Császz. kir. arany 5.70. Osztrák-magyar bank 844.—. Nyomott.

Esti tőzsde.

Bécs, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde meglehetősen szilárdan nyilt meg és jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 304.40, angol-osztrák bank 115, unionbank 112.50, bankegyesület 107.75, osztrák tartományi bank 116.25, tramway 217.70, osztrák-magyar államvasut 324.50, déli vasut 145.40, elbavölgyi vasut 203.75, *magyar 4%-os aranyjáradék* 88.92½.

Öt órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 303.80, *magyar hitelbank* 301.50, angol-osztrák bank 115.25, unio bank 112.75, bankegyesület 107.80, osztrák tartományi bank 116, tramway 217.60, osztrák-magyar államvasut 324.80, Károly-Lajos vasut 296.50, déli vasut 146.30, elbavölgyi vasut 204, alpesi bányatársaság 68.30, májusi járadék 79.35, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 88.95, husz frankos arany 9.60, német birodalmi márka 59.35. Szilárd.

Az esti tőzsde **zárlata után:** jegyez osztrák hitelrészvény 304 után 304.20, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 89.02½.

Bécs, jan. 10. (*Esti tőzsde.*) Osztr. hitelrészvény 304.90, Osztrák államv. részv. 324.60, Unio bank —.—, 1860. sorsjegy —.—. Angol-osztr. bank-részv. 115.50, 20 frankos 9.60, Déli vasut-részvény 145.30, Magyar hitelb. részvény 304.50. 1864. sorsjegy —.—, 4%-os m. aranyjáradék 89.—. Szilárd.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Osztrák hitelrészvény holnapra 4½—5½ forint, nyolcz napra 11—12 frt, egy hóra 20—21 forint, három hóra 32—34 frt. Egyéb változatlan.

Magánkamatláb: Első helyi váltóra 3½—3¾ százalék, távolabbi látra és domiczil váltóra 4—4¼ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A lanyhaság ma tovább terjedt és a buzahatáridők árfolyamai megint gyengültek. *Buza* tavaszra 9.97 frton indult és 9.90 frtig hagyatott, azután ismét 9.94 frtjával fizették és marad 9.90 frt áru; május—juniusra 10.12 frttól 10.07 frtig, őszre 10.47 frttól 10.40 frtig köttetett és marad mind e legalacsonyabb jegyzéseken kinálva. *Rozs* tavaszra 8.25 frtjával volt vásárolható; *zab* tavaszra 7.45 frt pénz és áru. *Tengeri* május—juniusra 7.09—7.06 frton csak gyenge forgalmat ért el.

Hivatalosan jegyeznek: *Buza*, januárra 9.70—9.75 frt, tavaszra 9.90—9.95 frt, május—juniusra 10.07—10.12, őszre 10.40—10.45; *rozs* magyar kész áru 8.20—8.70, tavaszra 8.20—8.25, május—juniusra 8.25—8.30, őszre 8.20—8.25; *tengeri* kész áru 6.80—6.90, május—juniusra 7.05—7.10, junius—juliusra 7.10—7.15, *zab* magyar kereskedelmi áru 7.20—7.70, tavaszra 7.43—7.48, május—juniusra 7.50—7.55.

Szesz, a vevők tartózkodása mellett jegyez készáru 31 frt.

Délután zárulnak: *Buza* tavaszra 9.92, május—juniusra 10.10, mindkettő pénz és áru; őszre 10.40—10.42, *rozs* tavaszra 8.25—8.27, *zab* tavaszra 7.43—7.45, *tengeri* május—juniusra 7.07—7.09. Az üzlet kevéssé élénk, a hangulat valamivel csendesebb.

Kész áru forgalma pang; az irány határozottan lanyha.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Trieszt, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Bágyadt. Váltó Londonra 121.05, olasz piaczokra 48, husz frankos arany 9.59½, májusi járadék 79.35, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 88.90, osztrák hitelrészvény 303.50, olasz járadék 90.31, olasz bankjegy 48.05.

Berlin, jan. 10. A gyengült irányzat, a bágyadt külföldi árfolyamok és tetemesb eladások következtében a járadékpapirok és bankrészvények árfolyamai hanyatlottak. Vasuti és elhelyezési papirok, nevezetesen elsőbbségi kötvények szilárdak. Kamatláb 2⅞%.

Berlin, jan. 10. (Utótőzsde.) 4,2% papirjáradék —.—, 4.2% ezüst-járadék —.—. 6% magy. aranyjáradék —.—, 5% magyar papirjáradék —.—. 5% keleti vasut elsőbbs. kötv. —.—. Magy. hitelrészvény —.—. déli vasut részvény 247.—, kassa-oderbergi v.-részv. —.—, orosz bankjegyek —.—, II. kibocs. kel. kölcsön —.—. M. jelzál. hitelb.-részv. —.—, magyar országos bankrészv. —.—, 5% osztr. papirjáradék —.—, ultimo aranyjáradék —.—, 4% magyar aranyjáradék —.—, magyar kel. vas. kötv. —.—, hitelrészvény 524.—, osztrák államvasut részvény 548.50, Károly-Lajos vasut részv. 125.10, román vasut részvény —.—, bécsi váltóár —.—, 4% osztr. aranyjáradék —.—, magyar leszámitoló és váltóbank részv. —.—. Gyönge.

Frankfurt, jan. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Zárlat gyengültebb. Osztrák hitelrészvény 261.12, osztrák-magyar államvaspálya 272.87, osztrák déli vasut 122, Károly-Lajos vasut 251, váltó Bécsre 168.50, Londonra 20.382, Párisra 80.95. Kamatláb 3%.

Frankfurt, jan. 10. (*Esti tőzsde.*) Papirjár. —.—, ezüst járadék —.—, 4% osztrák aranyjár. —.—, Osztr. hitelrészv. 262.25, osztrák államvasut 273.12, déli vasut részv. 121.87, magyar galicziai vasut —.—, váltóár Bécsre —.— magyar leszámitoló- és váltóbank —.—, osztrák járadék —.—. Magyar orsz. bankrészv. —.— 5% osztr. papirjár. —.—, 4% magy. aranyjár. 75.—, 5% magyar papirjáradék —.—, osztrák-magyar bankrészvény —.—, Károly-Lajos vasut 250.25, Erzsébet nyugati vasut —.— 4½ százalékos földhitel záloglevél —.—. Szilárd.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy afenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá medió- és ultimó-árfolyamok hoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 59 frt 20 kr. 100 frk vista = 47 95 kr.

Január hó 10		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. é
PARIS.				
*Franczia 3%-os járadék		76.75	——	——
* « 4½%-os «		106.97	——	——
Osztrák-magyar államvasut	M	676.—	323.72	+ 3·36
Osztrák déli vasut	M	317.—	149.91	+ 0.48
*Osztrák földhitel-részv.-társaság		—.—	——	——
*Franczia törleszthető járadék		77.95	——	——
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	——	——	——
Osztrák 4%-os aranyjáradék	M	——	——	——
Magyar vasuti kölcsön	U	——	——	——
Magyar jelzáloghitelbank	K	——	——	——
Bécsi unióbank	K	——	——	——
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	74.63	89.13	——
Magyar 5%-os papirjáradék	U	——	——	——
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	——	——	——
Magyar országos bank	K	——	——	——
BERLIN				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	66.70	79.32	——
« 5 %-os «	K	—.—	—.—	——
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	67.70	80.17	+ 0.11
« 4 %-os aranyjáradék	K	84.70	100.48	——
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.50	121.44	+ 0.11
» 4%-os «	U	75.10	88.99	— 0.11
« 5%-os papirjáradék	U	73.—	86.61	— 0.22
« keleti vasuti kötvények	K	78.20	92.60	+ 0.22
Keleti v. 5%-os elsőbbs. kötv.	K	98.20	116.30	+ 0.62
Osztrák hitelrészvény	U	524.—	302.16	— 2.36
Magyar hitelbank	U	——	——	——
Osztrák-magyar államvasut	U	547.—	323.76	— 3.56
Osztrák déli vasut	U	247.—	146.02	— 0.59
Károly-Lajos vasut	U	125.40	296.85	— 1.65
Kassa-oderbergi vasut	K	61.20	144.97	+ 0.48
*Román vasuti részv.		——	——	——
Orosz bankjegy		197.70	117.04	— 0.12
Váltó bécsi piaczra		168.30	59.38	+ 0.04
*Keleti kölcsön II. kib.		56 20	—.—	——
Magyar jelzáloghitelbank	K	——	——	——
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	——	——	——
Magyar országos bank	K	——	——	——
FRANKFURT.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	66.88	79 51	— 0.06
« 5 %-os «	K	79.25	94.16	——
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	67.63	80.09	——
« 4 %-os aranyjáradék	K	84.50	100.26	+ 0.21
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.31	121.22	— 0.14
« 4%-os «	U	74.93	88.80	— 0.09
« 5%-os papirjáradék	U	73.—	86.61	— 0.34
Osztrák hitelrészvény	U	262.—	302.31	— 1.48
Osztrák-magyar bank	U	703.—	832.48	— 1.19
Osztrák-magyar államvasut	U	274.25	324.84	— 1.48
Károly-Lajos vasut	U	251.37	297.71	— 0.45
Osztrák déli vasut	U	122.37	145.27	+ 0.14
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	191.75	227.06	— 0.30
Magyar-gácsországi vasut	K	136.87	162.09	— 0.30
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	K	—.—	—.—	——
Váltó bécsi piaczra		168.45	59.32	——
4½%-os földhitelint. záloglevél	K	79.—	93.82	——
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	——	——	——
Magyar hitelbank	U	——	——	——
Magyar jelzáloghitelbank	K	——	——	——
Magyar országos bank	K	——	——	——

KÜLFÖLDI ARUTŐZSDEK.

Newyork, január 9. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban 10⅝, Neworleansban 10 5/16. — Petroleum Newyorkban januárra 9½, Philadelphiában januárra 9⅜. — Nyers petroleum 7¾. United pipe line certificates 114. — Liszt 3.75. Piros őszi buza helyben 110¾ (= 10.07 forint), januárra 108½. (= 9.85 frt), februárra 110⅞ (= 10.09 forint), márcziusra 112⅞ (= 10.27 frt) 100 kilokint. — Tengeri 65.50 forint. Czukor (Fair rafining Muscovados) 5⅞. Rio kávé 12½. — Zsir (Wilcox jegyü) 9½, (Fairbank jegyü) 9¼. — Gabonafuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 2¾. — (= 0 75 frt 100 kiloként). — Napi felhozatal gyapotból 17,000 bá'

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidij waggon-rakományokban 100 kilokint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s bükkönyért ½ márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonáért 0.30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 59 forint 20 kr. Párisra 100 frk vista 47 frt 95 kr.

Január hó 10	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	23.10	11.08	——
— februárra	23.75	11.39	+ 0.07
— márczius-áprilisra	24.30	11.66	+ 0.03
— márcziustól 4 hóra	24.75	11.87	— 0.03
Liszt folyó hóra	49.90	15.05	— 0.03
— februárra	50.60	15.26	— 0.05
— márczius-áprilisra	51.60	15.56	— 0.05
— márcziustól 4 hóra	52.50	15.84	——
Olaj folyó hóra	80.50	38.60	——
— februárra	79.75	38.24	— 0.24
— márczius-áprilisra	79 50	38.12	——
— májustól 4 hóra	79.25	38.—	——
Szesz folyó hóra	46.50	24.26	——
— februárra	47.25	24.66	+ 0.13
— márczius-áprilisra	48.25	25.20	+ 0.13
— májustól 4 hóra	49.50	25.85	+ 0.13
Szállitási dij: Budapestről	8.27	3.93	
— « Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.			
Buza április-májusra	179.—	10.60	——
— junius-juliusra	182.75	10.82	——
Rozs januárra	148.—	8.76	+ 0.03
— április-májusra	148.50	8.79	+ 0.01
Zab januárra	—.—	—.—	——
— április-májusra	131.—	7.76	——
Olaj januárra	66.40	39.31	+ 0.36
— április-májusra	67.3[illegible]	39.84	+ 0.48
Szesz januárra	4[illegible]	28.83	— 0.18
— április-májusra	49.70	29.42	— 0.06
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.30	
— « Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza április—májusra	181.50	10.74	+ 0.02
— május-juniusra	18[illegible].50	10.86	+ 0.09
Rozs április—májusra	145.—	8.58	+ 0.06
— május-juniusra	146.—	8.64	+ 0.09
Olaj januárra	65.50	38.78	——
— április—májusra	65.70	38.89	+ 0.11
Szesz kész szállitásra	47.40	28.06	+ 0.12
— januárra	47.80	28.30	+ 0.12
— április—májusra	49.20	29.13	+ 0.18
— junius-juliusra	50.20	29.72	——
Repcze januárra	—.—	—.—	——
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.80	
— « Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN:			
Buza márcziusra	17.90	10.60	+ 0.96
— májusra	18.40	10.89	+ 0.06
Rozs márcziusra	13.80	8.16	+ 0.05
— májusra	14.30	8.47	— 0.04
Olaj kész szállitásra	35.50	42.03	——
— májusra	34.40	40.73	——
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.45	
BOROSZLÓ.			
Buza	19.80	11.72	——
Zab	14.10	8.35	——
Olaj	49.—	29.01	+ 0.36
Rozs	15.40	9.12	——
Repcze	29.40	17.40	——
Tengeri	14.—	8.28	——
Szállitási dij: Budapestre	2.95	1.71	

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Budapesti husárak.

— január 10.

Ökörhus 100 kilogramm	53 frttól	58	frtig.
Tehénhus 100 kilgr.	51 »	54	»
Borjuhus 100 kilogr.	65½ »	74½	»
Bivalhus 100 kilogr.	47 »	50	»
Nyers szalonna 100 kilogr.	68 »	70	»
Sertészsir 100 kilogr.	72 »	73	»

Marhavásár.

Budapest, jan. 10. (Braun József és fia czég jelentése az «Egyetértés» részére.) Felhajtatott: 825 magyar ökör, 273 magyar tehén, 82 bivaly és 13 bika. Összesen 1193 vágómarha. Miután a mai felhajtás a heti szükségletnél több volt, ennélfogva a mészárosok a vásárlástól tartózkodtak, s ezekből kifolyólag az üzlet kissé lanyha hangulatban folyt le. Az árak azonban meglehetős azonosak maradtak a mult hetihez. Következő árakat jegyeztünk: Magyar ökrökért 49 frttól 58 frtig, magyar tehenekért 48—51·50 frtig, szerbiai ökrökért —·— frt. Bivalyokért 42—48 frtig. Bikákért 48—50 frtig métermázsánkint.

A fővárosi vásárigazgatóság hivatalos jelentése szerint a mai marhavásárra felhajtatott összesen 1328 darab nagy, és 428 darab apró marha. Ebből eladatott:

16 drb bika darabja	70 frttól	140	frtig.
744 drb ökör párja	200 »	370	»
400 drb vágó tehén párja	170 »	270½	»
123 drb fejős tehén drbja	80 »	175	»
45 drb bival párja	140 »	220	»
333 borju darabja	10 »	30	»
91 drb bárány párja	— »	—	»
— drb birka párja	— »	—	»

Bécs, (St. Marx) jan. 10. (Az «Egyetértés» távirati tudósitása.) Felhoztak 2793 db borjut, 2587 db élő sertést, 1806 drb leszurt sertést, 565 db leszurt juhot és 295 db bárányt. A vásár lanyha irányzatu volt. Fizettek leszurt borjuért 40—56 krt, elsőrendüért 55—62 krt; élő sertésért 30—38 krt, leszurt sertésért 40—48 krt, leszurt juhért 36—54 krt kilogr. után és a bárányok párja 5—13 frton kelt. — *A juhvásárra* felhajtottak 7453 db juhot. Az árak hanyatlók, főleg a selejtesebb fajtájuaknál. Fizettek *magyar kiviteli* juhért 19.50—33 frtot, selejtesért 11—18 frtot párjok után. Suly szerint a *magyar* kiviteli juh kilója 45—56 kron, a selejtesé 40—44 kron kelt.

Páris (La Villette), jan. 7. Felhajtottak 4507 darab szarvasmarhát és 18,596 db juhot. Az árak hanyatlottak. Fizettek szarvasmarhákért általában 67—87 cent., juhokért 88—106 cent. nevezetesen *magyar* juhokért (1260 darab) 100—102 centimes-t fél kilo után. 1006 darab szarvasmarha és 1644 db juh eladatlan maradt.

Lóvásár.

Budapest, jan. 10. A mai lóvásárra felhajtatott 314 db ló. Ebből eladatott uj lólevél mellett 30 db, átiratás mellett 140 db, összesen 170 db. Bécsi vágóra vétetett 18 db. A közönséges lovak ára 22—48—52 frt, jobb fajtájuak 72—158 frt. Bécsi vágóra 16—34 forinton vásároltak.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Állategészségügy.** A keleti marhavész állásáról és egyéb ragály-járványos állati betegségekről 1884. évi január hó 1-től 8-ig. A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium jelenti: I. *Keleti marhavész.* Magyarország, Fiume és környéke, ugy nemkülönben Horvát-Szlavonország egész területe ez idő szerint vészmentes. Elhullott *lépfene* következtében összesen 14 db szarvasmarha. *Takonykór* miatt kiirtatott összesen 6 db ló. *Rühkórban* 5 ló kezeltetik. *Tüdővészben* 2 szarvasmarha elhullott. Ausztria. A Bukovinában uralgott marhavész megszünvén, az osztrák tartományok egész területe mentes a marhavésztől. Románia. Vészes községek: Crasnalenka, Bivolu és Chirenii-curt (dorohoi-i ker.), Costuleni és Macaresci (jassyi ker.), Duda (falcini kerület). Európa többi államai — Orosz- és Törökország kivételével — a marhavésztől mentesek.

Gazdasági tudósitások.

Ozora, jan. 9. (Az «Egyetértés» tudósitása.) A tél mult hetekben teljes szigorát kezdé éreztetni, a hőmérő —8—12° C. mutatott; a hideg azonban csakhamar alábhagyva, a hőmérséklet a déli órákban egész 0°-ig szállalá. Vetéseink még mindig a kivánatos hótakaró nélkül vannak, tekintetbe sem véve a karácsonykor esett hó még el nem olvadt maradványait; s igy még egyrészről védtelenül állnak a tél hidegével szemben, és ki vannak téve a folyton változó hőmérsék veszélyeinek, másrészről nemcsak vetéseink, de tavaszi alá előre szántott földjünk is nélkülözik a téli nedvességet, Utaink jók és igy akadálytalanul folytathatjuk a megkezdett trágyahordást, mig igás-jószágaink a legkevésbbé sem erőltetett munka alatt üdülni kezdenek. Birkáink ellése folyamatban van, a bárányok szép nagyok és egészségesek, s csak gondos ápolásra és az anyák jó táplálására van szükség, hogy a tavaszig megerősödjenek. Téli takarmánynyal ugyan ez idén meglehetősen el vagyunk látva, de mindazonáltal, nem tudva a tél tartósságát, takarékoskodnunk kell.

BORÁSZAT.

⁂ **Borkivitelünk Spanyolországba.** A barcelonai konzul jelentése. Az utolsó szüret eredménye az egész félszigeten kevés kivétellel kedvezőnek mondható; kétséget nem szenved, hogy Spanyolország kivitele a jövő évben is ép oly jelentékeny lesz, mint az utolsó három évben, jóllehet az uj bor még nincs abban az állapotban, hogy árát és értékét pontosan meghatározni lehetne; a kereslet nagyon élénk, oly annyira, hogy a tulajdonosok ragaszkodnak a mult évi árakhoz. Hogy a kivitel az utolsó éveiknél nagyobb mérveket is ölthet, abból tünik ki leginkább, hogy a kivitel ez év nyolcz első havában 341,400 holdnyi volt, 438.88 millió pesetas értékben, mig a mult év ugyanazon időszakában annak értéke csak 413.18 millió pesetast tett, tehát a különbö-

zet az 1883. év előnyére 25.000 pesetas. E kivitt mennyiségből körülbelül 203,176 hl., tehát majdnem ⅘-ad része a kivitelnek Francziaországot illeti, a mely még most is főpiacza a spanyol bornak. Ránk nézve a spanyol borkivitel emelkedése annyiban kedvező, hogy szeszünk, mely itten mindjobban kerestetik, mind nagyobb kelendő égre fog szert tenni. Egyuttal azonban megjegyzendő, hogy export-czégeink figyelmüket a finomabb minőségekre irányitsák. Eddig ugyan teljesen méltányolják és nagyon keresik az osztrák-magyar szeszt már csak olcsóságánál fogva is, sajnálják azonban, hogy a finomabb minőségü borokhoz nem használható ugy, mint a német, mely magasabban is jegyeztetik.

NAPIREND: Január 11-én.

Naptár: Péntek. — Római kath.: Higin. — Prot.: Mathild. — Görög-orosz: (decz. 30.) Anizia, Zótik. — Zsidó: (teb. 13.) — Nap kel 7 ó. 47 p., nyug. 4 ó. 29 p. — Hold kel 3 ó. 42 p. d. u., nyug. 6 ó. 13 p. regg.
Pénzügyminiszter fogad d. u. 3—4-ig.
Honvédelmi miniszter fogad d. u. 4—5-ig.
Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.
A szabadságharcz-szobor III. kerületi bizottságának ülése d. u. 5 órakor az ó-budai városházában.
Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9-től d. u. 1.
Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9—1-ig és d. u. 3—7-ig.
Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—4.
Muzeumban: term. rajz és népismetár d. e. 9— d. u. 1.
Muzeumi könyvtár d. e. 9-d. u. 1 óráig.
Egyetemi könyvtár d. u. 3—7.
Akademiai könyvtár d. u. 3—7-ig.
Állatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hiv. lap jan. 10-i számából.

Arverések a fővárosban. Markus Ignácz 928 frtra becs. ingóságai jan. 11 (Kinizsi-utcza 29). Steiner Ignácz 306 forintra becs. ingóságai jan. 11 (nagymező-utcza 45). Werner és Scharman 2600 forintra becs. ingóságai január 18 (király-utcza 8).

Arverések a vidéken. Persay János 429 frtra becs. ingatl. febr. 26 Áporka (Ráczkeve). Hirch Vilmos 2400 frtra becs. ingatl. jan. 31 Arad. Kronfeld M. 10,681 forintra becs. ingatl. jan. 23 Nagy-Kanizsa. Meiselsz M. 6762 forintra becs. ingóságai jan. 25 Ungvár. Borgulya Márton 3725 forintra becs. ingatl. februar 5 Mező-Tur. Reich Adolfné 2400 frtra becs. ingatl. márcz. 1 Baja. Bocsor Julianna 2160 forintra becs. ingatl. márczius 3 Enying (Veszprém). Knobloch Márton 1668 frtra becs. ingatl. jan. 31 Lopassó (Galgócz). Pankotay György 2221 forintra becs. ingatl. jan. 23 Ny.-Megyes (Nagy-Károly). Üveges Rozália 7350 forintra becs. ingatl. febr. 9 Szeged.

Csődhirdetmények. Raducziner és Stern b.-csabai lakosok ellen, bej. márcz. 4. Csődbiztos: Sal János törvényszéki biró, tömeggondnok: dr. Kerényi Soma ügyvéd. Prager Vilmos szegedi lakos ellen, bej. febr. 29. Csődbiztos: Huszka Ödön törvényszéki biró, tömeggondnok: dr. Szivesy László ügyvéd. Schwarcz Dávid miskolczi lakos ellen, bej. febr. 22. Csődbiztos: Kaffka Ignácz törvényszéki biró, tömeggondnok: Bizony Ákos ügyvéd.

Csődmegszüntetés. Köszeghy Gábor érsekujvári, Deutsch Mór budapesti, Marossy Ferencz paksi lakosok ellen.

Pályázatok. Szakcson (Tolnam.) postamesteri, — a nagyági kir. és társ. bányamünél II. oszt. bányafelőri, — a sz.-csehi kir. jbiróságnál aljegyzői állomásokra.

Szerkesztői üzenetek.

H. A., *Sziszek.* Kivánságát csak akkor fogjuk teljesithetni, ha elegendő alkalmat nyujtott arra, hogy közleményeinek használhatóságáról meggyőződést szerezzünk. — **A. G.**, *Berlin.* Budapest lakossága a fővárosi statisztikai hivatal legutóbbi kimutatása szerint 411,576, mely számból a katonaságra 10,216 esik, ugyhogy a tulajdonképeni lakossági létszám is felül van a 400 ezren. — **Nanna.** Ön egyszerre intéz hozzánk kérdést egy pornografikus ujság és a gimnáziumi magántanulás felől. Szolgálatot velünk önnek tenni azzal, hogy csak az utóbbira felelünk. Magántanulói vizsgálatot bármely gimnáziumban, tehát a kérdéses intézetben is, tehet az, ki oda mint magántanuló az illető évre beiratkozott. — **Sz.-e. k. t.** *Jászladány.* Mi az árakat a budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyomán közöljük és ott most már csakis **ó** gabonát ismernek. A tengeri és a többi gabonanem árai az 1883-ik évi termést illetik. A lapunkban hozott árjegyzék nyomán bátran csinálhatnak kötéseket, mert azok mindig megbizhatók és pontosak. — **G. A.** *P. Rózsás-Almás.* Nem huzatott ki.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Csávolszky Lajos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Schmidt-Orient szálloda.
Krammer S. Szabadka
Horner M. Bánság
Dr. Hegedüs P. és J. Debreczen
Benkö S. Csongrád
Sakl A. Freuburg
Reiter F. Szennitz
Goldner G. Szolnok
Drexler A. Esztergom
Kägl H. Bécs
Nagy G. Gércs
Boksay S. Nógrád

Vadászkürt szálloda.
Pavel M. püspök Nagyvárad
Dessewffy M. gr. Vencselő
Nyáry K. gr. Butsán
Taróczkay M. és P. gr. Kolozsvár
Pálffy G. gr. Szombatfalva
Badekersz A. gr. Pozsony
Csáky K. gr. Debreczen
Csáky V. gr. Szepesolaszi
Csáky Z. gr. Szepesség
Szechenyi S. gr. Dorog
Pongrácz J. gr. P.-Lom
Pongrácz J. és A. gr. Pozsony
Pongrácz B. gr. Vencselő
Csáky A. gr. Löcse
Batthyány J. gr. Élesd
Gr. Kornis Róza Élesd
Gyürky S. gr. Terenye
Rudnyánszky I. b. Paks
Majthényi I. b. Pécs
Sándor B. Bács
Perczel M. Pécs
Tabajdy K. Arad
Matyasovszky T. Eperjes
Radó K. Répczelak

Arany sas szálloda.
B. Földváry S. Nyék
Beöthy L. Heves
Szontagh P. Nógrád
Dr. Ujhelyi N. Csongrád
Dr. Erdélyi D. Szabadka
Steiner A. Dévény
Schalkház I. Esztergom

Európa szálloda.
Gr. Gyürky Gy. Terenne
Latinovits M. és J. Katymár
Perkó E. Katymár
Eckstein Anna Katymár
Garay K. Katymár
B. Hopfen K. Bécs
Grossmann K. B.-Sz.-György
Vitali G. Belgrád
Schwimmer S. Temesvár
Pick M. Zsombolya
Spitz S. Ecsed

Erzsébet szálloda.
Gr. Eszterházy L. Sárosd
Tannert I. P.-Sz.-Király
Farkas G. Temesvár
Pokovits J. Győr
Kenessey M. Veszprém
Grepensberger M. Kövesd
Salla I. Kiskőre
Sengtschmidt F. Fiuy
Szalóky G. Temesvár
Krausz T. Pápa
Homes G. E. Bécs
Rade Fey Mária Bécs

Fehér ló szálloda.
B. Duka Gy. Pozsony
Lg. Grebovitz I. Lemberg
Gianone I. Berczel
Boros P. P.-Szántó
Kovács S. Adony
Szigeti M. Zalamegye
Bleier M. Süll
Grosz E. Nagyvárad
Barna I. Gyöngyös
Weisz A. München
Molvik B. Szeged
Fekete A. Debreczen
Schön A. Bécs
Schleisz K. Pozsony

Fehér hattyu szálloda.
Zaba A. Czegléd
Alexius H. M.-Ujfalu
Hofmeister I. Halas
Kethelyi M. Szolnok
Dorn M. Zsámbék
Fischof L. Bécs
Sikora A. Bécs
Goldberger S. Sibátz

Hungária szálloda.
Schopper Gy. püsp. Rozsnyó
Slaby F. Pécs

Festetich I. gr. Grácz
Pejacsevich T. Szalabér
Zichy Z. gr. Pozsony
Zichy A. gr. Szombathely
Porcsia P. Nagyvárad
Dr. Rosner E. Nagyvárad
Losonczy E. Neina
Sipos O. Nagyvárad
Wenter G. Arad
Bossányi P. Szépfalu
Mihály E. Bécs
Györy G. Bécs

Holzwarth-Frohner száll.
Metzger C. Stuttgart
Dittrich C. Bécs
Erhardt E. Bécs
Rosenfeld B. Bécs
Felgenhauer I. Bécs
Kunz F. Bécs
Steiner V. Bécs
Dr. Schuller Zombor
Weiss H. Haida
Heller M. Turzovka
Klein L. B.-H.-Kereszt
Horn I. N.-Sáros
Marer H. Klobuschitz
Goldstein M. Miskolcz
Braun I. Miskolcz
Wechsler S. Miskolcz
Braun M. Gyöngyös
Ehrenfeld F. Csúz

London szálloda.
Paulus S. Bécs
Klenga L. Bécs
Heltz J. Bécs
Klein V. Bécs
Lichatonyi J. Hamburg
Jeds K. Morvaj
Marx E. Verőcze
Pard A. Brünn

Marchal-szálloda az «Angol királynő»-hez.
Windisch-Grätz A. hg. Kassa
Széchenyi K. gr. Bécs
Schönborn E. gr. Bécs
Schuster K. Kassa
Pallavicini S. őrgr. Borsod
Pallavicini H. őrgr. Szendrő
Erdődy I. gr. Horvátország
Erdődy T. gr. Freistadel
Erdődy R. gr. Neumarhof
Esterházy I. gr. Pozsony
Esterházy N. gr. Tata
Esterházy F. gr. Pápa
Esterházy gr. Redke
Zichy I. gr. Ujfalu
Szirmay gr. Nyiregyháza
Almásy F. gr. nej. Zsadány
Almásy K. gr. Pásztó
Zichy K. gr. Ujfalu
Zichy I. gr. Dinnyés
Gr. Dessewffy N., D., L. Nyiregyh
Nugent A. gr. Horvátország
Batthyány I. gr. Pozsony
Batthyány gr. Csákány
Vay A. gr. Debreczen
Miske I. b. Mosony
B. Ambrózy I. és L. Temesvár
Vay D. b. Pozsony
B. Huszár K. és A. Erdély
Zeyk K. Nagyenyed
Zuber I. Révkomárom
Szmrecsány D. A.-Kubin
Svastics B. Zalaegerszeg

Magyar király szálloda.
Pejacsevich gr. Zágráb
Ernyei I. Pozsony
Fekete P. Szeged
Lukonich J. Igol
Hunyadi M. Nádasd
Mann J. Nachod
Rosenberg L. Győr
Deutsch I. Baja
Weiler M. Tapolcza
Schönberger A. Sics
Lövi I. Csurok
Balogh I. Karakó
Varga B. Lengyeltót
Lövensohn G. Lengyeltót
Weisz M. Igol
Petrovics Gy. Grácz

Nemzeti szálloda.
Lönhardt F. püsp. K.-Fehérvár
Dr. Zalka J. püsp. Győr
Dr. Kruesz Kr. Pannonhalma
Gr. Zichy J. és S. Kolozsvár
B. Jósika L. Kolozsvár
Fischer M.-né Gyöngyös
Gieszwein S. Győr

Ransburg D. Veszprém
Kann H. Süttenhofen

Páris szálloda.
Polacsek A. P.-Földvár
Kemény S. Gálssécs
Singer M. Ungvár
Kohn N. Nagykörös
Schossberger M. Péteri
Haber L. T.-Abád

Pannonia szálloda.
B. Fiáth F. Veszprém
Fuchs I. Báj
Jámborffy K. Horth
Tornay T. Sz.-Fehérvár
Buzeskó A. Sz.-Somlyó
Steiner A. Dévény
Kopácsy A. Veszprém
Zvorényi I. Csornád
Dr. Rónay H. Fóth
Grünfeld S. Tolna
Morvay I. Somogy
Traub I. Kula
Stancsich Gy. Pancsova
Lipkay K. Gyöngyös
Bajusz F. S.-A.-Ujhely
Soltész P. Zeleny

Elhaltak Budapesten 1884. jan. 9.

Futnyi Gy. 39 é. napsz. VIII. k. huszár-u. 5. tüdővész.
Schivanovics V. 7 é. betüszedő leánya VI. k. uj-u. 44. himlő.
Strausz A. 49 é. napsz. VIII. k. Sándor-u. 19. tüdővész.
Schattelesz L. 32 é. ügynök VII. k. dohány-u. 18. agyhüdés.
Spera E. 30 é. cseléd II. k. uj-u. 8. szivbaj.
Kühl R. 6 é. vaseszterg. fia VIII. sárkány-u. 11. roncsoló toroklob.
Berki B. S. 85 é. kovács özv. VIII. k. koszoru-u. 4. aggkór.
Gschwandtner H. 1 é. cseléd leánya VIII. k. szigony-u. 2. aszkór.
Kazimirszky J. 1 é. napsz. fia VIII. k. tömő-u. 21. hökhurut.
Gmiling Á. 2 é. hivt. fia VIII. k. népszinház-u. 35. kanyaró.
Sebök S. F. 70 é. özv. III. k. föld-u. 35. tüdőgümő.
Fischer G. 4 é. szabó leánya III. k. polgár-u. 12. agykérlob.
Kresmarik P. Zs. 37 é. utkaparó neje X. k. Feszl-ház tüdőlob.

NYILT-TÉR.

Napról-napra szaporodnak ama nagyszerü gyógyeredmények bizonyitékai, melyeket a Dr. Libaut-féle regeneraczionális gyógymód (mely tudvalevőleg Dr. Libaut kórházi főnökorvos 40 éves gazdag tapasztalatain alapul) nyujt. Igy fordult f. évi május hó 7-én Schwieger F. ur magánzó is Karlsruhéban, Badenben, Kaiserstrasse 162., a füzet elolvasása után, annak kiadójához, hogy a saját speczialis esetében tanácsot kérjen:

«Mindinkább előre haladó 70 éves aggkoromban ugy találom, hogy különben nagyon jó testi szervezetem mellett évről-évre kevésbé könnyü a régóta gyakran üldöző hämorrhoid és csuzos bajokat, mint előbb, palliativák: rhabarbara vagy egyéb szerek által, korlátok közé szoritani stb.»

«Dr. Libaut orvos urtól nyert tanács követése után, julius 2-án Schwieger ur a következőkről értesit: «Van szerencsém önnel tudatni, hogy gyógymódomat holnap, utasitásához szigoruan ragaszkodva, befejezendem. Örvendek, hogy hálával ismerhetem el, miszerint a gyógyeredmény eddig feltünő kedvezőnek bizonyult nálam is. Mint ilyet különő en emelhetem ki az izomzat erősödését s a csuzos fájdalmak elenyészését, különösen minden testmozgásnál, mint ülés, fekvés és járásnál. A légcsövek hurutos affekczióinak elmulása. Mintegy 14 nap alatt az addig alig fél órai séták mindinkább meghoszszabbittathattak s most épen nincsenek többé időhöz kötve, mint 10 évvel ezelőtt, mikor még jó egészségben voltam és napjaimat munkával tölthettem el.«

«A bágyadtságnak, főfájásnak és szédülékenységnek még érzése is elmult.»

«A chiragra, melyről legutóbb irtam, — ugylátszik — elmult.»

«A gyógymód és gyógyitási igyekezetem ily fényes eredménye mellett, legjobb és legőszintébb köszönetet mondok önnek s örömmel vagyok hajlandó minden szenvedőnek, a kedvező eredményről értesitést adni.»

U. i. Dr. Libautnak a regenaracziórol szerzett füzete 50 pfennigért kapható Budapesten Lampel Róbert könyvkereskedésében, a váczi-utczában. 8558

Kézdi-Vásárhelyi Vásárhelyi Ilma, valamint nővére özv. Hódy Lajosné szül. kézdi-vásárhelyi Vásárhelyi Berta és leánya Hódy Lenke, ugy Wágner Lászlóné szül. Stuller Ilka és férje Wágner László kir. müegyetemi nyilv. rendes tanár, továbbá Stuller László mérnök Párisban, végül Sebők Erzsébet, egyszersmind számos rokon és jó barát nevében, mélyen szomorodott szivvel és a pótolhatlan veszteség érzetében tudatják a felejthetlen anya, illetve nagyanya és testvér

özv. kézdi-vásárhelyi
VÁSÁRHELYI PÁLNÉ
született Sebők Mária

urhölgynek, élete 83-ik évében rövid szenvedés után, folyó évi január hó 9-ik napján déli 12 órakor történt gyászos kimultát.

A boldogult hült tetemei pénteken, folyó évi január hó 11-én délu. 3 órakor fognak a reformatus szertartás szerint beszenteltetni és a kerepesuti sirkertbe örök nyugalomra tétetni,

Budapest, 1884. évi január hó 9-én. 8702

Béke áldott poraira!

Lakás: Budapest, VIII. ker., ösz-utcza 37. sz.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállitáson, Bécsben, 1883.
Köhögés, rekedtség, elnyálkosodás stb. ellen.

8625
Valódi
Wilhelmsdorfi maláta-kivonati 14-szer kitüntetett czukorkák
erős malátatartalmuk miatt sokkal nedvesitőbb, ingercsillapitóbb és nyálkaoldóbb, mint azon mellczukorkák, melyek czukornál sem egyebet, vagy amellett egész hatástalan anyagot tartalmaznak.
Fiók Budapesten: váczi-utcza 13. sz.
Raktár a legtöbb gyógyszerész és kereskedő uraknál.
Csak akkor valódi, ha a dobozon áll:
Küfferle József és Társa

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, január 11-én.
Először:
Az utolsó szerelem
Vigjáték 4 felv. Irta Dóczi L.
Személyek:

Lajos	Bercsényi
Erzsébet	Felekiné
Drugeth M.	Helvey L.
Bubek	Gyenes
Laczfi Apor I.	Nagy I.
Lófő	Hetényi
Duczi	Adorján B.
Tóth Lőrincz	Feleki
Simon	Szigeti I.
Szerdai	Latabár
Barbo	Pintér
Carrara	Egressy
Cecco	Mihályfi
Catherina	P. Márkus E.
Anselma	Molnárné
Contarini	Komáromi
Ajtónálló	Tóth
Apród	Alszegi I.
Harcsa	Faludi
Giulio	Horváth
Olasz tiszt	Körösmezei
»	Császár
Magyar katona	Sántha
»	Gonda
Olasz katona	Gergely

Kezdete 7 órakor.
Holnap, január 12-én
WILTNE assz., csász. kir. udvari és kamara énekesnő vendégjátékaul:
Lohengrin.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, január 11-én.
RIP van WINKLE
Regényes operette 3 felvonásban, 4 képben. Irták Meilhac, Gille és Farnie. Forditották Evva és Fái. Zenéjét szerzette Robert Planquette.
Személyek:

Derrick	Solymosi
Adrien	Eöry Berta
Rip van Winkle	Vidor
Lisbet	Pálmai Ilka
Alice	Szeletzky Etel
Van der Bilt	Kassai
Nick	Ujvári
Katrina	Szelényi Anna
Charlotte	Sík Gizella
Egy katona	Imrei
Egy paraszt	Füredi
Richardson	Mezei
Hudson	Komáromi
1-ső tisztje Hudsonnak	Kápolnai
2-ik tisztje Hudsonnak	Munkácsi
3-ik tisztje Hudsonnak	Füredi
4-ik tisztje Hudsonnak	Deréki
1-ső tanácsbeli polgár	Sánta
2-ik tanácsbeli polgár	Kopácsi
3-ik tanácsbeli polgár	Magyari
4-ik tanácsbeli polgár	Izsó
Hegyek szelleme	Pálmai Ilka

3-ik felvonás 20 év mulva.
Személyek:

Derrick	Solymosi
Adrien	Szabó
Rip van Winkle	Vidor
Alice	Pálmai I.
Van der Bilt	Kassai
Katrina	Szelényi A.
Jean	Ujvári
Charlotte	Sík G.
Levélhordó	Beni I.
1-ső polgárnő	Galambos B.
2-ik polgárnő	Zárainé
3-ik polgárnő	Galantai M.
4-ik polgárnő	Gönczi M.
5-ik polgárnő	Ágostoni B.
6-ik polgárnő	Várai M.
Egy polgár	Sántha

Kezdete 7 órakor.
Holnap, január 12-én.
Először:
Két árva.

NÉMET SZINHÁZ.

Igazgató és tulajdonos *Lesser Szaniszló.*
Budapest, január 11-én.
Először:
Der Schriftstellertag.
Vigjáték 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

!ORPHEUM!
hajós-utcza 27. szám alatt.
Ma nagy előadás.
Mr. Melas, a legjobb jelmezváltozási müvész első fellépte, valamint a még egy nő által sem látott eliquibrista forgó gömbön. Azonkivül Mr. Delepiére és családja, the Mephisto, Hottentottok, Emil Lorenz, Brothers, Pooles, Don Espardo, Haydn, Tawn és Jacobson hires clown. 8615
Lindau k. a. énekesnő fellépte.

IDŐJÁRAS jan. 10. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700+	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	78.3	DK 4	— 4.4	—	●
Beszterce	—	—	—	—	—
Beszterczebánya	73.4	E 1	— 8.3	—	●
Budapest	75.9	DNY 1	— 4.5	—	●
Csáktornya	77.0	NY 1	— 8.2	—	●
Debreczen	75.4	DK 3	— 4.2	—	●
Eger	76.8	ENY 1	— 5.4	—	●
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	75.1	E 3	+ 3.8	—	◔
Késmárk	75.7	E 2	— 6.6	—	◑
Keszthely	77.4	EK 2	— 4.8	—	●
Kolozsvár	—	—	—	—	—
Magyar-Óvár	76.3	◎	— 3.4	—	●
Mármaros-Sziget	76.4	◎	— 8.0	—	●
Nagy-Enyed	78.8	K 1	— 8.0	—	●
Nagy-Szeben	78.7	NY 1	— 10.0	—	●
Nagyvárad	78.7	K 2	— 4.7	—	●
Orsova	78.7	◎	— 4.0	—	●
Pancsova	78.6	DNY 1	— 2.0	—	●
Selmeczbánya	75.9	NY 3	— 0.4	—	●
Sopron	—	◎	+ 0.0	—	≡
Szatmár-Németi	74.7	K 3	— 5.4	—	●
Szeged	76.8	D 2	— 2.7	—	●
Sepsi-Szt-György	77.0	ENY 1	— 11.1	—	●
Szolnok	76.8	◎	— 3.1	—	●
Temesvár	80.4	D 3	— 3.6	—	≡
Trencsén	73.9	DK 1	— 1.3	✳1	●
Ungvár	73.8	DK 4	— 5.2	✳6	●
Zágráb	75.4	DNY 1	+ 5.0	—	●
Bécs	75.1	NY 1	+ 3.9	—	●
Bregenz	80 1	DNY 1	— 2.6	—	●
Lesina	74.3	K 1	+ 6.4	—	●
Pola	75.5	K 2	+ 0.6	—	●
Prága	73.5	NY 5	+ 4.9	—	●

Áttekintése a mai időjárásnak:
Európában: A nagy légnyomások (770—780) egyike a Balkánfélszigeten, másika az Alpeseknél van s kiterjednek a kontinens többi nagy részere is (770). Az idő, kevés hőváltozás mellett, változó felhőzetü, részben borus, helyenkint gyéren csapadékkal.
Hazánkban: Részben délkeleties, részben északnyugatias, mérsékelt szelekkel a hőmérséklet kevéssel kisebb, a légnyomás mindenütt nagyobbodott. Az idő többnyire változó felhőzetü, éjjel fagyos. Havazás északon egypár helyen volt.
Kilátás a jövő időre:
Hazánkban: Változó felhőzetü, csendes, éjjel többnyire fagyos időt várhatni, kevés helyi csapadékkal.

VIZÁLLÁS 1884. jan. 10.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	2.30	—	áradó	M.-Sziget	0.63	—	apadó
Komárom	1.79	—	áradó	Beregszász	—	—	—
Budapest	1.78	—	apadó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	2.49	—	áradó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	0.51	—	áradó
Ujvidék	2.30	—	váltztl.	Szolnok	0.71	—	apadó
Pancsova	0.63	—	apadó	Szeged	1.11	—	apadó
Orsova	1.65	—	apadó	**Körös**			
				B.-Gyula	—	—	—
Dráva				**Maros**			
Barcs	—	13	apadó	Arad	—	—	—
Eszék	0.80	—	áradó				
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	2.24	—	áradó	Temesvár	0.48	—	áradó

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései január 10.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	76 kg frttól	76 kg frtig	77 kg frttól	77 kg frtig	78 kg frttól	78 kg frtig	79 kg frttól	79 kg frtig	80 kg frttól	80 kg frtig	81 kg frttól	81 kg frtig	kg frttól	kg frtig	kg frttól	kg frtig
bánsági buza ó	csendes	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
tiszavidéki «	«	9.60	9.65	9.70	9.75	9.80	9.85	9.90	9.95	10.—	10.05	— —	— —	— —	— —	— —	— —
pestvidéki «	«	9.50	9.55	9.60	9.65	9.70	9.75	9.85	9.90	9.95	10.—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
fehérmegyei «	«	9.50	9.55	9.60	9.65	9.70	9.75	9.85	9.90	9.95	10.—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
bácskai «	«	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
m. északi «	«	9.25	9.30	9.30	9.35	9.40	9.45	9.50	9.55	9.60	9.65	— —	— —	— —	— —	— —	— —

Gabona	Ó vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségü súly hektoliterenként	100 kg ára -tól frt	kr.	-ig frt	kr.
rozs	ó	—	szilárd	70—72	7	70	8	—
árpa	«	takarmány	«	60—62	7	15	7	40
«	«	égetni való	«	62—64	7	60	8	80
«	«	sörfőzdei	«	64—66	9	—	10	30
zab	ó	—	»	37—40	6	85	7	20
tengeri	ó	bánsági	szilárd	75	6	75	6	80
	«	másnemü	»	73	6	70	6	75
köles		—	«	nélkül	6	90	7	30
káposzta-repcze	uj	—	szilárd	—	—	—	—	—
bánsági repcze	«	—	«	—	—	—	—	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr.	áru frt	áru kr.
buza	lanyha	tavaszra	9	53	9	55
	«	őszre	10	15	10	17
tengeri	lanyha	1884. máj.—jun.	6	67	6	69
zab	«	tavaszra	7	04	7	06
	«	őszre	—	—	—	—
repcze káposzta	«	aug—szeptemb. 1883	—	—	—	—
« bánsági	—	julius—augusztusra	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

Értékpapir		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	6%	120.75	121.25
Magyar királyi aranyjáradék adómentes kisorsolt	6%	—.—	—.—
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	4%	88.80	89.10
Magyar papirjáradék adómentes	5%	86 40	86.70
Magyar vasuti kölcsön a 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	139.75	140.—
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	140.—	140.50
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	— —	—.—
Magyar 1869. keleti vasut állam-kölcs. (elsőbbs.) adóm.	5%	92.50	93.—
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	115.—	115.50
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	97.50	98.—
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		113.—	113.75
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		112.50	113 50
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	111.50	111.75
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	— —	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	100 —	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	99.25	100.—
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	100.—	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	98.75	99.50
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	100.—	102.—

Értékpapir		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	99.25	100.—
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	93.50	—.—
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)		—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	97.50	98.—
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban május—nov.	4 2/10%	79.30	79.60
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4 2/10%	79.30	79.60
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius	4 2/10%	80.25	80.50
Egyesitett államadósság ezüst kamat april—október	4 2/10%	80 25	80.50
Osztrák aranyjáradék 4% kamat	4%	99 75	100.25
Osztrák papirjáradék, adómentes	5%	94.—	94.25
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	122 50	123.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	136.50	137.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	143 —	144.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		168.75	169.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		167.50	168.50
Pest város kölcsöne 1870-ből	6%	105.50	106.—
Pest város kölcsöne 1871-ből	6%	105.50	106.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne	5%	96 75	97.25
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	29.50	30.50

RÉSZVÉNYEK.

Osztal. 1882-re	Értékpapir	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	áru
	a) Bankok.			
12.—	Ált. magyar municipalis hitelint.	200	—.—	—.—
5.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
9.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	107.25	107.75
14—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Iparbank, budapesti	100	17.—	18.—
2—	Központi partársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
19.50	Magyar Általános Hitelbank	200	301.50	302.—
26.½ frk	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
13.½ frk	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	99.25	99 50
5.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	88.25	88 75
20 frk	Magyar országosbank részv.-társ.	100	—.—	—.—
17.50	Osztrák hitelintézet	160	303.10	303.30
45.—	Osztrák-magyar bank	300	844.—	848.—
13.—	I. magyar iparbank	150	160.50	161.—
—.—	I. magyar iparbank II. kib.	150	148 —	150.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	585.—	586.—
5 50	Szászeki hitelbank	100	— —	— —
7.—	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
12.50	Bécsi biztositó társaság	200	214.—	216.—
13.50	Bécsi élet- és járadék-biztos. társ	200	230.—	240.—
192.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3040.—	3060.—
— —	Foncière pesti biztositó intézet	100	69.50	70.50
6.25 frk	Magyar-franczia biztos. társaság	50	— —	— —
46.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	925.—	950.—
	c) Gőzmalmok.			
50.—	Concordia gőzmalom	500	578.—	582.—
120—	Első budapesti	500	1230.—	1250.—
20 —	Erzsébet malom	200	244.—	246.—
60 —	Hengermalom	500	600 —	605.—
35.—	Lujza	160	295.—	297.—
35.—	Molnárok és sütők	200	390 —	392.—
150 —	Pannonia	1000	1230.—	1240.—
50.—	Viktória	300	453.—	457.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
12.—	«Adria» magy. tengeri hajózási részv.-t.		—.—	150.—
— —	Alföld-fiumei	200	169.75	170.75
— —	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
— —	Báttaszék-dombovári	200	170.—	170.50
2—	Déli vasut	200	146.—	147.—
— —	Északkeleti vasut	200	153.	154.—
— —	Erdélyi vasut	200	169.75	170.75
— —	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	— —	— —
— —	Kassa-oderbergi vasut	200	146.—	147.—
— —	Magyar-galicziai vasut	200	163.	164 —
— —	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczív.)	200	166.50	167.50
— —	Osztrák-magyar államvasut	200	325.50	326.—
— —	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
— —	Tiszavidéki vasut	200	248.—	249.—

Osztal. 1882-re	Értékpapir	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	áru
—.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	568.—	572.—
26.—	Pesti közuti vaspálya	200	474.—	475.—
16.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy.		295.—	300.—
	e) Takarékpénztárak.			
5.50	Budapest III. kerületi	50	72.—	73.—
33.—	Országos központi	300	485.—	490 —
300.	Pesti első hazai	2000	4700.—	4750.—
34.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	473.—	475.—
4.50	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	94.—	95.—
	f) Különféle vállalatok.			
8—	Alagut	105	125.—	127.—
7.20	Általános waggon-kölcsönzőtárs.	80	91.—	92.—
12 —	Ész.-magyarorsz. e. köszénb. r. t.	100	—.—	—.—
10.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	157.—	157.50
50,—	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	860 —	868.—
28.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	432.—	435.—
14.—	Gyapjumosó és bizt. első magyar	200	245.—	250.—
18.—	Kereskedelmi testület épülete	210	590.—	595.—
28.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	550.—	560.—
40.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	935.—	940.—
60.—	Köszén- és téglagyár (Drasche)	130	159.50	160.—
9.—	Nemzetk. waggon-kölcsönző-r. t.	100	108.—	109.—
— —	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	112 75	113 50
10.—	Salgó-tarjáni köszénbánya	100	121.50	122.50
7—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	268.—	269.—
18.—	Schlick-féle vasönt. s gépgy. II. kib.		—.—	—.—
3.—	Serfőzde első magyar	400	655.—	660.—
40.—	Sertéshizlaló	200	390.—	392.—
30.—	Sóskuti kőbánya	200	45.—	48.—
— —	Spodium és csontlisztgyár	200	269.—	270.—
20.—	Szálloda részvény-társaság	200	81.50	82 —
10.—	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	118.50	119.50
20.—	Téglagyár, kőbányai	160	243.—	245.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	101.—	102.50
	Magy. földhitelintézet papirérték	5%	100.25	101.—
	Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	93.50	94 —
	Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5%	120.—	120.50
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.—	101.50
	Magyar jelzálogbank	5%	98.25	98.75
	Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	100.—	101.—
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5%	101.10	101.35
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	99.25	99.50
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4%	93.50	93.75
	Pesti h. I. takarékp. e. k. kötv.	5%	99.—	100.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	101.75	102.25
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék- és hitelintézet	6%	100.—	101.—

ELSŐBBSEGEK.

Értékpapir	Befizetett frt		Utolsó árkelet pénz	áru
Alf.-fiumei v. (n.v.-észeki von.)	200	5%	97.50	98.—
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	97.25	97.75
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	95.—	95.50
Dunagőzhajózási társulat	300	5%	— —	— —
Dunagőzhajózási társulat	100/200	6%	— —	— —
Észak-keletivaspálya	300	5%	92 75	93 25
Észak-keletivaspálya (aranyban)	300	5%	117.25	117.75
Észak-keletivaspálya (aranyban)	1000	6%	123.—	123.50
Ész.-magyarorsz. e. köszénb. r. t.	100	6%	— —	— —
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	94.50	95.—
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	93 50	94.—
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.)	200	5%	95.50	—.—
Magyar nyugati vasut 1874. kib.	200	5%	96 50	—.—
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyban	200/1000	5%	113.—	114.—
I. erdélyi vaspálya	200	5%	94.—	94.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	200	5%	98.50	99 50
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	300	5%	95.—	96.—
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	100 50	101 —
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)	100	5%	119 50	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	— —	—.—
Tiszavidéki vasut		5%	102.—	102.50
Budapesti lánczhid	100	6%	103.—	103.50
Köszén- és téglagyár kötvények	100	6%	— —	— —
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.—	97.50

MAGÁNSORSJEGYEK.

	pénz	áru
Osztrák hitelintézet	171.—	172.—
Budavárosi sorsjegy	38,50	39,50
Keglevich sorsjegy	18.—	19.—
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.	6,30	6,60
Osztrák vörös kereszt-egylet	11.50	12.—
Pálffy sorsjegy	36.50	37.—

PÉNZNEMEK.

	pénz	áru
Császári királyi arany (vert)	5 69	5.72
Császári királyi arany (kör.)	5.65	5.68
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.58	9.61
20 frankos arany	9.58	9.61
20 márka	11.85	11.87
Török aranylira		
Osztrák- és magyar ezüst	—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi	59.29	59.40

Váltók árfolyama (látra).

	Bank-kamatláb	pénz	áru
Német bankpiaczok 100 márk	4%	59.25	59.40
Amsterdam 100 hollandi frtért	4%	99.80	100.—
Brüssel 100 frankért	4%	47.90	48.—
Páris 100 frankért	3%	47.95	48.10
Marseille 100 frankért	3%	— —	— —
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	3½%	47.95	48.10
Zürich 100 frankért	3%	47.95	48.10
London 10 font sterlingért	3½%	120.95	121.20
Szentpétervár 100 rubelért	6%	—.—	—.—
Olasz bankpiaczok 100 lire nuove ital.	5%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde január 9.

A) Általános államadósság.		PÉNZ	ÁRU
Egységesjár., papir, május—novemb.	5%	79.30	79.45
Egységes járadék, papir, febr.—aug.	5%	79.25	79.40
Egységes járadék, ezüst január—jul.	5%	80.25	80.40
Egységes járadék, ezüstb. apr.—okt.	5%	80.25	80.40
Sorsolással, 1854-ből 250 frtsorsj. pp.	4%	122.50	—.—
Sorsolással, 1860-ból 500 frtsorsj. o.é.	5%	136.50	136.75
Sorsolással, 1860-ból 100 frtsorsj. o.é.	5%	143 25	144 25
Sorsolással, 1864-ből 100 frtsorsj. o.é.		168.75	169.25
Sorsolással, 1864-ből 50 frt sorsj. o.é.		168.—	168.50
Como-járadék 42 lira		—.—	—.—
Államjószági jelzáloglevél 120 frt	5%	147.75	148.25
Bécs-glogn. v. els. jegy. 100 frt p. p.	5%	98.—	—.—
B) A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államadóssága.			
Osztrák aranyjár. adómentes 100 frt	4%	99.85	100.—
Osztr. papirjár. visszafiz. 1881 100 frt	5%	94.05	94 20
C) A magyar korona országainak államadóssága.			
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt	6%	121.—	121.15
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt	4%	88.95	89.10
Magyar papirjáradék 100 frt	5%	86.75	86.90
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ezüst	5%	140.25	140.50
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ar. k.	5%	139.75	140. —
Gömöri államvas. záloglevél 150 frt	6%	—.—	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1869-ből 300 frt	5%	92.40	92 90
Keletivasutiál. kötv. 1873-ból [illegible]		115.—	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1876-ból 100 frt	5%	97.75	98 —
Magy. államkölcs. 1871. sors. 100 frt	5%	— —	— —
Magy. államkölcs. 1873. sors. 100 frt	5%	—.—	—.—
Magyar urbéri válts. kötvény 100 frt	5%	—.—	—.—
M. szőlődézsma-válts. kötv. 100 frt	5%	97.50	98.—
Magyar nyeremény-kölcsön 100 frt		112.75	113.25
Magyar nyeremény-kölcsön à 50 frt		112.50	113. —
M. tiszav. s szegedi ny. sorsj. 100 frt	4%	111.20	111.50
D) Földteherm. kötv. 100 frt pp.			
Csehországi	5%	106.50	
Bukovinai	5%	99.—	100.—
Galicziai	5%	98.90	99.50
Karinthiai	5%	106.50	— —

		PÉNZ	ÁRU
Krajna és tengerparti	5%	102.75	104 25
Morvaországi	5%	104.—	105.—
Alsó-ausztriai	5%	105.50	106.—
Felső-ausztriai	5%	104.50	—
Salzburgi	5%	102.—	— —
Sziléziai	5%	110.—	—.—
Stiriai	5%	104.—	105
Tiroli	5%	99.—	—.—
Horvát- és szlavonországi	5%	100.—	102.—
Erdélyi	5%	99.25	99.75
Temesi bánság	5%	99.75	—.—
Temesi 1867-iki sorsolási záradék	5%	99.—	99 50
Magyar	5%	100.—	100.50
Magyar 1867-iki sorsolási záradék	5%	99.10	99.50
E) Más közkölcsönök			
Dunaszabályoz. sors. 1870-ből 100 frt	5%	115.20	115.60
Dunaszab. kölcsön 1878-ból 100 frt	5%	103.50	104.—
Pestvárosi kölcsön 1871	6%	104.75	105.25
Pestvárosi kölcsön 1880	5%	96.80	97.30
Triesztvárosi kölcs. 1865	6%	—.—	—.—
Triesztvárosi kölcs. 1879	6%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1867	5%	103.25	103.75
Bécsvárosi kölcsön 1874 (ar. v. ez.)	5%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1874 (sorsolás)		123.75	124.25
Olasz járadék 100 lira	5%		
Szerb nyer. kölcs. 100 frk	3%	29.50	29.75
Török vasuti kölcsön 400 frk		20.60	20.90
F) Záloglevelek, jelzálog-kötvények és kötvények (100 frtért).			
Osztr. ált. földh.-int. sors. ar. v. ez.	4½%	119.75	120.25
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf.	4½%	95.25	95.75
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf.	4%	91.80	92.30
Osztr. ált. földh.-int. nyer.-kölcsön	3%	97.50	98.—
Csehorsz. földh.-társ. 36 éves visszf.	5½%	103.40	104.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf.	6%	104.50	—.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf.	5%	102.50	103.50
Központi földhitelint. bank 38 é.	5%	100.—	100.25
Gácsországi földhitelintézet 18 é.	6%	101.50	—.—
Gácsországi földhitelintézet 20 é.	7%	103.	105.—
Gácsországi földhitelintézet 36 é.	6%	102.—	102.50
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é.	5½%	101.75	102.50
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é.	5%	101. —	101.75
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf.	5½%	100. —	100.35
Osztrák jelzálogbank sorsolással	5%	101.50	102.50
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf.	5%	100.50	—.—
Osztrák jelzálogbank sorsolással	4½%	97.50	98.—

		PÉNZ	ÁRU
Osztrák-magyar bank	5%	101.10	101.25
Osztrák-magyar bank	4½%	99 35	99.55
Osztrák-magyar bank	4%	93.50	93.75
Első osztrák takarékp. sorsol. 30 év	5½%	102.50	103.75
Első osztrák takarékp. sorsol. 32 év	5½%	102,50	102 75
Magyar földhitelintézet	5½%	100,50	102.50
Magyar földhitelint. sorsolása 39 év	5%	100.60	101.30
Magyar földhitelint. sorsolása	4½%	93.50	94.—
Magyar földh.-int. sors. 39 év arany	5%	120.25	121.—
Magyar jelzálogbank 25 évi sors.	5½%	101.—	102.—
Magyar jelzálogbank 40 évi sors.	5½%	101.—	102.—
Magyar jelzálogbank 40 évi sors.	5%	98.25	98.75
G) Elsőbbségi kötvények.			
Albrecht pálya 300 frt ezüst	5%	96.90	97.20
Alföld-fiumei pálya 200 frt ezüst	5%	98 30	98.60
Alf.-fiumei k. 1874. k. 200 frt ezüst	5%	97 40	97.70
Arad-temesvári vasut 200 frt ezüst	5%		
Cseh északi vasut 300 frt	5%	105.25	105.75
Cseh nyugati vasut 300 frt	5%	100.30	100.80
Buschtiehradi vasut 150 frt ezüst	5%	103.—	103.50
Dunagőzhajózási társ. 300 frt ezüst	5%	115 25	
Dunagőzhaj. társ. 100/200 frt ezüst	6%	107.50	108.—
Dunagőzhajózási társ. 200 frt arany	5%	—.—	—.—
Duna-drávai pálya 200 frt ezüst	5%	95.40	95.80
Erzsébet pálya 600 és 3000 márka	4%	104.90	105.30
Erzsébet p. 400 és 2000 m. lev. nélk.	4%	108.70	109.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt p.p.	5%	104.75	105.25
Ferdinánd északi pálya 100 frt o.é.	5%	101.—	—.—
Ferdinánd északi pálya 300 frt ez.	6%	107.—	107.30
Ferencz-József pálya 200 frt ez.	5%	103.25	103 50
Pécs-barcsi pálya 200 frt ez.	5%	101.—	101.50
Károly-Lajosgácsi pálya 300 frt o.é.	5%	99.25	
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ez.	5%	99.—	99.60
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ez.	5%	95.25	95.50
Kassa-od. (osztr. v.) 1879. 200 frt	5%	100.50	—.—
Kassa-od. (magy. v.) 1879. 200 frt	5%	—.—	—.—
Lemb.-czern.-jassii p. I. kib. 300 frt o.é.		96.—	96.25
Lemb.-czern.-jassii p. II. kib. 300 frt ez.		100.75	101.—
Lemb.-czern.-jassii p. III. kib. 300 frt ez.		96.50	97.—
Osztrák-magyar Lloyd 300 frt arany	5%	122.50	—.—
Osztr.-magy. Lloyd 1881. 500 frt ar.	5%	122.50	—.—
Osztr.-magy. Lloyd 1882. 500 frt ar.	5%	122.50	—.—
Osztrák észak-nyugati p. 200 frt ez.	5%	102.65	102.90
Osztr. ész.-nyug. p. Lit. B 200 frt ez.	5%	102.40	102.70
Rudolf-pálya 300 frt ez.	5%	102.—	102.25
Erdélyi pálya 200 frt ez.	5%	94.40	94.80
Osztr.-magyar államvasp. 500 frank	3%	182.—	183.—

		PÉNZ	ÁRU
Osztr.-m.áll.-vp. 1874. k. 500 frank	3%	180.—	—.—
Osztr.-m. áll.-vp. kieg. h. 500 frank	3%	175.—	—.—
Osztr.-m. áll.-vp. I. kib. 200 frt ar.	5%	—.—	—.—
O.-m. áll.-vp. (brünni r.) 150 frt ez.	5%	121.—	—.—
Déli pálya jan.—julius 500 frank	3%	139.—	139.50
Déli pálya április—okt. 500 frank	3%	139.—	139.50
Déli pálya 200 frt ar.	5%	121.—	121.25
Dél-északném. összek.-p. 100 frt o.é.	5%	98.50	—.—
Dél-é.-n. összek.-p. 1879. k. 100 frt o.é.	5%	97.50	98.50
Tiszavidéki pálya 1000 frt o.é.	5%	102.—	102.50
Tiszavidéki pálya 200 frt o.é.	5%	101.50	101.80
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt ez.	5%	95.25	95.50
Magy. gácsorsz. p. II. kib. 200 frt ez.	5%	94 —	94.50
Magyar észak-kel. pálya 300 frt ar.	5%	92.70	93.—
Magy. északkeleti pálya 400 márka	5%	117.—	117.50
Magy. északkeleti pálya ar.-kötv.	6%	123.—	123.50
M. nyug. (Székesf.-győr-grácz) 200 frt	5%	96.75	—.—
Magy. nyug. vp. 1874. k. b. 200 frt	5%	96.75	—.—
H) Különféle sorsjegyek.			
Hitelintézet	100 frt o.é.	170.75	171 25
Clary	40 frt p.p.	35.25	—.—
Dunagőzhajózási	100 frt p.p.	110.—	110.50
Innsbruck városi	20 frt o.é.	19.50	20.50
Keglevich	10 frt p.p.	18.—	—.—
Krakkói sorsjegy-kölcsön	20 frt o.é.	17.—	18.—
Laibachi dijsorsjegy	20 frt o.é.	23.—	24.—
Buda város kölcsöne	40 frt o.é.	38.50	39.50
Pálffy	40 frt p.p.	35.75	36.25
Osztr. vörös-kereszt sorsjegy	10 frt o.é.	11.75	12.25
Magyar vörös kereszt-sorsjegy	5 frt o.é.	6.30	6.50
Rudolf alapitvány	10 frt o.é.	19.75	20.50
Salm	40 frt p.p.	54.—	55.—
Salzburgi dijsorsjegy	20 frt o.é.	22 —	23.—
St.-Genois	40 frt p.p.	49.—	49.50
Stanislau városi	20 frt o.é.	23.—	24.—
Trieszt városi	100 frt p.p.	126.—	127.—
Trieszt városi	50 frt o.é.	64.—	66.—
Waldstein	20 frt p.p.	27.75	28.25
Windischgrätz	20 frt p.p.	36.75	37.25
Nyereményjegyek 3%-nyi kölcsön		21.—	23.—
I) Bankok részvényei.			
Angol-osztrák bank	200 frt 5%	114.75	115.—
Bécsi banktársulat	200 frt 5%	— —	— —
Bécsi bankegyesület	100 frt 5%	108.—	108.25
Osztrák által. földhitelintézet	200 frt 5%	219.50	220.—

		ÁRU	PÉNZ
Pestimagyar keresked. bank	500 frt 5%	—.—	—.—
Keresked. és ipar hitelintézet	160 frt 5%	304 —	304.30
Magyar általános hitelbank	200 frt 5%	302.—	302.50
Alsó-ausztriai leszamit. társ.	500 frt 5%	850.—	855.—
Magy. lesz. és pénzváltó bank	100 frt 5%	88.25	88.75
Bécsi giró- és pénztáregylet	200 frt 5%	273 —	275 —
Osztrák jelzálogbank	200 frt 5%	61.—	63.—
Magyar jelzálogbank II. kib.	200 frt 5%	99 75	100 25
Osztrák tartományi bank	200 frt 5%	116 80	117.20
Magyar országosbank	200 frt 5%	— —	— —
Magyar ált. municip. hit.-int.	200 frt 5%	— —	—.—
Osztrák-magyar bank	600 frt 5%	845.—	847.—
Unio-bank	100 frt 5%	112 75	113 —
Általános forgalmi bank	140 frt 5%	149.50	150.—
K) Közleked. vallalatok reszv.			
Albrecht pálya	200 frt o.é.	74.—	75.—
Alföld-fiumei pálya	200 frt o.é. 5%	170.—	170.50
Arad-temesvári vasut	200 frt o.é. 5%	—.—	—.—
Cseh északi vasut	150 frt o.é.	196.—	197.—
Cseh nyugoti vasut	200 frt o.é.	3 6.—	—.—
Buschtiehradi vasut	500 frt p.p. 5%	883.—	887.—
Buschtiehradi v. (lit. B.)	200 frt o.é.	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társas.	500 frt p.p.	569.—	570.—
Duna-drávai pálya	200 frt ez. 5%	169.75	170.25
Erzsébet pálya	200 frt p.p. 5%	226.75	227.—
Erzséb. p. Lincz-Budweis	200 frt o.é. 5%	200.50	201.—
Erzséb. p. Salzburg-Tirol	200 frt o.é. 5%	191.25	192.—
Ferdinánd északi pálya	1000 frt p.p. 5%	2547.—	2552.—
Ferencz-József pálya	200 frt o.é. 5%	202.25	202.75
Pécs-barcsi pálya	200 frt o.é. 5%	—.—	—.—
Károly-Lajosgalicziai p.	200 frt o.é. 5%	298 —	298 50
Kassa-oderbergi pálya	200 frt o.é. 5%	146.25	146.50
Lemberg-czern.-jassi p.	200 frt o.é. 3%	172.25	172 75
Osztrák-magyar Lloyd	500 frt p.p. 5%	621.—	623.—
Osztrák északnyugoti p.	200 frt o.é. 3%	190.25	190.75
Osztr. é.-nyug. v. (Lit. B.)	200 frt o.é. 3%	205.40	205 80
Rudolf-pálya	200 frt o.é. 5%	174.75	175 50
Első erdélyi pálya	200 frt o.é. 5%	169.25	169 75
Osztrák államvasuttárs.	200 frt o.é. 5%	326.26	326.50
Déli pálya	200 frt o.é. 5%	145.10	145.40
Délészak-ném. összek. p.	200 frt p.p. 5%	148.50	149.—
Tiszavidéki pálya	200 frt p.p. 5%	248.75	249.25
Bécsi Tramway	200 frt o.é. 5%	218.—	218.25
Magy. gácsországi pálya	200 frt o.é. 5%	163.25	163.50
Magyar északkeleti pálya	200 frt o.é. 5%	155.—	153.50
M. nyug. székesf.-gráczi	200 frt o.e. 5%	166.50	167.—

		PÉNZ	ÁRU
L) Iparvállalatok részvényei.			
Osztr. általán. épitő-társaság	200 frt	111.50	112.50
Liesingi serfőzde	100 frt	60.75	61.25
Prágai vasipar-társulat	200 frt	192.75	193.25
Rima-murányi vas.-társ.	100 frt 5%	112.50	113.—
Salgó-tarjáni köszénbánya	100 frt 5%	—.—	—.—
Bécsi fegyvergyár társaság	100 frt 5%	142.—	145.—
Nemzk. wagg.-kölcs.-t. Bpest	100 frt	109.50	109.75
Áltál. waggon-kölcs.-t. Bpest	80 frt 5%	91.25	91.75
Bécsi épitő-társaság	100 frt	90.25	91.—
Assicurazioni gen. com.	1000 frt p.p. 5%	—.—	—.—
«Duna» osztr. bizt.-r.-t.	200 frt o.é. 5%	315.—	325.—
Viszontbiztositó-t. bécsi	200 frt o.é. 5%	76 —	80.—
«Securitas» viszontbizt.-t.	250 frt o.é.	280 —	— —
Bécsi élet- s jár.-bizt.-int.	200 frt o.é. 5%	240 —	— —
Bécsi biztositó társaság	200 frt o.é. 5%	218.—	220.—
M) Váltók (látra).			
Amsterdamra	100 hol. frt 3½%	100.—	100.10
Brüsseli	100 frank 3½%	—.—	—.—
Német bankpiaczok	100 márka 4%	59.30	59.40
London	10 font st. 3%	121.05	121 30
Milano	100 ol. lira 5%	—.—	—.—
Franczia bankpiaczok	100 frank 3%	—.—	—.—
Páris	100 frank 3%	48.05	48.10
Pétervár	100 rubel 6%	—.—	—.—
Svájczi piaczok	100 frank 3%	48.05	48.10
Zürich	100 frank 3%	48.05	48.10
N) Valuták.			
Császári és királyi arany	darabja	5.71	5.73
Császári és kir. reczés arany	darabja	5.67	5.69
Osztrák-magyar 8 frtos arany	darabja	9.59½	9.60½
30 frankos arany	darabja	9.59½	9.60½
20 márkás arany	darabja	11.85	11.87
Orosz imperiale	darabja	9.89	9.91
Sovereigns	darabja	12.06	12.11
Török arany lira	darabja	10.91	10.93
Mária-Terézia (Levant) tallér	darabja	— —	— —
Ezüst	100 frt o.é.	—.—	—.—
Ezüstjáradék-szelvény	100 frt o.é.	—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy	100 márka	59.30	59.35
Olasz bankjegy	100 ol. lira	48.05	48.15
Orosz papir rubel	darabja	1.17	1.17

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak átva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdíj is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik

«Violám» drága boldogságom! H. leveleben irt, nemkülönben «ajánlott» kedves soraidat akadálytalanul kezeltem utóbbinak vételét indirecte levelemben valamint «E»-ben tudattam, nem találtad? Az alkalmat használtam, vagy ez sem jutott birtokodba? — irjál ha lehet, nyugtatan vagyok; jól esett «Ő»-től feléled részletes hallomást nyerni. Rövid idő s viszont latjuk egymást; téged sirig változatlan szerető Szegiüd. 5148

Eladás.

Kitünő arany- és ezüst svájczi zsebórákat urak és hölgyek számára elad olcsón készpenzért, esetleg részletekre Altmann M. bizományi üzlete Budapest, V. József tér 4. sz. III. emelet. 5043

Cséplőgép-garnitura jó karban, S lóerőre, osztályozó henger és vaskerekekel ellátva elado. Bővebbet a kiadóhivatal. 5142

Kiskereskedés. Egy jó forgalmu kiskereskedés tőzsde s bélyeg-árulással, lakással, olcsó bér, elénk helyen, betegség miatt kedvező feltételek mellett február 1-en esetleg azonnal átadható. Bővebbet a kiadóhivatal. 5147

Pestmegyében a budapest-zimonyi vasut mentén, az indóháztól félóranyira egy 827 holdas nemesi birtok (á 1200 □ öl) igen szép lakházzal, kert, szőlőgyümölcsös és uj gazdasági épületekkel együtt 32,500 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6025

Eredeti angol chevalier árpa vetésre kapható Bogdárra szállitva 12 forintért métermázsája. Kinél megmondja a kiadóhivatal. 6037

Szolnok-megyében, egy 300 holdból álló birtok, uri lakhaz- és gazdasági épületekkel együtt elado jutányos árért és kedvező feltételek mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6034

Vétel.

A felsőbb megyékben kerestetik egy szép birtok 1500—200 ezer forint erejéig azonnali készpénzfizetés mellett. Kivántatik kastely parkkal, jó földek és könnyü közlekedés. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6041

Heves vagy Jász-N.-Kun-Szolnok megyeben kerestetik egy 200 holdas birtok vasuthoz közel és vizmentes, megvétel végett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6035

Nyitra, Bars vagy Hontmegyében kerestetik egy 50—60000 frt értékü birtok megvétel végett. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők. 6053

Pestmegyében kerestetik egy birtok 30000 frt értékig megvétel végett lakház és gazdasági épületekkel együtt. Bővebbet a kihdóhivatal. 6039

Zalamegyében egy 600—700 holdas birtok megvétele végett társ kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6010

Alkalmazást nyer

Gyógyszerész gyakornoknak elfogadtatik egy 4—5 gymnasiumot végzett fiatal ember. 5145

Egy szolid jó házból való kisasszony, ki a komornai teendőket végezni képes, óhajt egy keresztény urasági házban alkalmazást nyerhetni. Tudakozódni Kristóf-tér 6 sz. 2 emelet ajtó 9. 5095

Ispán, jó bizonyitványokkal, jeles gazdász állást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 5131

Fiatal leány, ki jó családból való és képesitve van egy kis fiut az elemi tanulmányokban oktatni, havi 10 forint fizetés és teljes ellátás mellett a vidéken alkalmazást nyerhet. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5138

Piaczi ügynökök jutalék mellett kerestetnek. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5139

Kerestetik

vidékre egy becsületes és szorgalmas kertész, ki irni, olvasni tud, gyakorlatilag mindennemü konyha, asztalra szükségelt veteményeket és gyümölcsöt termelni szakképzettséggel bir, nemkülönben a szemzés és ojtás minden nemében és a szőlőtenyésztésről kitünő jártassággal birjon, feltételek a kiadóhivatalban megtudandók. 6055

Egy gyakorlott okl. gyermekkertésznő, ki már hasonló alkalmazásban volt, két gyermek, melle pusztára alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5279

Kerestetik

vidékre egy megbizható gépész, ki a tót nyelvben is jártas, a cséplési időn kivül pedig mint gazdatiszt alkalmazható volna, fizetés 400 frt, lakás és fajárandóság. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6045

Alkalmazást keres

Egy nőtlen

műkertész, beszél magyarul és németül, ki a kertészet minden ágazatában szakavatott, a legjobb bizonyitványokkal ellátva, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 5143

Egy müvelt szép

fiatal nő valamely vagyonosabb özvegy férfi házvezetésére ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatalban. «Özvegynő» czim alatt. 6062

Egy fiatal igen

csinos özvegynő, elegans megjelenes, német, bár magyar származásu, házvezetőnő óhajt lenni valamely uraságnál. Ajánlatok «Kellemes» czim alatt a kiadóhivatalba küldendők. 6063

Titkári vagy felügyelői állást keres egy jó ajánlatokkal ellátott középkoru müvelt férfi nagy uri házhoz. Szives ajánlatok R. G. betük alatt a kiadóhivatalba czimzendők. 5125

Egy már 7 hónap

óta állomás nélküli férfi óhajt alkalmazást ügyvédi irodában v. mint felügyelő egy házban vagy egy gyárban, vaspályan, jó bizonyitványokkal bir. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6023

Egy 23 éves fiatal

özvegynő, ki a háztartásban teljes jártassággal bir, mint házvezetőnő esetleg gazdasszony, magányos urhoz alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6060

Egy csinos fiatal

leány óhajt valamely ezukrászdában, szivartözsdében vagy füszerüzletben, mint elárusitónő alkalmaztatni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5296

Egy tisztességes,

kellemes külsejü nő, ki a házi teendők összes dolgaiban kitünő jártassággal bir, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6056

Egy kisasszony, ki

magyarul, németül beszél, zongorázik és a kézimunkában és varrásban ügyes, gyermekek mellé alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5283

Egy középkoru özvegy urinő egy tisztességes családban, vagy magányos urnál házvezetőnői állást keres szerény feltételek mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5253

Kocsis.

Igen jó bizonyitványokkal ellátva, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6024

Háztartás vezetésére ajánlkozik egy jó családból való 40 éves maganos nő, szerény feltételek mellett, ugy a házvezetésben, mint állatenyesztésben, valamint a kertészet terén is kellő gyakorlattal bir. Bővebb értesitest e lap kiadóhivatalánál. 5126

Egy műkertész,

ajánlja magát uj kert alakitásokra, urasági nyaraló, kertek, nyári gondozására és küllétésére, fák és bokrok nyesésére, vidéken, ugymint helyben, minden kertészi szakmába vágó dolgot elfogad. Szives megkeresések «Egy műkertész» czim alatt e lap kiadóhivatalába intézendők. 5146

Lakás és bérlet.

Egy 14 éves leány, ki egész napon át keveset van otthon, mint taktárs egy tisztességes családhoz a IV-ik kerületben adatik, hol az illető az ott levő zongorát is használhatná. Szives ajánlatok «Conservatorium» czim alatt e lap kiadóhivatalához kéretnek. 6058

Zalamegyében egy 600—700 holdas birtok 6 evre ujévtől kezdve haszonbérbe kiadó 60 hold vetés és 130 hold tavaszi szantással együtt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6054

Ház kerestetik

haszonbérbe. Ajánlatok «S. E.» jegy alatt a kiadóhivatalba intézendők. 6013

Oktatás.

Egy nevelőnő, ki

magyarul és németül beszel, kézimunkában jártas, franciában és zongorában kezdőket taníthat, vidékre alkalmazást nyer; fizetes 250 frt és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatal. 5136

Egy idősebb nevelőnő, ki jól beszél franciául és zongorázik kerestetik vidékre egy 15 éves leányhoz. Fizetés 400 frt és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6028

Kerestetik

vidékre egy nevelőnő, ki magyarul és németül beszel, jól zongorázik és a kézimunkában gyakorolt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6005

Egy okl. tanitónő,

ki magyarul s németül tökéletesen beszél, az elemi- és polgári tantárgyakban pedig alaposan oktatnat, valamint a kézimunkában igen jartas, vidékre alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5290

Kerestetik

vidékre egy müvelt keresztény nevelő, ki a gymnasiumi és reál tantárgyakban, valamint a német és franczia nyelvekben oktatni képes, fizetés 360 frt és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6043

Egy egyetemi hallgató, ki a magyar és német nyelvet jól beszeli, a franczia nyelvben pedig kezdőket oktathat, azonkivül a hegedü- és zongorajátékban jártas, helyben mint nevelő alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5256

Alapos, gyors

zongora tanitásra ajánlkozik egy fiatal nő, ki saját lakásan is ad órákat, ugyanez kitünően beszél francziául és németül is. Bővebbet a kiadóhivatal. 6017

Nevelőnő. Egy róm.

kathol. 40 éves özvegy ur gyermekeihez nevelőnőül egy nem fiatalabb nagy igenyü, jó házból való kellemes külsejü fiatal nőt keres, kell, hogy az illető gyermekek gondozásához, azoknak lokozatos fejlesztéséhez értsen, de különösen zongorázni igen jól tudjon. Arczkép nélkül az ajánlat nem vétetik figyelembe. Az illető lehet bármily nemzetiségü. Ajánlatok a kiadóhivatalba «B. G.» betük alatt küldendők. 5149

Különféle.

Értes tési tervezetek és költségvetések készitésével, valamint házilagos epitkezésnél a müszaki vezetést elvállalja. Ki felvilágositást ad a kiadóhivatal. 5140

Egy nemes család-ból származó özvegy, két igen szép szőke egészséges kis tát az egyik öt, a másik két éves, örökbe óhajtaná adni egy előkelő jómódu családhoz, hol jó nevelésben részesülne, s jövője némileg biztositva volna. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6051

Szamárhurutban

szenvedőknek biztos szer, mely pár nap alatt eltávolitja a kinokat, kapható Sátor-Alja-Ujhelyt Simavecs Paula urnőnél. 5144

Oly gavallér, vagy

előkelő önálló urnő kerestetik, ki 800—1000 forinttal egy nagyuri elvezettel egybekötött biztos vállalathoz járulván, netalán szenvedett nagyobb anyagi veszteségeiert magát karpótolni óhajtja. Lovelek «Gentleman» czim alatt a válaszra szükséges melléklesével a kiadóhivatalba «B. G.» betük alatt küldendők. 5150

VANHOUTEN-féle tisztán feloldható CACAO

legfinomabb minőségü. «Régtön» elkeszithető. Egy font elegendő 100 csészére. Gyárosok **C. J. van HOUTEN & ZOON Weesp, HOLLAND.** Kapható a legtöbb finom csemege, gyarmat- és gyógyszeráru-kereskedésben 6193

VAN HOUTEN'S reiner löslicher CACAO

feinster Qualität. Bereitung «augenblicklich». Ein Pfund genügend für 100 Tassen. Fabrikanten **C. J. van HOUTEN & ZOON in Weesp. HOLLAND.** Zu haben in allen Delicatessen, Colonialwaaren- und Droguenhandlungen.

Kitüntetést nyert a világkiállitáson: Londonban 1862, Párisban 1867, Bécsben 1873, Párisban 1878.

RESZLETEKRE ZONGORA A VIDÉKRE

szárnyzongora, rövid zongora v. pianino.

A világhirü **(Gottfried Cramer) — Wilhelm Mayer** bécsi kiviteli czég gyárából 380 frttól 600 frt, 425 frt, 450 frt, 500 frt, 550 frt, 600 frt, 650 frtig. Pianino 360 frttól 600 frtig.

A. Thierfelder Bécsben, VII., Burggasse 71.

7132

Pneumatikus készülékek

szürtett és higitott levegőveli gyógyitáshoz.

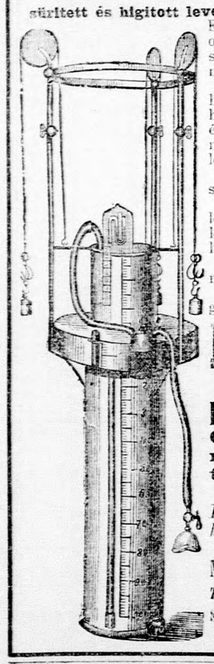

Ezen készülék a leghiresebb orvosi capacitások állitásai szerint kitünő hatással alkalmaztatik.

Asthma (mindennemü nehéz légzés ellen) üdült köhögés, tüdőtágulat, szükmell- és tüdővészes hajlamnál; nem különben sokszor fellépő vérköpésnél.

Megbecsülhetetlen a hatása sápkór ellen.

A szivbetegségeknek kezelésénél a szürtett és higitott levegő alkalmazása meglepő hatást eredményezett.

Használati utasitás kivánatra bérmentesen küldetik.

Ezen készülékek legnagyobb választékban kaphatók

Neoschil Alajosnál

BUDAPEST,

IV., váczi-uteza 27.

Orthopädiai gépek, müszerek és gépezetek gyára, gyógy- s betegápoláshoz.

Legnagyobb raktár minden kigondolható sebészi gummiárukból.

Nedves lábak megakadályozását illetőleg ajánlom dusan felszerelt raktáromat gummiczipőkből. 8258

IGÉRVÉNYEK

január 15-iki huzáshoz

Tiszavölgyi sorsjegyekre

1 frt 50 és bélyeg.

Főnyeremény 100.000 forint o. é.

A MERCUR kiadóhivatalának bank- és váltó-üzlete

BUDAPESTEN

Dorottya-utcza 12. *Politzer S.* Dorottya-utcza 12.

8684

Wiese Tivadar és Társa ajánlják **pénzszekrényeiket** BUDAPESTEN, dob-utcza 1. sz.

Legolcsóbb és legszolidabb tüz- és betörés elleni gyártmány.

Névcsere ellen óvjuk a közönséget.

Képes árjegyzékek ingyen.

8666

Vételre kerestetik

franczia **butor broncz** felszereléssel, **pendüle-ök** és candelaberek. Régi sevres-, szász- és bécsi **porczellán.** Régi szövetek, **könyvek** rézmetszetekkel. Arany és ezüst **Arany-dobozok.** Régi ékszer. Ajánlatok levélben teendők meg. Vidékre is készséggel megyek.

STEINER LIPÓT Budapest, sugár-út 36. szám.

8703

Minden kellemetlen szagot a szájból eltávolit a csász. kir. szabadalmazott

EUCALYPTUS-SZÁJESSZENCZIA

Dr. M. Faber C. M.-től, Bécsben

azonnal és tartósan, akár a szájból, akár a gyomorból, tüdőből vagy orrból eredjen is az, mintán ez az egyedül létező antisepticum, mely tökéletes ártalmatlanságánál fogva nemcsak a száj öblögetésére használható, hanem lenyelhető vagy beszivható, hogy a kellemetlen szagot gyökeresen orvosolja. — Az Eucalyptus szájesszenczia minden gyógyszertárban kapható. Közvetlen megrendeléseket pontosan teljesit a szállitó raktár.

8019 **Bécsben, I., Bauernmarkt 3. sz.**

BROCKHAUS' Kleines Conversations-Lexikon in 2 Bänden.

Mit Karten und Abbildungen.

3. Aufl. geb. 15 M.

Weihnachtsgeschenk.

8678

DEUTSCHE KOLONIALZEITUNG.

Szerkesztő: LESSER RICHARD.

A német gyarmat-egylet közlönye Majnai Frankfurtban,

félhavonkint megjelenő képes folyóirat. 8185

Németország gyarmatpolitikai érdekeinek terjesztésére, a nép minden osztályában, — a tengerentuli német vállalatok elomozdotitására, nemzetiségi szempontból — a német birodalom szellemi és közgazdasági összeköttetéseinek erősbitésére minden világrészben, — idegen országok és népek általános megismerésére.

Negyedévi előfizetés 1½ márka, valamennyi könyvkereskedés és postahivatal által (Postai hirlapjegyzék, 1884. I. függelék 1277 a).

A legközelebb megjelenendő *I. füzet 30 pfennigért*, valamennyi könyvkereskedés utján (levélbélyegek beküldése ellen) közvetlen és postabérmentesen nálunk kapható.

A német gyarmategylet kiadása, majnai Frankfurtban.

Húzás január 15-én!

IGÉRVÉNYEK Tiszaisorsjegyekre

Csak 1¹/₂ frt és bélyegdijért

Főnyeremény 100,000 frt.

Oszir. értékben a dó levonás nélkül.

Csak Bécs Strobelgasse 2. **A „MERCUR" Cohn Ch. Wollzeile 10.**

kiadóhivatalának bank- és váltóüzlete. 8698

Uj aratás.

Salvári N. Triestben ajánl

	8705 frt
messinai narancsot	1·85
» czitromot	1·85

jeles árukban, 5 kilos kosárban (fagyás ellen megóvandó, tengeri fübe csomagolva) vám-, posta és csomagolási dijmentesen.

Friss burgonyát Máltából 1 frt 50 krjával egy 5 kilos kosárban, szintén minden dijmentesen Osztrák-Magyarország minden postaállomására szállitva.

JURISICS MÁRTON

fuvógyáros és nagyszerkovács

BUDAPESTEN, gyár-utcza 38-ik szám alatt,

Van szerencsém értesiteni a n. é. közönséget, hogy nálam folyton kaphatók nagy választékban legjobb minőségü hegyes, ovál és uj pléhbe burkolt franczia **fuvók,** szállitható **kovácstüzhelyek, furógépek, üllők, satuk és satutokok** tetszés szerinti nagyságban, vasalószerszámok, alulról fuvó **száklyavasak**; ezen kivül elvállalok minden e téren előforduló kovács-, lakatos- és kőfaragó-szerszámok, **harangütők, horgonyok és czölöpsaruk** készitését, **üllő, szarv és láb** forrasztását és aczélozását a legjutányosabb árakért, kezesség mellett.

Mély tisztelettel

JURISICS MÁRTON.

Rendkivül fontos a HÖLGYEKNEK

A cs. kir. egyetemi országos vegymühely által Bécsben, a magyar kir. országos vegymühely részéről Budapesten és prof. dr. Liebemann által vegyelemzett, ugyszintén hatóságilag is megvizsgált és minden ártalmas érctartalomtól mentnek talált

a) **Juno-Crême,** az arcz- és kézbör jeles fentartási szere, kitünő sikerrel használtatik **szeplő, napégés, foltok, börtisztátlanságok** és **kiütések** ellen. **Ártatlan anyagoknak** sikerült vegyületét képezi. — Egy nagy tégely ára 1 frt 50 kr.

b) **Juno-pasta,** csodálatos, láthatlan **nőszépitő szernek** is neveztetik. — Ezen arczpasta egy pillanat alatt az **arczbörnek vakitó fehér** szint ad. E szerint a legerősebb szemnek sem lehetséges felfedezni, hogy az arczbör praeparálva van s mégis ifjú, rózsás, természetes szinnel bir. — Egy nagy tégely ára 2 frt.

Jauluszises „Juno Puder", mely minden érctartalomtól ment, minden külföldi készitményt felülmul elismert kitünő minőségénél fogva. Kapható **fehér, rózsa** és **crême**-szinben. — 1 Carton 60 kr.

Valódi minőségben egyes-egyedül nálam kapható. **Jaulusz Regina,** orvos leánya. **Budapesten,** VII., Izabella-utcza 31., I. em. 21. ajtó.

Szállitás minden irányban utánvét mellett, pontosan eszközöltetik. 8675

Elárusitók engedményben részesülnek.

Legfinomabb posztóvégek.

Szabott áron és mérték szerint, igen jutányosan utánvét mellett kaphatók, nem megfelelő minták visszavételnek. Dús választéku mintagyüjtemények posztó és zwickaui barchetben, visszajuttatás igérete mellett elküldetnek.

Tuchhandlung zum «Weissen Lamm» S. SINGER Brünnben.

8529

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Dorottya- és kalap-utcza sarkán 1. szám.

Himző-

TARNÓCZY GUSZTÁV

Budapest, Váczi-körut 49. szám alatt.

magyar, angol, franczia, amerikai és német mezőgazdasági gépcsarnokából

N.-Szalontán (*saját házamnál*) **jól berendezett gépmühelyemmel összekötve**

egy fiók gépraktárt

állitottam fel,

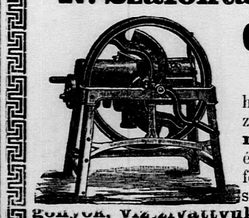

hol mindennemü gazdasági gépek és eszközök; ezek közt a **legtökéletesebbnek ismert Schlick-Krumpach**-féle kettős és hármas ekék, a világhirü **HORNSBY**-féle gőzcséplő készletek ugyan e gyártmányú szabadalmazott ujabb szalmafütésü **gőzmozgonyok, vasszivattyuk, malmok** stb., a lehető legjutányosabb árak és kedvező feltételek mellett beszerezhelők.

Minden gép kipróbálva, s teljes felelősség mellett adatik ki raktáromból.

Midőn ezt a nagyérdemü gazdaközönségnek szives tudomására hozni szerencsém van, maradtam becses pártfogásukat kérve

kiváló tisztelettel

8706

Nagy János gépész és géptulajdonos.

NINCS TÖBBÉ FOGFÁJÁS!

A nagytiszteletü

BENEDEKRENDI SZERZETESEK

SOULAC APÁTSÁG (Gironde) Franczia-ország,

Prior DOM MAGUELONNE fog-elixirjének

használata mellett.

Et Grisselli kiállitáson 1880-ban 2 arany érmet, a legfőbb jutalmat nyerte.

FELTALÁLTATOTT az **1373-IK ÉVBEN** **PIÉRRE BOURSAUD** Prior által.

Egy palaczk ára **1.50, 3, 6** frt; a por **1.50** frt; a paszta **1.50** frt.

Vezérügynök **SEGUIN, 3, rue Huguerie, Bordeaux.**

Főraktár **Budapest** és **Magyarország** számára *Török József* gyógyszerésznél, király-utcza 12. sz. alatt. Kapható továbbá *Dankovszky István* fodrasznál, minden jó illatszerüzletben és gyógyszertárban, *Kertész Tódor* dorottya-utcza, *Patz Gusztáv* váczi-u. 27. sz. *Faubel Gusztáv* király-u. 91. sz. alatti rövidáru-üzletében, *Lusztig Ede* férfi- és uri divatáru-üzletében kerepesi ut 2. sz.a., *Krempels* és *Marcis* becsi-utczai rövidáru-üzletében, *Sárkány testvéreknél* sugár-uton és *Klein Libor* urnál.

A FRANKLIN-TARSULAT kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható — az osztr. tartományok számára SZELINSZKI GYÖRGY cs. kir. egyet. könyvárusnál Bécsben I., Stefansplatz Nr. 6.

Mezei gazda

népszerű vezérkönyve.

A mostani viszonyokhoz alkalmazva.

Földbirtokosok, gazdatisztek s földmivesek használatára; de kiváltképen a magyar földmivelőnép számára;

különös figyelembevételével annak,

miképen lehet és kell a gazdászatot czélszerűen rendezni, lehető legjövedelmezőbb fokra emelni és csinositani.

Irta

GALGÓCZY KÁROLY.

Ötödik kiadásban átnézte és bővitette

Dr. FARKAS MIHÁLY.

Első kötet: Földmivelés.

Ara füzve 1 forint 20 krajczár o. é.

Második kötet: Állattenyésztés

sajtó alatt van.

Titkos betegségeket

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóhajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást,** bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melynek a **magtalanság** egyik főokozója, és **bőrbetegségeket** gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel **gyorsan** és **alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemésztudor, volt cs. k. osztályfőorvos.

Lakás: Budapest, Terézváros, gyár-utcza 3. II. em., bejárat a lépcsőről, a sugár-ut és király-utcza közt.

Rendel: naponta 10 óráig d. e. egész délután 4ig. este 7—8-ig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről gondoskodtatik.

Nőknek külön váróterem. 8634

Darabonként egy forint 8707

drbként 1 forint **Beretva** drbként 1 forint

legfinomabban vájva-köszörült,

legjobb acélből, jeles keménységü, minden angol gyártmány fölülmul jóságan. Kezeskedem minden vájva-köszörült beretvám mellett minden szakalazonnali legfinomabb beretválásáért. Az él legjobb tartósságáért 5 évi kezesség. Tok valamint minden más beretváló eszköz legolcsóbban kapható. Késeseknek, kereskedőknek stb. nagybani árak.

Szállitás utánvét mellett.

TSCHERNKO JÓZSEF beretva gyára, mü- s vájó-göz köszörüs intézete.

Bécsben, VII., Mariahilferstrasse 64. Bécsben.

Házeladás Verőczén.

Verőczén egy a vasut tőszomszédságában a Dunán fekvő csinos, szilárdan épült ház olcsón eladó. Ez épület fekvésénél fogva igen alkalmas gyárnak (kékfestőgyárnak különösen). Bővebb e lap kiadóhivatalánál «L. R. 1250» alatt.

Pályázat.

Főméltóságu herczeg Esterházy Miklós ur javai zárgondnoksága részéről Kismartonban a központi számvevőségnél egy harmadosztályu számvizsgálói állomás betöltésére pályázat nyittatik.

Ezen állomással a következő javadalmak vannak összekötve: 800 frt évi fizetés; szabad lakás, vagy e helyett a közp. igazgatóság választása szerint 200 frt lakbér; hivatalos kiküldetések esetén 3 frt napidij, ezenkivül pedig a vasuti, gőzhajói s egyéb vitelbérek felszámitásának joga, az e részben fennálló szabályrendeletekhez képest; végül a herczegi háznál fennálló nyugdijszabályoknak megfelelő nyugdijképesség.

A kinevezés egyelőre két évi próbaidőre szól, a melynek leteltéig jogában áll a zárgondnokságnak az ideiglenes minőségben kinevezett hivatalnokot negyedévi felmondás előrebocsátása és félévi fizetésének mint végkielégitésnek kiszolgáltatása mellett, a további szolgálat alul felmenteni. Ha azonban a zárgondnokság nem élne ezen jogával, ugy a kinevezés végleges jelleget ölt s a kinevezett nyugdijképessége azon határnaptól fogva veszi kezdetét, a melyen hivatalát ideiglenes minőségben elfoglalta.

Kellékek gyanánt a pályázó igazolni tartozik okiratok által magyar állampolgárságát, feddhetlen előéletét, elméleti és gyakorlati képzettségét a számvevői szakmában, végül teljes jártasságát a magyar- és kielégitő ismereteit a német nyelvben.

Sajátkezüleg irt folyamodások e czim alatt:

«Az Esterházy herczegi zárgondnokság központi igazgatóságának Kismartonban» 1884. márczius 1-ig küldendők be.

A hivatal elfoglalásának határideje julius 1-je.

Kismarton, 1883. deczember 23-án.

Az Esterházy herczegi zárgondnokság.

(Utánnyomat nem dijaztatik.) 8700

Pályázati hirdetés.

Főméltóságu galanthai Esterházy Miklós herczeg javai zárgondnokságánál Kismartonban a központi épitész megürült állomása betöltendő.

Ez állomással 1800 forint évi fizetés, szabad lakás 4 frt napidij fuvarbérrel hivatalos utazásoknál és nyugdijra igény a fennálló nyugdij-szabályozat szerint van összekötve.

Elengedhetlen qualificatió fedhetetlen előélet, és megfelelő elméleti és gyakorlati szakképzettség mellett a hivatalos magyar nyelv teljes birása. — Ezen tul megpróbált gyakorlati jártasság különösen a mezőgazdasági, azután a vizi épitészet mezején, ugyszinte a német nyelv alapos ismerete elsőségre nyujt igényt.

A folyamodások 1884-ik évi márczius 1-ig mint záros határidőig «az Esterházy herczegi javak zárgondnoksága központi igazgatóságához Kismartonban (Sopron megye) czimzendők.

A hivatal elfoglalásának határideje julius 1-je.

Kismarton, 1883. deczember 23-án.

Az Esterházy herczegi javak zárgondnoksága.

8614 (Utánnyomat nem dijaztatik.)

INGATLAN ELADÁS

ajánlati uton.

A pesti épitőtársaság ajánlati uton eladás alá bocsátja a Budapesten, V. ker., külső nádor-utcza és felső dunasoron 1115 és 1116 hr. sz. alatt, továbbá **VI.** ker., külső váczi uton 1506, 1507, 1508 hr. szk. alatt és **IX.** ker. Csepel rakpart 9429. hr. sz. a. fekvő ingatlanságait.

Az irásbeli ajánlatok a bánatpénzzel együtt a társaság pénztáránál (VI., sugár-út 46.) **f. évi január hó 31. napjának déli 12 óráig átadandók.**

Részletes értesitést ugy az ingatlanok, valamint az ajánlati feltételek iránt Dr. Bende Ödön ügyvéd ur ad (V., Nádor-utcza 8), a ki az ajánlati mintákat is kiszolgáltatja. 8704

Budapesten, 1884 január 10-én.

Az igazgatóság.

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.

65366 sz. V.

HIRDETÉS.

A magyar vasuti kötelék dijszabás II rész 1882 márczius 15 óta érvényes II füzete 1884 január 15-ével érvényen kivül helyeztetik és helyében emlitett nappal a hason számu uj füzet lép életbe, mely dijtételeket tartalmaz egyrészt a szab. osztrák-magyar államvasuttársaság és a nagy-kikinda nagy-becskereki vasut, másrészt a m. kir. államvasu-, tak dálja-bródi vonalának, az alföld-fiumei, a mohács, pécsi-barcsi, és budapest pécsi vasutak állomásai közötti forgalom ban gyors- és közönséges áruk közvetlen szállitására.

Az uj füzet példányai központi dijszabási ügyosztályunkban kaphatók.

Budapesten, 1883. deczember hó 31-én.

Az igazgatóság.